

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

**„RELEVANȚA ȘI CALITATEA FORMĂRII
UNIVERSITARE: COMPETENȚE
PENTRU PREZENT ȘI VIITOR”**

**MATERIALELE CONFERINȚEI ȘTIINȚIFICE
INTERNAȚIONALE, CONSACRATĂ CELOR
75 DE ANI
DE LA FONDAREA UNIVERSITĂȚII DE STAT
„ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI**

9 octombrie 2020

Secțiunea:

BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII

Bălți, 2024

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

„RELEVANȚA ȘI CALITATEA FORMĂRII UNIVERSITARE: COMPETENȚE PENTRU PREZENT ȘI VIITOR”

MATERIALELE CONFERINȚEI ȘTIINȚIFICE
INTERNAȚIONALE, CONSACRATĂ CELOR 75 DE ANI
DE LA FONDAREA UNIVERSITĂȚII DE STAT
„ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

9 octombrie 2020

Secțiunea:

**BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE
INFORMĂRII**

Bălți, 2024

CZU 027.7(082)=135.1=161.1

R43

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova

Relevanța și calitatea formării universitare: competențe pentru prezent și viitor: Materialele conferinței științifice internaționale, consacrată celor 75 de ani de la fondarea Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, 9 octombrie 2020. Secțiunea: Biblioteconomie și științele informării / coordonator: Lina Mihaluța (red.) ; rezumate în limba engleză: Valentina Topalo. – Bălți : [S. n.], 2024. – 134 p.: fig., tab.

Antetit.: Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Bibliotecă Științifică – Texte: lb. rom., rusă. – Rez.: engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. și în subsol – 10 ex.

ISBN 978-9975-50-324-2.

Coordonator:	Lina MIHALUȚA
Colegiul de redacție:	Lina MIHALUȚA Mihaela STAVER Elena SCURTU
Rezumate în limba engleză:	Valentina TOPALO
Coperta/machetare/tehnoredactare:	Silvia CIOBANU

Responsabilitatea pentru conținutul și corectitudinea articolelor revine autorilor.

© Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, 2024

SUMAR

Elena HARCONIȚA, Lina MIHALUȚA Biblioteca Științifică USARB la a 75-a aniversare / USARB Scientific Library on the 75th anniversary	7
Mihaela STAVER RIORA USARB integrat în motorul de căutare a resurselor web academice BASE (Bielefeld Academic Search Engine) / Institutional Repository ORA USARB in the Bielefeld Academic Search Engine	13
Olga DASCAL, Snejana ZADAINOVA Baze de date din Proiectul „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova” pentru cercetarea universitară / Database facilities provided by the MDRONO International Project for university research	21
Lilia IAVORSCAIA, Galina BELCOVSCAIA Информационное обслуживание университетской среды в новых условиях / Information service of the university environment in the new conditions	28
Angela HĂBĂȘESCU, Taisia ACULOVA Catalogul electronic BȘ USARB: tendințe de dezvoltare orientate către utilizatori / Electronic catalog of the USARB Scientific Library: user-oriented development trends	39
Valentina TOPALO Educație, cunoaștere, marketing: concepte, abordări, dimensiuni / Education, knowledge, marketing: concepts, approaches, definitions, dimensions	45
Anna NAGHERNEAC, Elena SCURTU Cultura bibliografică a publicațiilor și comunicărilor științifice: configurații tradiționale și on-line / Bibliographic culture of scientific publications and communications: traditional and online configurations	67
Tatiana PRIAN Revistele electronice de specialitate la o nouă etapă de dezvoltare / Development a new stage of specialized electronic journals	76

Ludmila RĂILEANU, Ala LÎSÎI Revista Confluente Bibliologice împreună cu cititorul – 15 Ani de la publicare / Professional magazine Bibliological Confluences of the USARB Scientific Library during 15 years (2005-2020)	87
Elena CRISTIAN Calitatea colecțiilor universitare: cerințe și posibilități / The quality of university collections: requirements and possibilities	95
Marina ȘULMAN, Polina SPÎNU Bibliodiversity (Книжное разнообразие) и его проявления в деле комплектования фондов БŞ USARB / Bibliodiversity as a trend in the 21st century book market and as a diversity and balance manifested in the activities of the USARB Scientific Library	106
Natalia LUCHIANCIUC, Veronica BARBAROȘ Scriitorii universitari bălțeni în colecția Bibliotecii Științifice USARB / Bălții university writers in the collection of USARB Scientific Library	123
Adella CUCU, Irina ZALÎGAEVA ANALE – suport infodocumentar pentru cercetarea științifică (Studiu bibliometric: 2010-2020) BŞ USARB / The Annals - info-documentary support for scientific research (bibliometric study: 2010-2020) SL USARB	130

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ

**RELEVANȚA ȘI CALITATEA FORMĂRII
UNIVERSITARE: COMPETENȚE PENTRU PREZENT
ȘI VIITOR, CONSACRATĂ CELOR 75 DE ANI
DE LA FONDAREA UNIVERSITĂȚII DE STAT
„ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI**

Secțiunea: **BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII**

9 octombrie 2020

PROGRAM

În condițiile speciale create ca urmare a pandemiei SARS-CoV2, Conferința Științifică Internațională se va organiza, on-line, prin intermediul aplicației *Google Meet*.

09.30 – 10.00 – Înregistrarea participanților - meet.google.com/emu-jogj-vsk

10.00 – 11.00 – Deschiderea solemnă a lucrărilor Conferinței.

11.00 – 11.30 – Pauză

11.30 – 15.00 – Ședințe în secțiuni - <https://meet.google.com/ity-ugtj-mev>

15.00 – 15.30 – Închiderea solemnă a lucrărilor Conferinței.

**Moderator: Lina MIHALUȚA
Mihaela STAVER**

► **Biblioteca Științifică USARB la a 75-a aniversare**
Elena HARCONIȚA, ExDirector, Lina MIHALUȚA, director adjunct

► **RI ORA USARB integrat în motorul de căutare a resurselor web academice BASE**
(Bielefeld Academic Search Engine)

Mihaela STAVER, bibliotecar principal

- ▶ **Baze de date din Proiectul „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova” pentru cercetarea universitară**
Olga DASCAL, Snejana ZADAINOVA, bibliotecare
- ▶ **Информационное обслуживание университетской среды в новых условиях**
Lilia IAVORSCAIA, șef oficiu, Galina BELCOVSCAIA, bibliotecar
- ▶ **Catalogul electronic BȘ USARB: tendințe de dezvoltare orientate către utilizatori**
Angela HĂBĂȘESCU, bibliotecar, Taisia ACULOVA, bibliograf principal
- ▶ **Educație, cunoaștere, marketing: concepte, abordări, dimensiuni**
Valentina TOPALO, bibliotecar principal
- ▶ **Cultura bibliografică a publicațiilor și comunicărilor științifice: configurații tradiționale și on-line**
Anna NAGHERNEAC, bibliotecar principal, Elena SCURTU, bibliograf
- ▶ **Revistele electronice de specialitate la o nouă etapă de dezvoltare**
Tatiana PRIAN, bibliotecar principal
- ▶ **Revista Confluente Bibliologice - 15 ani împreună cu cititorul**
Ludmila RĂILEANU, șef serviciu, Ala LÎSÎI, bibliotecar
- ▶ **Calitatea colecțiilor universitare: cerințe și posibilități**
Elena CRISTIAN, șef serviciu
- ▶ **Bibliodiversity (Книжное разнообразие) и его проявления в деле комплектования фондов BȘ USARB**
Marina ȘULMAN, Polina SPÎNU, bibliotecare
- ▶ **Scriitorii universitari bălțeni în colecția Bibliotecii Științifice USARB**
Natalia LUCHIANCIUC, Veronica BARBAROȘ, bibliotecare
- ▶ **ANALE – suport infodocumentar pentru cercetarea științifică (Studiu bibliometric: 2010-2020) BȘ USARB**
Adella CUCU, bibliotecar principal, Irina ZALÎGAEVA, bibliotecar

EXPOZIȚII:

- **USARB - 75 de ani: din arhiva foto (hol, parter)**
- Biblioteca Universitară - 75. Creație, Inovație, Performanțe
- Produsul științific și didactic al USARB
- Valoarea inalienabilă a rarităților Bibliotecii Științifice
- **Salonul editorial UNIVERSITARIA 2018-2020** (*expoziție-excursie prezentarea volumelor electronice pe website*)
- **TV-clipuri: 12 OCTOMBRIE - ZIUA UNIVERSITĂȚII ȘI A BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE**

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ USARB LA A 75-A ANIVERSARE

USARB SCIENTIFIC LIBRARY ON THE 75th ANNIVERSARY

Elena HARCONIȚA¹, Lina MIHALUȚA²

Abstract: *In this article, the academic achievements of a decade of the Scientific Libraries are presented. The evolution of a progressive institution depends primarily on the people who invest intellectual and physical effort for continuous effective activity, as well as the development of traditional and electronic informational resources, the basic priority for the qualitative service of users. Research training and academic processes also depend on the diversification and modernization of services, the multiplication of opportunities according to new information technologies, the establishment and maintenance of partnerships and collaborations at national and international level in order to create the most favorable conditions for access to the most recent and valuable information.*

Keywords: *USARB Scientific Library, international projects, library services, partnerships, librarians*

În anul 2020 Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți și Biblioteca Științifică au sărbătorit 75 de ani. Ani de dezvoltare cu multiple provocări, realizări și speranțe.

Eforturi și importante investiții, mai întâi de toate, au necesitat Oamenii care au asigurat și continuă, prin munca lor cu dăruire și înaltă responsabilitate, să garanteze succesele Bibliotecii Științifice. Evoluția ei ascendentă fiind datorată fiecărui colaborator care a câștigat în timp competențele necesare și s-a orientat mereu spre creativitate și noutate. Astăzi 39 de bibliotecari, 82% din ei constituind personalul profesional, 95 % sunt posesori ai categoriilor de calificare: 19 - superior, 16 - întâi și 2 – doi, aduc informații și noi cunoștințe celor care studiază și cercetează în USARB precum și utilizatorilor externi și nordul Republicii Moldova.

Astfel, indiferent de condițiile pe care le propune uneori viața, un colectiv bine consolidat știe întotdeauna să găsească mecanismele adecvate și să soluționeze problemele cu care se confruntă. Misiunea comună a bibliotecarilor rămânând păstrarea verticalității și a notorietății Bibliotecii Științifice din Bălți în vederea promovării continue a valorilor și dimensiunilor ei multiple.

Biblioteca universității bălțene se află printre primele cele mai mari biblioteci de învățământ din Republica Moldova și din Europa de Est (Revista ONU în Moldova), menținând cu demnitate statutul instituției în afara categoriei începând cu anul 1993 și de categorie superioară, conferit și confirmat de Guvernul Republicii Moldova în anii 2006 și 2018.

Fondată în anul 1945, concomitent cu deschiderea Institutului Învățătoresc din Bălți, a fost și rămâne într-un proces continuu de dezvoltare, perfecționare și modernizare. În calitate de parte integrantă a procesului de instruire, formare și cercetare universitară, Biblioteca își realizează cu succes misiunea eternă de a satisface necesitățile informaționale

---

¹ Directoarea BȘ a USARB: elena.harconita@mail.ru, [ORCID: 0000-0002-6449-7488]

² Directoare adjunctă BȘ a USARB: aculina12@mail.ru, [ORCID: 0000-0001-5833-3690]

multiaspectuale ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și ale altor categorii de utilizatori specifici și nespecifici.

În anul 1986 bibliotecarii și utilizatorii universității au intrat în posesia sediului nou, o clădire cu o suprafață de circa 6 000 m², așezată pe patru niveluri în centrul campusului universitar, cu multiple oportunități de dezvoltare a întregului sistem documentar, utilizator, bibliotecar, bază tehnico-materială.

Prin varietatea resurselor informaționale, produselor și serviciilor oferite, prin promovarea diverselor activități, Biblioteca Științifică USARB contribuie intens la asigurarea Țării cu specialiști de performanță, la dezvoltarea științei naționale și mondiale.

Rezultatele obținute, satisfacția și aprecierea utilizatorilor, ale autorităților ierarhice și ale multor vizitatori, au contribuit la crearea simbolului Bibliotecii exemplare: „Biblioteca Dumneavoastră este o adevărată oază de spirit și inteligență” (Vladimir Beșleagă), Bibliotecă „de unicat” (Iurie Colesnic), „Bibliotecă de nivel european”, „Bibliotecă cu multe valențe”(Radu Moțoc), „Biblioteca bălțeană e unul din punctele cardinale ale biblioteconomei basarabene” (Alexe Rău), „Unicat în peisajul universitar european, bijuterie arhitecturală și intelectuală, adevărat castel al cărții” (Katya Kolero) „Regina Cărții din Nord” (Iulius Popa), „Apreciez mult meritele acestei instituții pe care o numesc *Biblioteca mea. Zic Biblioteca mea și văd edificiul sobru și splendid, sălile spațioase, echipamentul modern, designul original, confortul și disponibilitatea bibliotecarilor...*”(Nicolae Filip), „Сотрудники Библиотеки смогли превратить официальное учреждение в уютный Дом знаний. Работа сотрудников вызывает уважение и восхищение” (Olga Kirsanova)... Am reprodus doar câteva spicuri din gândurile ambasadourilor, conducătorilor de asociații și fundații, ale profesorilor, scriitorilor și colegilor consemnate în cartea de *Opinii și sugestii* despre Bibliotecă.

Astăzi, Biblioteca Științifică USARB îndeplinește funcțiile de Centru Biblioteconomic Departamental pentru bibliotecile din instituțiile de învățământ preuniversitar (circa 600) din 15 raioane de nord și mun. Bălți. Este Depozitară Regională a Băncii Mondiale prin care a primit și continua să completeze o colecție unicală de documente, 1 347 u.m. în limbile engleză, germană, franceză, română și rusă.

Începând cu anul 2001 instituția este membru al Consorțiului (REM) Resurse Electronice pentru Moldova, asigurând accesul la valoroase resurse informaționale electronice străine, în anul 2020 - la 11 baze de date EBSCO în valoare de 1 930 Euro și alte 10 – gratuit datorită și Proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”.

12 colecții particulare și-au găsit o frumoasă găzduire în mediul propice, foștii posesori încredințând bibliotecarilor universitari bogățiile adunate timp de o viață: „Radu Moțoc”, „Ioan Nicorici”, „Mircea Druc”, „Iulius Popa”, „Ioan Călin Dimitriu”, „Dr. Leonid Gheorghian”, „Pavel Proca”, „Daniela Gîfu”, „Dan-George Dimitrescu”, „Nicolae Varnay”, „Mircea Filip”, „Mircea Ioniță”.

Participantă în Programele Internaționale TEMPUS, ERASMUS+, Parteneriatul Moldovei cu Norvegia și România, ale Ministerului pentru Românii de Pretutindeni din România, ale ONU și NATO din care Universitatea și Biblioteca, colaboratorii și utilizatorii s-au ales cu investiții financiare, publicații noi și acces la baze de date, cunoștințe necesare și valoroase parteneriate.

Bibliotecari universitari bălțeni sunt implicați în activitatea Consiliului Biblioteconomic Național pe lângă Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Comitetului Teh-

nic nr. 1 de standardizare „Biblioteconomie, Informare, Documentare”, a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova, Forumului Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci.

Prestanța Bibliotecii în spațiul academic este amplificată printr-o gamă largă de activități de cercetare, editare și participare la evenimente științifice, la concursuri instituționale și naționale. 20 de bibliotecari, în perioada 1993-2019, au obținut înaltul titlu de laureat al Concursului Național Cel mai bun bibliotecar, organizat de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova.

Începând cu anul 2001 au fost editate peste 200 de lucrări, inclusiv mai bine de 100 bibliografii și biobibliografii în 10 colecții instituționale, 74 din ele obținând prestigioase premii de nivel național și instituțional (concursul Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării, Premiile Senatului USARB etc.).

Meritele Bibliotecii Științifice USARB sunt recunoscute și apreciate de Guvern, Minister, ABRM, comunitatea biblioteconomică națională prin decernarea ordinelor și medaliilor, diplomelor și premiilor, inclusiv a Premiului Național GALEX din partea Ligii Bibliotecarilor din Republica Moldova „Alexe Rău” și Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova. Volumul *Bibliologi români* editat în România, Cavalerii Ordinului Gloria Muncii, *Enciclopedia Personalități bălțene*, *Personalități notorii ale neamului* includ informații despre merituși bibliotecari – promotori ai Bibliotecii și ai USARB.

De rând cu cadrele didactice USARB, bibliotecarii își împărtășesc cunoștințele și rezultatul cercetărilor la manifestările științifice: *Colloquia Professorum Tradiție și inovare în cercetarea științifică (secțiunea Biblioteconomie și știința informării)*, *Colloquia Bibliothecariorum Faina Tlehuc: In Memoriam (începând cu anul 2013)*. De asemenea, au reușit crearea spațiului de promovare a experienței și investigațiilor în domeniul biblioteconomic prin editarea a două reviste de specialitate: *Confluente Bibliologice (2005)* și *Bibliouniversitas@ABRM.md (2012)*, publicând anual cca 70 de articole, inclusiv pe Internet. Participările internaționale s-au soldat cu publicații în: *Book power in Communication, Sociology and Technology*, *Review of Artistic Education*, *Contributia bibliotecii la afirmarea diversității culturale în în spațiul romanesc ș.a.*

În fiecare an colaboratorii Bibliotecii Științifice din Nordul Moldovei sunt prezenți cu comunicări și intervenții la peste 40 de reuniuni profesionale naționale și internaționale, stagii de formare continuă, vizite de documentare, traininguri în cadrul proiectelor, prezentând cca 60 de comunicări privind bunele practice și modelele BȘ USARB.

15 bibliotecari au devenit posesori ai Certificatelor de formatori naționali în cadrul Secției de formare continuă a Universității de Stat din Moldova, 10 bibliotecari sunt asistenți universitari pentru predarea anuală a cursului Bazele culturii informației (30 de ore) și a atelierelor de instruire pentru colegii din învățământul preuniversitar din 15 raioane de nord și municipiul Bălți în colaborare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Au trecut 75 de ani dar până în prezent valorile Bibliotecii au rămas să fie asigurarea calitativă la variate resurse informaționale, utilizatorii, bibliotecarii cu produsele și serviciile pe care le crează și le modernizează anual. Formele și metodele de lucru tradiționale sunt dezvoltate și perfecționate, precum expozițiile, revistele bibliografice, *Zilele Informației*, *Buletinele informative privind achizițiile recente* difuzate la catedre, servirea promptă și exhaustivă a utilizatorilor. Astăzi toate acestea sunt realizate cu ajutorul computerilor, noilor tehnologii, rețelelor informaționale, bazelor de date, accesului la

informațiile globale ș.a.

Biblioteca Științifică USARB a devenit un garant sigur de confort spațial și informațional, norme estetice adecvate pentru circa 7 000 de utilizatori anual în 12 săli de lectură (793 locuri), 4 săli de împrumut la domiciliu și alte subdiviziuni, oferind colecții totale de peste 1 milion de unități materiale în circa 310 mii titluri, ce se completează anual cu 7 000-8 000 documente în 3-4 000 titluri, acces la peste 100 baze de date naționale și internaționale ce conțin peste 1 800 000 mii de cărți și 80 000 de publicații periodice. Numărul de vizite înregistrate per an fiind de 500 mii, 300 mii fiind virtuale, împrumutul constituie peste 600 000, inclusiv furnizări de documente electronice. Circa 300 mii de vizite, mai bine de 2 milioane de accesări înregistrează anual pagina WEB a Bibliotecii. Video tutorialele și spoturile de promovare a serviciilor, portofoliul didactic al cursului Bazele culturii informației, serviciul de referințe *Întreabă bibliotecarul*, *Propunerile pentru achiziție*, *Buletinul bibliografic informativ Achiziții recente*, expozițiile informative și tematice on-line, resursele tematice pe domenii - toate acestea fac parte din oferta universitară ce contribuie la formarea viitorilor specialiști ai domeniului economic și cultural național și nu numai.

Perioada de pandemie provocată de virusul COVID-19 a impus bibliotecarii să găsească noi modalități și cadru de echilibru profesional între local și distanță, între real și virtual, între angajați și utilizatori. Serviciile, inovația și cercetarea se produc în rețea alături de accesul deschis la un mare volum informațional, ceea ce asigură circulația rapidă a informației științifice și crearea de noi cunoștințe. Fără de profesioniști cu spirit creativ, capabili să implementeze și să dezvolte în bibliotecă noile tehnologii informaționale, este imposibilă constituirea unei biblioteci a viitorului, este imposibil de a ieși la un nou nivel de servire informațională.

Șocul viitorului de care vorbea Alvin Tofler în anii 70 ai secolului trecut a devenit o realitate - Internetul de mare viteză s-a transformat într-o veritabilă normă inclusiv și în domeniul bibliotecilor, iar videoconferințele, videoinstruirile și altele sunt practici cotidiene ce permit angajaților să lucreze de oriunde și oricând. Pentru asigurarea serviciilor electronice în Bibliotecă sunt folosite peste 100 de calculatoare cu conexiune Internet ce asigură accesul la colecții bogate și variate, acces la Internet și diverse baze de date, furnizează tuturor categoriilor de utilizatori servicii documentare și produse informaționale de înaltă calitate, pertinente și competitive, servicii de informare bibliografică și bibliometrică, de comunicare și socializare.

În multitudinea de oferte, cele mai solicitate sunt, evident, serviciile electronice: acces Internet, inclusiv WiFi, acces la catalogul electronic PRIMO ExLibris (catalog partajat a 7 biblioteci universitare în Republica Moldova, cota BȘ USARB constituind mai mult de 400 mii de înregistrări), indexarea, arhivarea și accesul la producția științifică a universității în Repozitoriul Instituțional ORA (Open Research Archive) USARB, Biblioteca Digitală; bazele de date proprii SumarScanat, Lucrări Muzicale de pe discuri de vinil (format MP3), e-Books, livrarea electronică a documentelor (LED), Diseminarea Selectivă a Informației (DSI), Servirea Diferențiată a Conducerii (SDC).

Biblioteca ofera servicii online de pe site-ul Bibliotecii, utilizează platforme și instrumente web: *Wikipedia*, blogurile *Biblioteca în dialog cu cititorii*, *Profesional*, *Centrul de Informare al României*, *Centrul Biblioteconomic departamental*, socializează, crează și partajează resurse și produse educaționale în spațiile virtuale: Facebook, Twitter, YouTube, LinkedIn, Pinterest, Google+, Flickr, Instagram.

Un aspect important al activității Bibliotecii este participarea la pregătirea suportului documentar pentru acreditarea specialităților universitare prin elaborarea și furnizarea datelor privind acoperirea informațională (documente științifice și didactice) în baza catalogului electronic. În fiecare an sunt prezentate circa 1000 liste cu informații în acest scop.

Pentru vizibilitatea și sporirea ratingului rezultatelor științifice ale cercetătorilor universitari bălțeni, realizările științifice USARB sunt indexate în diverse baze de date internaționale, repoziitorii, biblioteci deschise, cataloage și platforme informaționale: Zenodo, CEEOL, IBN, OpenLibrary, Issuu, Calameo, Scribd, Slideshare.

Prin colaborări naționale și internaționale cu parteneri din Republica Moldova, România, Elveția, SUA, Ucraina, Rusia, Franța, Lituania, Germania au fost realizate peste 30 de proiecte investiționale care au diversificat oferta informațională: Centru de Documentare al ONU, Punctul de Informare și Documentare NATO, Centrul de Informare al Uniunii Europene, Centrul de Informare al României etc. Menționăm, în mod special, ajutorul acordat de Asociația Pro Basarabia și Bucovina, Filiala „Costachi Negri” din Galați, secretar - Membrul de Onoare al Senatului, inginerul Radu MOȚOC, la dezvoltarea colecțiilor de carte în limba română, valoarea donațiilor constituind peste 100 000 EURO. Mari mulțumiri dr. arhitect Alexandru Budișteanu, Doctor Honoris Cauza al USARB pentru organizarea și transportarea donației de la Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului al Academiei Române din București. O contribuție deosebită la dezvoltarea colecției Bibliotecii Științifice sunt donațiile reprezentative din partea domnului Gheorghe Baci, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar și dr. Thomas Wilhelmi din Elveția, un vechi și bun prieten al Bibliotecii, contribuția sa la completarea colecției de carte în limba germană cu precădere domeniile prioritare: literatură, lingvistică, beletristică, geografie, istorie de la cele mai prestigioase edituri din Germania, Austria, Franța.

Participarea în proiectele internaționale a fost soldată cu obținerea noilor cunoștințe și practici moderne din activitatea bibliotecilor din țările europene (Grecia, România, Germania, Irlanda, Norvegia, Ungaria, Belarus, Lituania, Letonia), prin promovarea unui șir de traininguri și workshopuri de instruire cu participarea experților internaționali, dotarea cu echipament tehnic în valoare de peste 500 000 lei.

Prin Proiectul de dotare cu resurse informaționale al Centrului de Informare al României din Bălți, inaugurat de Ministerul pentru Românii de Pretutindeni, au fost achiziționate mai bine de 803 titluri de cărți și reviste în valoare de 7 500 EURO organizate și promovate diverse activități pentru comunitatea academică din nordul Republicii Moldova.

O gamă largă de mesaje educaționale, culturale și științifice, de evenimente, campanii, programe infodocumentare, flashmob-uri sunt oferite comunității academice, inclusiv online: Zilele Informării, Zilele Catedrelor, Lunarul studenților la studiile de licență / Master / Doctorat, Salonul editorial Universitaria – Contribuții științifico-didactice ale universitarilor bălțeni, Noul Utilizator, Săptămâna Open Acces, Săptămâna Educației Deschise, Ziua Științei, Zilele Universității, Zilele Bibliotecii și Facultății, Ziua Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile, Ziua ONU/Europei, Clubul Cărții/ONU Nord/ Educație civică europeană / BiblioSpiritus, Salonul muzical, etc.

Biblioteca păstrează cu devotament și pietate tradițiile, completându-le cu forme de lucru avansate, calitative și performante. Activitatea ei este compatibilă cu exigențele

mereu în schimbare ale societății, a procesului educational. Biblioteca Științifică USARB rămâne întotdeauna deschisă pentru parteneriat și colaborare academică, cu organizațiile și bibliotecile din țară și de peste hotare.

Cu prilejul celei de a 75-a aniversări a Bibliotecii Științifice USARB mulțumim tuturor colegilor care au fost, au muncit și au trăit cu gândul la destinul, demnitatea și dăinuirea Bibliotecii Științifice USARB.

Exprimăm alese sentimente de respect și prețuire pentru bibliotecarii de azi, ani mulți, fericiți, plini de vigoare, prosperitate și speranță într-un viitor cu noi inițiative și cu noi poziții în societate.

Referințe bibliografice:

1. BULUȚĂ, Gheorghe. *Bibliologi români* : Dicționar. Târgoviște, 2011, p.116. ISBN 978-973-712-591-0.
2. BACIU, Gheorghe. *Personalități notorii ale neamului: 140 de destine*. Chișinău, 2018, pp. 275-277. ISBN 978-9975-129-32-9.
3. GRIGORIȚĂ, Marin. *Cavalerii Ordinului Gloria Muncii*. Chișinău, 2020. 408 p. ISBN 978-9975-146-97-5.
4. JITARU, Valeriu. *Personalități bălțene* : Enciclopedie. Chișinău, 2018. 399 p. ISBN 978-9975-53-932-6.
5. *Raport de activitate al Bibliotecii Științifice* [2000 - 2019]. Bălți, 2001-2020.

REPOZITORIUL INSTITUȚIONAL ORA USARB ÎN MOTORUL DE CĂUTARE A RESURSELOR WEB ACADEMICE BASE

INSTITUTIONAL REPOZITORY ORA USARB IN THE BIELEFELD ACADEMIC
SEARCH ENGINE

Mihaela STAVER¹

Abstract: *The paper provides an overview of BASE search engine functionality and the challenges faces when harvesting and integrating resources from OAI servers. Also are described the activities of University Library in creating OAI servers for end-user-oriented search services, such as BASE (Bielefeld Academic Search Engine). In the article is included all the actions of registration and successful integration of RI ORA USARB in BASE, in 2019.*
Keywords: *search engines, university libraries, BASE, RI ORA USARB, Bielefeld Academic Search Engine.*

BASE (Bielefeld Academic Search Engine, <https://www.base-search.net>) este unul dintre cele mai voluminoase motoare de căutare cu conținut academic în acces deschis.

BASE recoltează, agregă metadatele OAI din depozite din toată lumea și acționează ca un furnizor de servicii OAI.

BASE este după Google Scholar, cel mai mare motor de căutare științific din întreaga lume. Pe lângă mai multe servicii bazate pe depozite, Biblioteca universitară Bielefeld a dezvoltat, cu sprijinul companiei norvegiene Fast Search & Transfer, un serviciu de căutare orientat către utilizatorul final numit Bielefeld Academic Search Engine (BASE). La cea de-a VIII-a Conferință internațională de la Bielefeld din februarie 2006, BASE conținea aproximativ 2,7 milioane de documente în 189 de colecții, la moment (2020) - 157.2 milioane de documente, 7 680 de colecții.

Repere istorice

BASE este operat de Biblioteca Universității Bielefeld, Germania.

- 2001 - inițierea motorului de căutare
- 2004 - deschiderea oficială
- 2006 - participarea la proiectele UE
- 2011 - trecerea la Open Source (Lucene / Solr, VuFind)
- 2012 - OAI-PMH-Interface, furnizarea de date a secțiunilor subiecte
- 2014 - stimulare OA
- 2015 - starea OA și procesarea informațiilor de licență
- 2016 - 100 de milioane de înregistrări
- 2017/05 - Solicitare ORCID în BASE (finanțată prin proiectul DFG ORCID DE) 2017/09 Expertul ORCID Search & Link integrează BASE ca un serviciu de revendicare

---

¹ Bibliotecară principală, Biblioteca Științifică a USARB: staver.mihaela@gmail.com, [ORCID: 0000-0001-7068-205X]

- 2018 – schimbarea BASE într-un design nou
- 2019 - căutarea multilingvă a fost modificată și extinsă
- 2020 - recent, motorul de căutare științifică BASE a selectat peste 150 de milioane de documente din peste 7000 de surse.

Motorul de căutare BASE, unul dintre cele mai voluminoase din lume, în special pentru resursele web academice, înglobează 8,110 surse (17 iunie 2020) în 50 limbi cu un număr de documente: 169,962,579. În BASE se regăsesc surse din 8 110 de țări (2981 țări din Europa). Din ele numai în 2019 s-au înregistrat 135 țări noi: Bahama, Moldova, Mongolia, Siria, Uzbekistan. Surse în Acces Deschis -14 398 732 și 645 677 non –access.

Biblioteca universitară Bielefeld este una dintre cele mai inovatoare biblioteci universitare din Germania în ceea ce privește rolul său de pionierat în domeniile accesului deschis, gestionarea datelor de cercetare, serviciile de cercetare digitală și tehnologiile motoarelor de căutare.

Caracteristicile BASE includ:

- Indexarea surselor după examinarea individuală de către personalul academic al Bibliotecii Universității;
- Examinarea serverelor de documente științifice;
- Corectarea și îmbogățirea metadatelor folosindu-se proceduri automatizate;
- Diverse opțiuni de sortare a seturilor de date;
- Căutare multilingvă (mai mult de 20 de limbi);
- Afișarea accesului și a posibilităților de utilizare ulterioare a documentului;
- Posibilitatea de a sorta lista de accesări după autor, titlu și dată;
- Rafinarea căutării după autor, cuvânt cheie, clasificare DDC, anul publicării, sursa / furnizorul de date, limba, tipul documentului, accesul și reutilizarea;

Posibilitatea de a-și crea propria listă de publicații din baza de date BASE și de a exporta înregistrările selectate către ORCID;

Cea mai nouă particularitate a BASE este posibilitatea de a verifica rezultatele BASE în GoogleScholar.

BASE furnizează peste 150 de milioane de documente din peste 7.000 de surse, oferă posibilitatea de a accesa textele complete de aproximativ 60% din documentele indexate gratuit (Acces deschis). Tehnic, BASE recoltează interfețe OAI-PMH de depozite, colecții digitale și reviste electronice de la universități, instituții de cercetare și organizații internaționale. Pe lângă publicațiile științifice, obiectele de metadata includ date de cercetare, imagini, materiale audio și video, hărți și materiale aferente. Astfel motorul de căutare BASE indexează metadatele resurselor relevante din punct de vedere academic – reviste on-line, repozitoriile instituționale, colecții digitale etc. - care furnizează o interfață OAI și folosesc OAI-PMH pentru furnizarea conținutului lor .

Administratorii bazelor de date, repozitoriilor instituționale pot integra indicele BASE în infrastructura lor locală.

Datele sunt stocate pe serverele Universității Bielefeld. Cea mai nouă caracteristică a BASE este posibilitatea de a verifica rezultatele BASE în GoogleScholar. Printr-o căutare de titlu, utilizatorii pot vedea, în mod direct, dacă și de câte ori, articolul este citat în Google Scholar.

Figura 1. Rezultatul unei căutări simple

Figura 2. Verificarea citărilor rezultatelor căutării BASE în Google Scholar

După ce faceți clic pe linkul „Verificați acest titlu în Google Scholar” apare o fereastră cu rezultatul scontat.

Biblioteca universitară Bielefeld stabilește servicii OAI și utilizează cele ale altor instituții. Colectarea de metadate prin recoltarea OAI joacă un rol important în diferite medii de căutare, alimentând mai mult de 550.000 de documente în catalogul bibliotecii locale ca materiale accesibile on-line. Aceasta include documente precum teze și disertații, cărți digitalizate și reviste, 2,4 milioane de articole, recoltate de exemplu din Citeseer, PubMed, ArXiv, Directoriul de reviste în acces deschis (DOAJ) și Biomed. Cel mai relevant flux de date este indexarea diverselor tipuri de materiale (imagini, hărți, videoclipuri, componente multimedia și pagini web). În plus, prelucrarea datelor OAI a devenit principalul obiectiv al motorului de căutare BASE.

Pentru a procesa acest lucru a fost stabilită o etapă specială pentru transformarea metadatelor OAI, Fișiere XML Dublin Core într-un format intern XML. Următorul pas a fost acela de transformare a fișierelor, prin mai multe etape de prelucrare internă și externă, într-un fișier care poate fi indexat direct. Acesta include, transformarea, în special, a formatului (de exemplu, fișiere PDF, PS, ZIP sau Office), detectarea limbii. După indexare, toate aceste informații sunt gata de regăsire în pagina BASE, care este ca o carcasă pentru accesarea acesteia prin interfața de căutare pe baza scripturilor PHP.

În BASE (Bielefeld Academic Search Engine) se regăesc, la data de 18 iunie 2020 - 2978 de surse din țările Europene.

Figura 3. Depozite instituționale în BASE după țări

Dacă facem o analiză statistică după continente, atunci obținem 8 104 surse indexate în BASE.

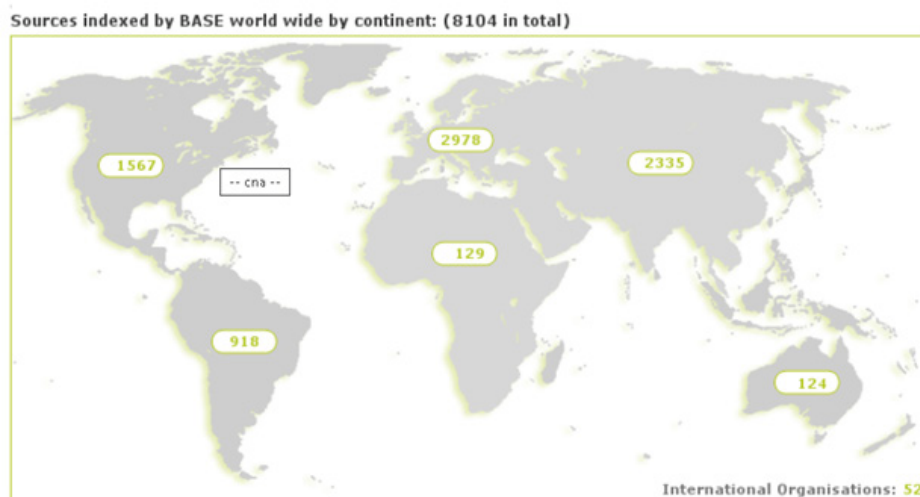

Figura 4. Depozite instituționale în BASE după continente

Harta din Fig. 3 arată distribuția geografică a depozitelor academice europene acoperite în BASE. Harta ilustrează poziția puternică a Germaniei (447), Mării Britanie (371), Spaniei (283), Federației Ruse (208), Franței (204), Italiei (174), României (30)

și Republica Moldova (2). În plus, BASE integrează un număr mare de depozite din Indonezia (1237), SUA (1204), Japonia (599). Procedura de recoltare se face în baza unei cereri către BASE și studierea minuțioasă a depozitului și lucrărilor pe care le conține.

În timp ce recoltarea metadatelor (OAI-PMH) definește foarte clar procesul de recoltare a OAI, rutina zilnică creează un set larg de probleme și provocări. Printre probleme sunt serverele care includ link-uri de documente care nu funcționează, fișiere XML nevalidate și date OAI care conțin doar referințe fiecă textul este restricționat pentru acces.

BASE oferă utilizatorilor conectați posibilitatea de a-și crea propria listă de publicații din baza de date BASE (printr-un proces cunoscut sub numele de „revendicare”) și de a exporta înregistrările selectate către ORCID (detaliile includ titlul, autorul (autorii), adresa URL, DOI etc).

Pentru utilizarea funcției de revendicare, este necesară o autentificare și o autorizare unică cu ORCID. La această etapă, BASE primește permisiunile de citire și scriere necesare pentru exportul publicațiilor. Detaliile transmise de ORCID (ORCID iD, numele utilizatorului și autorizarea) sunt stocate permanent în baza de date BASE, astfel încât procedurile de autentificare și autorizare repetate cu ORCID pot fi evitate.

Revendicarea publicațiilor universitarilor bălțeni cu ORCID ID

Într-o listă de accesări din BASE, găsim revendicarea linkului lângă numele fiecărui autor.

Dacă sunteți chiar autorul publicației, vă puteți confirma statul de autor și puteți lega publicația cu ORCID iD, și include și metadatele (autor, titlu, anul publicării etc.) în lista de publicații la ORCID. Pentru aceasta, e necesar să vă înregistrați în motorul de căutare BASE și să aveți un iD ORCID. Dacă nu aveți încă un login personal / un ID ORCID, puteți configura o autentificare personală în BASE după ce faceți clic pe „revendicare” sau înregistrați-vă gratuit cu ORCID. După înregistrare, veți primi un ID de la ORCID, care permite identificarea clară a publicațiilor (chiar dacă numele coincide cu a o altei persoane (variante în ortografia numelui sau a modificărilor de nume). De asemenea, puteți copia metadatele publicației (autor, titlu, anul publicării etc.) direct în lista de publicații la ORCID. După ce „revendicați” apare o pictogramă („ID”) în BASE în ele numelui autorului, cu un link către profil la ORCID.

Pasul I

Pasul II

Pasul III

Pasul IV

Un punct important pentru îmbunătățirea calității este participarea la OAI împreună cu deținătorii de arhive instituționale.

BASE în comparație cu alte motoarele de căutare

- Sursele sunt indexate numai după verificare de către personalul calificat al Bibliotecii Universității Bielefeld;
- Sunt incluse doar serverele de documente și revistele care respectă cerințele specifice de calitate și relevanță academică;
- Depistează resurse web ale “Deep Web”, care sunt ignorate;
- Se respectă corectitudinea și îmbogățirea metadatelor prin metode automatizate;
- Căutare multilingvă (în mai mult de 20 de limbi traduse);
- Afișarea rezultatelor căutării include date bibliografice;
- Sunt mai multe opțiuni pentru sortarea listei de rezultate (după autor, titlu, dată);
- Opțiuni de rafinare a rezultatului căutării (după autor, subiect, DDC, anul publicării, furnizorul de conținut, limba, tipul de document, accesul și condițiile de reutilizare);
- Navigarea după DDC (Dewey Decimal Classification), tipul documentului,

accesul și condițiile de reutilizare / licență.

În BASE găsim mai multe tipuri de documente:

- Articole (48316178)
- Audio (468452)
- Teze (1713390)
- Cărți (4224096)
- Materiale ale conferințelor (6391642)
- Materiale de curs (445960)
- Set de date (7073999)
- Teze de doctorat și postdoctorat (1930426)
- Reviste / Ziare (4988670)
- Prelegeri (231203)
- Manuscrise (390199)
- Hărți (447569)
- Teze de master (1609149)
- Imagini / video (374247)
- Note muzicale (168867)
- Brevete (87099)
- Rapoarte (5860225)
- Recenzii (395972)
- Software (172164)
- Teză (4376146)
- Necunoscute (27402084)

Biblioteca Științifică a USARB a înregistrat Repozitoriul Instituțional OPEN RESEARCH ARCHIVE (ORA) USARB în BASE, unul dintre cele mai voluminoase motoare de căutare din lume, în special pentru resursele web academice, în 20 august 2019.

Conținutul motorului de căutare BASE al Universității din Bielefeld poate fi căutat acum în EBSCO Discovery Service™. Noul acord între EBSCO Information Services (EBSCO). În BASE se regăsesc 3 160 de documente ale cercetătorilor USARB.

Grație acestui proces, cercetătorii USARB ce au un ID ORCID, își pot direcționa cercetările în contul personal ORCID. BASE ne oferă posibilitatea de a accesa și consulta documente din diverse domenii ale științei. Prin prezența RI ORA USARB în BASE, contribuim la promovarea imaginii și la creșterea vizibilității USARB on-line, prin prezentarea producției științifice proprii în rețeaua globală.

Rafinarea căutărilor poate fi posibilă după: (1: *Relevance* – relevanță, *Author* – autor, *Title* – titlu, *Date of publication* – data publicării (descending – descendent, ascending – ascendent), (2: *Author* – după autor, *Subject* – subiect, Dewey Decimal Classification – după clasificare, *Year of Publication* – anul publicației, *Content Provider* – țara, *Language* – limbi, *Document Type* – tipul documentului, *Access* – tipul de acces (Unknown tipul nu este stabilit, Open Access – acces deschis), *Terms of Ruse* – tipul de licență.

BASE oferă utilizatorilor conexați posibilitatea de a-și crea propria listă de publicații din BASE și de a exporta înregistrările selectate către ORCID (1), utilizatorii pot vedea în mod direct dacă și de câte ori, este articolul citat în Google Scholar (2).

Grație procesului de înregistrare a Repoziitoriul Instituțional OPEN RESEARCH ARCHIVE (ORA) USARB în BASE, publicațiile cercetătorilor USARB vor avea o vizibilitate sporită la nivel internațional, un impact și prestigiu mai mare în comunitatea științifică.

Referințe bibliografice:

1. BASE [site]. Disponibil: <https://www.base-search.net/about/en/index.php>, (accesat 03 iul. 2020).
2. BASE (Bielefeld Academic Search Engine). Eine Suchmaschinenlösung zur Indexierung wissenschaftlicher Metadaten. In: *Datenbank-Spektrum* [online]. 2017, vol. 17, pp. 5-13 [citată 03 iul. 2020]. Disponibil: <https://doi.org/10.1007/s13222-017-0246-9>.
3. KHABSA, M., GILES, C. L. *The Number of Scholarly Documents on the Public Web*. PLOS ONE 9 (5) [online]. 2014 [citată 17 aug. 2020]. Disponibil: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0093949>.
4. PIEPER, D., SUMMANN, F. Bielefeld Academic Search Engine (BASE). An end-user oriented institutional repository search service. In: *Library Hi Tech* [online]. 2006, 24(4), pp. 614-619 [citată 30 iul. 2020]. Disponibil: <https://doi.org/10.1108/07378830610715473>
5. PIEPER, D., SUMMANN, F. *10 years of „Bielefeld Academic Search Engine” (BASE): Looking at the past and future of the world wide repository landscape from a service providers perspective* [online], 2015 [citată 24 aug. 2020]. Disponibil: <http://ir.las.ac.cn/handle/12502/8749>.

FACILITĂȚILE BAZELOR DE DATE OFERITE PRIN PROIECTUL
INTERNAȚIONAL MDRONO PENTRU CERCETAREA UNIVERSITARĂ

*DATABASE FACILITIES PROVIDED BY THE MDRONO INTERNATIONAL
PROJECT FOR UNIVERSITY RESEARCH*

Olga DASCAL¹, Snejana ZADAINOVA²

Abstract: *The activity of the Bălți university library is focused on the accomplishment of the most important mission - informational and documentary provision of the study and research processes, offering the widest possible spectrum. Within the Project „Modernization of the services of university libraries in the Republic of Moldova”, access to scientific databases was ensured: Web of Science, Cambridge Journals Online, SAGE Research Methods, Taylor & Francis Online Journal Library.*

Keywords: *international project, information, databases, modern services, information resources and services, information culture, dissemination, promotion, training*

Învățământul superior trebuie să joace un rol hotărâtor în dezvoltarea unei societăți informaționale bazate pe comunicare și pe înțelegerea interesului fiecărui participant la acest proces, iar biblioteca universitară este locul în care se cercetează trecutul, laboratorul care să examineze critic prezentul și să mediteze asupra viitorului. Ea trebuie să se adapteze noilor cerințe, fiind obligată să devină centrul cercetării științifice, să-și edifice o nouă imagine în mediul pe care-l slujește.

Progresul activității de cercetare universitară constă nu doar în asigurarea unui acces facil către resursele de informare, ci, mai degrabă, în asigurarea căutărilor mai eficiente și mai relevante, iar sarcina bibliotecilor constituie nu doar în stabilirea joncțiunii dintre cititor și carte, dar în edificarea unor conexiuni dintre mediul bibliotecar și cel inovațional din domeniul educației și al științei. Iar tehnologiile informaționale sunt resurse care schimbă scopurile și conținuturile pedagogiei moderne, a deprinderilor utilizatorilor de generație nouă [*Potențialul bibliotecilor universitare în contextul colaborării și distribuirii resurselor informaționale* [online] [cit 11 noiem. 2019 Disponibil: <http://www.usefs.md/PDF/Senat/Anexa11.pdf>].

Astăzi biblioteca universitară nu este apreciată doar pentru realizările de moment ci și pentru proiectele internaționale, ce aduc un plus de valoare resurselor oferite utilizatorilor prin eficientizarea tuturor aspectelor de activitate info-bibliotecară.

Din aprilie 2016 bibliotecarii USARB participă în Proiectul „**Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Republica Moldova**”, finanțat de Programul Norvegian de Cooperare în domeniul învățământului superior cu Eurasia, dezvoltat în parteneriat între Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia, Universitatea Transilvania din Brașov, România și 18 biblioteci universitare din Moldova. Proiectul va finaliza în noiembrie 2019. Scopul acestui proiect este consolidarea capacității bibliotecarilor și prin ei a cadrelor didactice și a studenților din instituțiile

---

¹ Bibliotecară, Biblioteca științifică a USARB, dascal.olga@mail.ru; [ODCIR: 0000-0002-4970-2041]

² Bibliotecară, Biblioteca științifică a USARB, snejanazadainova@gmail.com; [ORCID: 0000-0002-6418-6874]

de învățământ superior. În cadrul Proiectului au fost organizate instruirii, ateliere de lucru, traininguri la Chișinău, Biblioteca Științifică ASEM și școli de vară peste hotare. Bibliotecarii universitari din Moldova au obținut noi cunoștințe și în exploatarea serviciilor moderne create proprii - catalogul partajat ALEPH pe platforma EX LIBRIS PRIMO, bazele de date internaționale abonate de bibliotecile Consorțiului, astfel influențând calitatea învățământului superior și a cercetării.

În cadrul Proiectului MDNORO, a fost asigurat accesul la baze de date științifice: ***Web of Science, Cambridge Journals Online, SAGE Research Methods, Taylor & Francis Online Journal Library.***

La sfârșitul lunii octombrie 2017 până la 30 aprilie 2018 au fost abonate la 8 produse informaționale ***Web of Science*** (cunoscut anterior sub numele de Web of Knowledge, inițial produs de Institutul pentru Informații Științifice (ISI). Web of Science (WoS) este susținut în prezent de compania ***Clarivate Analytics*** (anterior, afacerea Thomson Reuters). WoS este o bază de date bibliografică și bibliometrică, format online, cuprinzând reviste științifice. Oferă acces la rezumatele articolelor din peste 12000 reviste științifice și 148000 de conferințe științifice din 256 de discipline.

Cambridge Journals Online oferă acces la o colecție multidisciplinară cu peste 1,6 milioane de articole din reviste științifice și 36000 de cărți, care acoperă o gamă largă de discipline din domeniul științelor exacte, umanistice și sociale: *arte, astronomie, chimie, informatică, educație, inginerie, științe generale, geografie, istorie, lingvistică, drept, științe ale naturii, literatură, politică și relații internaționale, psihologie, etc.*

SAGE Research Methods sprijină cercetarea la toate nivelurile prin furnizarea de materiale pentru ghidarea utilizatorilor în procesul de cercetare. Într-o instituție de învățământ superior în cercetare de la studenții care învață cum să efectueze cercetări la facultate, până la cercetători care desfășoară activități de cercetare și bibliotecari care oferă instruire în cadrul cursului Bazele Culturii Informației.

Baza de date SAGE Research Methods oferă răspuns pentru fiecare dintre aceste grupuri de utilizatori, oferind definiții, exemple de studii de caz, seturi de date, tutoriale video și alte materiale. Baza de date conține peste 1000 de cărți, lucrări de referință, articole din reviste și videoclipuri de instruire pentru mediul academic. Harta de metode poate ajuta pe cei mai puțin familiarizați cu metodele de cercetare să găsească cea mai bună tehnică pentru cercetarea lor. SAGE Research Methods este instrumentul esențial online pentru cercetători și studenții USARB.

Taylor & Francis Online Journal Library reunește publicațiile de la trei editori importanți din lume: *Taylor & Francis, Routledge și Psychology Press*, oferind acces la peste 1700 de reviste din diverse domenii. Peste 950 de titluri sunt indexate în Thomson Reuters' Citation Indexes/Web of Science.

Acestea resurse imense de cercetare și instruire au fost promovate la nivel internațional și local în cadrul Scolilor de Vară, trainingurilor și workshopurilor profesionale, Lunarului Licențiatului / Masterandului / Doctorandului, instruirilor formale și non-formale pentru utilizatori, etc.

Pe 5 martie 2019 a fost organizat Atelierul „Utilizarea metodelor de cercetare SAGE: demonstrație platformă”, în cadrul proiectului ***Modernizarea serviciilor academice de bibliotecă în Moldova.*** Atelierul a fost facilitat de Chloe TURNER, Biblioteca Trainer SAGE Publishing. Au fost discutate următoarele subiecte: introducere în metodele de cercetare SAGE; demonstrarea platformei, găsirea conținutului și utilizarea

instrumentelor; activitate interactivă pentru a ajuta la explorarea platformei pe un subiect ales. <https://newinformationservices.wordpress.com/>

În urma acestui eveniment în cadrul Școlii de vară, organizate la BȘ USARB, au fost facilitate și sporite competențele bibliotecarilor prin instruirile profesionale pe această platformă de cercetare. <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/noutati/145-evenimente/evenimente-2019/749-scoala-vara-inaugurarea>.

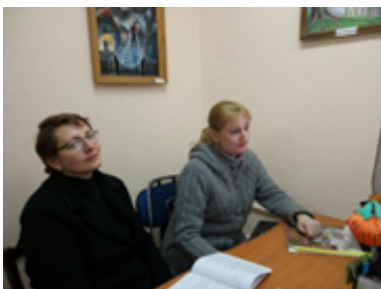
În cadrul Săptămânii Tineretului, Clubul ONU Nord/CIUE al Bibliotecii Științifice în parteneriat cu Facultatea Științe Reale, Economice și ale Mediului au organizat un seminar dedicat Zilei Mondiale a Calității. În cadrul acestui eveniment Olga Dascal, bibliotecar principal, a prezentat informații privind prezența cercetătorilor USARB în circuitul informațional mondial,

punând accentul pe prezența profesorilor și cercetătorilor de la Facultatea ȘREM în baze de date internaționale, făcând trimitere la 8 produse Web of Science oferite prin Proiectul MDNORO. <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/noutati/111-evenimente/evenimente-2017/272-ziua-calitatii-clubul-onu-nord>.

În iarna anului 2018 bibliotecarii USARB au participat la o serie de webinare organizate de Clarivate Analytics cu scopul aprofundării cunoștințelor de utilizare eficientă WEB OF SCIENCE; crearea și

exploatarea set-urilor de date personalizate în InCites, dezvoltarea unei biblioteci de referințe și gestionarea referințelor cu EndNote Online.

În cadrul ședințelor Catedrei, de către bibliotecarii formatori din grupurile de lucru Virtualizarea serviciilor au fost promovate produsele informaționale Tomson Reuters Web of Science, Cambridge Journals Online, Taylor & Francis Online Journal Library accesul la la care s-a oferit prin Proiectul respectiv. <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/noutati/112-evenimente/evenimente-2018/532-ora-informare-catedra-economie>.

În cadrul ședințelor Catedrei, de către bibliotecarii formatori din grupurile de lucru Virtualizarea serviciilor au fost promovate produsele informaționale Tomson Reuters Web of Science, Cambridge Journals Online, Taylor & Francis Online Journal Library accesul la la care s-a oferit prin Proiectul respectiv. <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/noutati/112-evenimente/evenimente-2018/532-ora-informare-catedra-economie>.

În data de 11 ianuarie 2018, formator Olga Dascal a avut loc prezentarea bazei de date **Web of Science** (WoS), ce oferă acces la mai multe baze de date privind cercetarea interdisciplinară, care permite explorarea în profunzime în cadrul unei disciplini

academice.
prezentarea-wos.

<http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/noutati/34-evenimente/330->

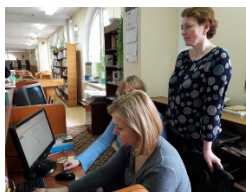
În cadrul celei de-a 6-a ediție Colloquia Bibliothecariorum IN MEMORIAM FAINA TLEHUCI, 23 februarie 2018, în secțiunea Bibliotecile viitorului: posibilități infinite bibliotecarele Olga DASCAL și Snejana ZADAINOVA au prezentat oportunitățile oferite de baza de date scientometrică Web of Science, accentuând integrarea cercetătorilor USARB

în această prestigioasă și bogată bază de date. <http://bsusarbprofesional.blogspot.com/2018/03/colloquia-bibliothecariorum-in-memori.html>

În cadrul Programului de formare profesională continuă a personalului BȘ USARB s-au realizat sesiuni de formare la locul de lucru al colegilor pentru înregistrarea în Web of Science.

Deținerea unui cont personalizat în Web of Science facilitează utilizarea produsului Clarivate Analytic, Web of Science, crearea notificărilor, expedierea link-urilor în biblioteca EndNote, selectarea bazei de date sau a produsului preferat. Bibliotecarele Elena Țurcan și Olga Dascal au oferit asistență practică cadrelor didactice pentru crearea profilurilor personalizate în baza de date Web of Science. <https://bsusarbprofesional.blogspot.com/h?q=crearea+profilurilor+personalizate+%C3%AEn+baza+de+date+Web+of+Science>.

În cadrul mai multor instruirii studenții și-au consolidat capacitățile pe teme: „Instrumente de căutare a informațiilor pentru studii și cercetare. Discuții de consolidare a cunoștințelor” “Bazele de date cu acoperire multidisciplinară și servicii specifice marilor distribuitori la care Universitatea este abonată: EBSCO, SpringerLink, Web of Science, etc.” (Olga Dascal, bibliotecar).

În cadrul Săptămânii Internaționale a Accesului Deschis la Informație, ediția XI-a, derulată în perioada 22-28 octombrie, bibliotecarii USARB, asigurând durabilitatea Proiectului, au oferit o gamă largă de activități și servicii de acces deschis ce au susținut tema „Proiectarea fundamentelor echitabile pentru cunoștințe deschise” și au conținut informații despre bazele de date Cambridge Journals Online; Taylor & Francis Online Journal Library; Web of Science, Thomson Reuters Web of Science.

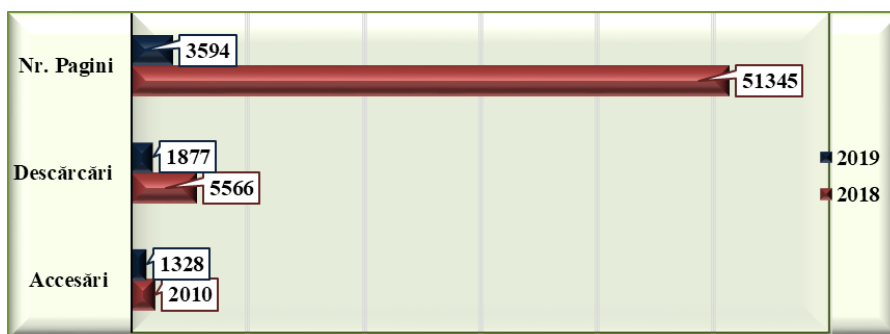
În data de 24 octombrie, la BȘ USARB, în cadrul Săptămânii Accesului Deschis a fost inaugurată Ziua bazelor de date. Conform Programului celebrării acestui eveniment s-a

relatat despre accesul deschis la informație, importanța acestei mișcări progresiste, oportunitățile pe care le au astăzi studenții datorită instrumentelor moderne: Baze de date cu acoperire multidisciplinară și servicii specifice marilor distribuitori la care este abonată Universitatea, precum și produsele informaționale Cambridge Journals Online; Taylor & Francis Online Journal Library; Web of Science, accesul la care este finanțat în cadrul Proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”. <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/noutati/112-evenimente/evenimente-2018/518-ziua-bazelor-date>.

Biblioteca universitară bălțeană asigură acoperirea informațional-documentară a proceselor educaționale și științifice prin utilizarea în aceste scopuri a posibilităților oferite de resurse informaționale credibile oferite prin Proiectul internațional MDRONO pentru cercetarea universitară, extinderea accesului utilizatorilor la informație integrată în spațiul informațional global, deplasează accentului de pe servirea utilizatorilor pe organizarea accesului la informație. Statistica accesărilor resurselor electronice gratuite la baze de date oferite de Proiect în anul 2018-2019: **2 010/1 328** accesări, **5 566/1 877** descărcări, **51 345/3 594** pagini.

Micșorarea cantității accesărilor BD se datorează numărului mai mic de ore a cursului Bazele Culturii Informației pentru toți studenții anului 1, ciclul licență, care prevede modul 3 *Baze de date cu acoperire multidisciplinară și servicii specifice marilor distribuitori la care Universitatea este abonată: EBSCO, SpringerLink, etc.: câmpuri/criterii de căutare, cuvinte cheie, filtre, gestiunea rezultatelor și scaderea numărului total de utilizatori în BȘ USARB.*

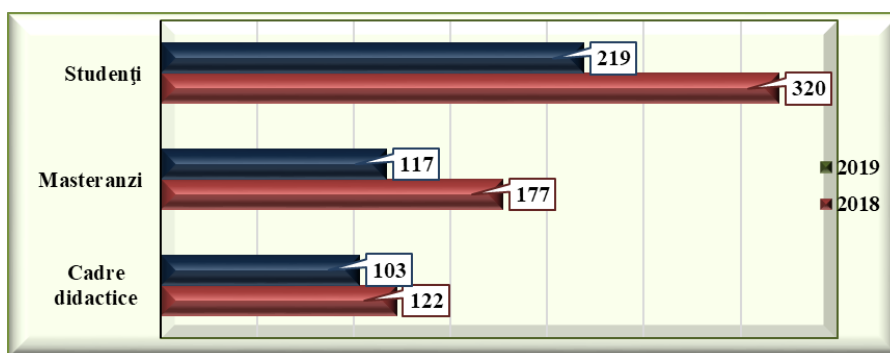

Statistica accesărilor resurselor electronice gratuite

Cercetările în baze de date oferite prin Proiectul internațional MDRONO sunt apreciate în continuare la justa lor valoare. Analiza utilizării acestor bazelor de date confirmă popularitatea acestor resurse în mediul academic bălțean, în special în rândul profesorilor - cercetători, masteranzilor, doctoranzilor. Studenții și masteranzii, pentru a-și elabora lucrările de licență și masterat, apelează frecvent la aceste surse științifice, care pot fi consultate în toate sălile de lectură, Mediatecă, CD ONU. Baze de date se accesează de pe pagina web BȘ USARB și sunt folosite în activitatea de învățare, cercetare și extind aria resurselor informaționale oferite utilizatorilor prin Consorțiul REM, EIFL.net <http://eifl.net/>, etc.

Oportunitățile oferite de Proiectele internaționale în domeniul biblioteconomiei și științelor informării trebuie exploatate în cea mai mare măsură pentru asigurarea procesului de învățământ și cercetare utilizând resurse informaționale, serviciile avansate și produsele moderne.

Bibliotecarii din Bălți sunt deschiși spre tot ce este nou și gata să colaboreze cu toți partenerii de proiect în vederea menținerii unui suport de rețea pentru servicii info-bibliotecare, participarea lor în aceste Proiecte amplificând și mai mult statutul și rolul inovator al instituției bibliotecare în comunitatea academică, deschiderea spre conținuturile științifice, valorile și standardele europene pentru un învățământ superior de calitate.

Sperăm că activitățile din cadrul proiectului, serviciile și produsele informaționale noi vor consolida imaginea bibliotecii în universitățile noastre și vor maximiza capacitatea lor de a media în mod eficient relația între utilizatori și informațiile de care au nevoie. Fără de profesioniști, cu spirit creativ, capabili să implementeze și să dezvolte în bibliotecă

noile tehnologii informaționale, este imposibil de a constitui o bibliotecă a viitorului, de a satisface așteptările și nevoia utilizatorilor pentru un acces mai rapid și mai ușor la informațiile relevante.

Durabilitatea proiectului este asigurată prin semnarea în cadrul evenimentului a Acordului de colaborare între instituțiile proiectului pentru perioada 2020-2023. Prin semnarea acestui Memorandum, 22 organizații din acest parteneriatul au confirmat intenția de a se concentra asupra cooperării eficiente și după finalizarea proiectului, pentru a contribui la dezvoltarea societății informaționale, îmbunătățirea serviciilor și a competențelor profesionale, diseminarea celor mai bune practici și schimbul de experiență între biblioteci. Prin acest Memorandum reprezentanții bibliotecilor universitare au obținut acces la 3 baze de date. Comunitatea academică universitară bălțană apreciază oportunitățile de a accesa baze de date științifice prestigioase și importante pentru cercetare și instruire.

Referințe bibliografice:

1. *Baze de date. Biblioteca Științifică USARB* [online] [citat 28 sep. 2020]. Disponibil: <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/baze-de-date>.
2. GHINCULOV, Silvia. Dezvoltarea durabilă a serviciilor informaționale pentru mediul academic. In: *Conferința de finalizare a proiectului „Modernizarea serviciilor Bibliotecilor universitare din Moldova”*. Chișinău, 25 iunie 2019 [online] [citat 28 sep. 2020]. Disponibil: <https://newinformationservices.files.wordpress.com/2019/07/silvia-ghinculov.pdf>.
3. HARCONIȚA, Elena, SOBIESKI-CAMERZAN, Rodica. Efectele proiectelor internaționale asupra bibliotecilor academice și Ziua Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile In: *Simpozionul Național Anul Bibliologic 2016, 27 martie 2017* [online] [citat 01 oct. 2020]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/rmbiblioteci/elena-harconia-rodica-sobieskicamerzan>.
4. HARCONIȚA, Elena. Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Republica Moldova. In: *Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, 10 noiembrie 2017* [online] [citat 01 oct. 2020]. Disponibil: [http://libruniv.usarb.md/images/pdf/2017/Modernizarea%20serviciilor bibliotecilor universitare %20 RM %202016-2019.pdf](http://libruniv.usarb.md/images/pdf/2017/Modernizarea%20serviciilor%20bibliotecilor%20universitare%20RM%202016-2019.pdf).
5. *Potențialul bibliotecilor universitare în contextul colaborării și distribuirii resurselor informaționale* [online] [citat 01 oct. 2020] Disponibil: <http://www.usefs.md/PDF/Senat/Anexa11.pdf>
6. TOPALO, Valentina. Impactul și durabilitatea proiectelor internaționale implementate în biblioteca științifică USARB. In: *Symposia Investigatio Bibliotheca* [online], Ed. a 9-a 2017 [citat 01 oct. 2020]. Disponibil: https://www.slideshare.net/Dib_ulim/v-topalo.

ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБСЛУЖИВАНИЕ УНИВЕРСИТЕТСКОЙ СРЕДЫ
В НОВЫХ УСЛОВИЯХ

INFORMATION SERVICE OF THE UNIVERSITY ENVIRONMENT
IN THE NEW CONDITIONS

Lilia IAVORSCAIA¹, Galina BELCOVSCAIA²

Abstract: *The article deals with new trends in information service for users of the Scientific Library of Bălți State University. The activities of the library as a full participant in the educational process are described in detail. The provision of equal access and rational exchange of information and library resources is considered, which contributes to the successful adaptation of students to the learning process at the university, creates the necessary conditions for self-education, self-development and the formation of an information culture of future specialists.*

Keywords: *Scientific Library of USARB, information service, new trends*

На протяжении длительного исторического развития вузовских библиотек их сущностные социальные функции остались неизменными - это удовлетворение образовательных запросов, сохранение и предоставление информации. Но изменились акценты, определяющие социальную роль вузовских библиотек. Если на начальном этапе развития вузовских библиотек общество инициировало, главным образом, их просветительскую и образовательную роль, то на современном этапе обществом инициируется информационная функция.

Состав функций изменяется в ходе научно-технической революции, вследствие увеличения объема работы, в соответствии с новыми требованиями, задачами, которые ставятся перед вузовскими библиотеками.

Новшество является глобальным индикатором библиотечной деятельности. Понятия «новшество» и «информационное обеспечение образования» были по-разному определены различными экспертами или консультантами в этой области, наиболее важными из которых являются: Нелли Цуркан, Лидия Куликовски, Наталья Керади, Елена Харконица, Людмила Коргенич, Анжела Рапанович, Вера Осояну и др. Библиотека образовательного учреждения сегодня рассматривается как основа интеллектуального развития, обеспечивающая уровень комфорта доступа к информации и является одним из важных показателей успешности внедрения новых университетских образовательных технологий³.

Информационное обслуживание – это одно из основных видов деятельности информационного учреждения (информационное обеспечение, т.е. создание

¹ Șefă oficiu, Biblioteca Științifică a USARB, iavorscaia1975@gmail.com [ORCID: 0000-0002-5700-7022]

² Bibliotecară, Biblioteca Științifică a USARB, galinabelcovscaia@gmail.com; [ORCID: 0000-0003-3123-6174]

³ HARCONIȚA, Elena. Studiile sociologice pentru noile politici bibliotecare. In: *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, Ed. a 5-a : Materialele Colloquia Professorum, 10 octombrie. 2014. Bălți, 2015, p. 261.

совокупности информационных ресурсов – информационного фонда, справочного аппарата в виде БД, каталогов и т.п., являющихся необходимым условием для информационного обслуживания). Цель информационного обслуживания – удовлетворение информационных потребностей, хотя содержание этих потребностей в разных учреждениях различается.

Для удовлетворения информационных потребностей библиотеки вузов внедряют новые технологии, направленные на обеспечение качественного образовательного процесса, обеспечивающие доступ к научной и технической информации.

В библиотеке традиционные источники пополняются новыми источниками, основанными на современных технологиях: классические первичные документы дополняются электронными документами; современный каталог соответствует его современному варианту - онлайн-каталог; традиционные библиографические труды дополняются библиографическими базами данных. Еще одной новинкой являются новые услуги в нынешнем контексте электронной связи за счет интеграции различных электронных ресурсов, ориентированных на профиль университетов, и доступа к собственным и международным базам данных.

Высшее образовательное заведение существует как живая социальная система, в состав которой входят ряд подсистем, в том числе вузовская библиотека. Внутренняя среда данной образовательной системы вуза составляет внешнюю среду для развивающейся в ней личности. Именно она называется образовательной средой. Таким образом, вузовская библиотека является частью образовательной среды и выступает как элемент системы образования. Без какого-либо одного элемента система не существует. Следовательно, вузовская библиотека – необходимый элемент существования вуза и высшего образования в целом. Она является частью системы высшего образования исторически сложившегося социального института, ответственного за наследование, образование, накопление и воспроизводство научных знаний, культурных ценностей и норм.

В результате различных исследований Елена Харконица, директор научной библиотеки БГУ им. Алеку Руссо, пришла к выводу, что библиотека образовательного учреждения сегодня оценивается как основа интеллектуального развития. Уровень комфорта доступа к информации является одним из важных показателей успешности внедрения новых университетских образовательных технологий⁴.

Важным направлением деятельности библиотеки вуза является **развитие информационной культуры пользователей**. С этой целью библиотека проводит занятия по привитию навыков информационной культуры, организует специальные занятия по обучению работе с электронными ресурсами и проводит регулярные экскурсии по библиотеке, знакомит пользователей с библиотечным фондом, справочно-библиографическим аппаратом, техническими средствами и информационными возможностями библиотеки.

Информационные технологии должны позволять библиотеке внедрять и использовать новые формы обслуживания, обеспечивать доступ к собственным и корпоративным информационным ресурсам всем категориям читателей вузов-

---

⁴ HARCONIȚA, Elena. *Rolul inovațional al bibliotecii universitare în mediul educațional modern* [online] [accesat 18.07.19]. Disponibil: <http://www.slideshare.net/bibliotecastiintifica/rol-inov>

ской библиотеки вне зависимости от места их нахождения.

Современная вузовская библиотека призвана осуществлять следующие **основные формы обслуживания:**

- стационарная форма обслуживания (все виды услуг библиотеки, оказываемые пользователю в стенах библиотеки);
- дистанционное обслуживание (обслуживание пользователя в удаленном доступе на основе информационно-коммуникационных технологий).

Библиотека самостоятельно определяет перечень услуг и условия их предоставления, учитывая как потребности и интересы пользователей, так и возможности библиотеки и обязана предоставить пользователям наиболее полный в ее условиях набор услуг, стремиться к существенному повышению качества библиотечного сервиса.

К основным бесплатным (бюджетным) услугам библиотеки относятся:

- предоставление пользователям информации о составе библиотечного фонда и о наличии в библиотечном фонде конкретных документов через систему каталогов, картотек и другие формы библиотечного информирования;
- оказание пользователям справочной и консультационной помощи в поиске и выборе конкретных документов и других источников информации;
- выдача документов из библиотечного фонда во временное пользование в соответствии с правилами пользования библиотекой;
- удовлетворение информационных запросов пользователей с помощью ресурсов других библиотек с использованием межбиблиотечного абонеента, электронной доставки документов или внутрисистемного книгообмена.

Одной из новых тенденций в информационном обслуживании пользователей является доступность к источникам информации. С учетом возможностей библиотеки, фонд должен быть максимально раскрыт и представлен в открытом доступе. Правильная организация открытого доступа – одно из важных направлений в работе с книжным фондом, благодаря которому пользователь может выбрать документ самостоятельно либо по рекомендации библиотекаря.

Открытый доступ к фонду (ОД) – способ библиотечного обслуживания, основанный на прямом доступе пользователей к документам; организация фонда, обеспечивающая пользователям возможность самостоятельного поиска и выбора документов. Основной целью организации открытого доступа к фонду является повышение качества обслуживания пользователей⁵.

Задачи открытого доступа:

- максимально раскрыть имеющиеся фонды для самостоятельного поиска и выбора необходимых документов пользователями;
- организовать для читателей комфортные условия пользования библиотечным фондом.

Открытый доступ – концепция свободного доступа к полному пласту научных материалов посредством Интернет. Идея зародилась в научном сообществе, главным образом в университетах, и получила продвижение Open Access

⁵ Библиотечный фонд в терминах и определениях : науч.-практ. пособие. Сост. Н. З. СТАРОДУБОВА, Е. И. РАТНИКОВА [online] [accesat 12.09.19]. Disponibil: https://www.rsl.ru/datadocs/doc_7252ca.pdf.

Initiative. Открытый доступ OAI отличает отсутствие каких-либо ограничений на использование материалов по национальному, географическому или ведомственному принципам. Открытый доступ осуществляется в различных формах, среди которых: издание бесплатных электронных журналов, создание индивидуальных, институциональных и отраслевых электронных архивов и репозитариев научных статей. Способами формирования ресурсов открытого доступа является архивирование публикаций учеными на собственных или институциональных веб-сайтах (самоархивирование) и публикация статей в электронных журналах открытого доступа⁶. Ежегодно проводится «Международная Неделя открытого доступа», посвященная Движению открытого доступа к научной информации. Она проводится, как правило, в последнюю неделю октября. Эта акция, инициированная Коалицией научных изданий и академических ресурсов (SPARC).

По мнению исследователя Нелли Цуркан, в последние годы активно пропагандируется движение за открытый доступ к научной информации и поддерживается все большим числом участников, издателей и университетов по всему миру. В настоящее время это обсуждается правительствами, финансирующими органами, и поддерживается более чем 2000 сторонниками по всему миру, что даёт возможность лучше ознакомиться с преимуществами, которые предоставляет открытый доступ, обменяться опытом, идеями по внедрению открытого доступа и помогает расширить круг участников движения за открытый доступ⁷.

Существенной частью библиотечного фонда являются электронные документы. С целью **формирования электронных ресурсов** библиотеки осуществляют:

- приобретение электронных документов, закрепленных на цифровом носителе (дискете, CD-ROM, DVD);
- оцифровку собственных фондов соответствии с действующим законодательством с последующей организацией доступа к ним;
- организацию доступа к полнотекстовым электронным документам, размещенным в сети Интернет и доступным в режиме online,
- создание путеводителей по Интернет-ресурсам в соответствии с потребностями и запросами пользователей.

Нельзя не согласиться с позицией Натальи Керади, что современная вузовская библиотека немислима без применения инновационных технологий и неразрывно связанных с ними новых форм библиотечного и информационного обслуживания⁸. Уровень и качество учебного и научного процессов в значительной степени определяются уровнем развития библиотеки.

Автоматизация библиотечных процессов позволила упростить круг задач, связанных с обработкой и предоставлением информации. Одним из самых главных информационных ресурсов современной библиотеки является **электронный каталог** (ЭК), который на сегодняшний день составляет основную долю библиографического ресурса библиотеки. Электронный каталог доступен

---

⁶ Библиотечный фонд в терминах и определениях, ref. 19. Disponibil: https://www.rsl.ru/datadocs/doc_7252ca.pdf

⁷ ȚURCAN, Nelli. Politicile accesului deschis. In: *Studia Universitatis*. Ser. Șt. Sociale. 2010, nr. 3, p. 42.

⁸ CHERADI, Natalia. Rolul bibliotecii universitare în asigurarea calității de instruire. In: *Învățământul superior și cercetarea – piloni ai societății bazate de cunoaștere* : Conf. șt. intern. : rezum. comunic., Chișinău, 28 sept. 2006. Chișinău, 2006, vol. 1, p. 309.

пользователям с любого автоматизированного рабочего места, подключенного к сети Интернет.

Электронный каталог LibUniv на платформе Primo ExLibris (<http://libruniv.usarb.md/>) – это сводный каталог библиотек семи вузов Республики Молдова: Молдавского Государственного Университета, Бельцкого Государственного Университета им. А. Руссо, Молдавского Аграрного Государственного Университета, Молдавской Экономической Академии, Кишиневского Государственного Педагогического Университета им. И. Крянгэ, Технического Университета Молдовы и Молдавского Государственного Университета медицины и фармакологии им. Н. Тестемицану.

Электронный каталог LibUniv включает машиночитаемые библиографические записи на все виды документов, хранящихся в различных фондах этих библиотек, это сложная информационная система, содержащая не только сведения о документах, но и предоставляющая ряд услуг пользователям для более удобной работы с ними.

Электронный каталог LibUniv предоставляет следующие возможности:

- Онлайн поиск изданий, хранящихся в фондах библиотек;
- Сортировка и упорядочивание результатов поиска;
- Оформление электронного заказа на эти издания;
- Сохранение запросов;
- Получение онлайн-консультаций;
- Подписка на источник RSS, для получения сведений об обновлениях;
- Просмотр полученных изданий, сохраненных запросов, сообщений в своем профиле.

Появление сводного каталога стало возможным благодаря участию молдавских университетов в проекте MISISQ (Modern Information Services for Improvement Study Quality), главной целью которого было создание Электронной Библиотеки для академического сообщества Молдовы, которое поддерживает образовательный и исследовательский процессы в соответствии с международными требованиями. Одной из главных задач проекта является создание институциональных электронных хранилищ (репозиторий) для изучения результатов исследований в открытом доступе для пользователей. Эта задача соответствует рекомендациям ЕС по вопросам политики открытого доступа для получения высшего образования и научных исследований. Другой целью проекта является повышение уровня информационной грамотности студентов и исследователей, обеспечение эффективного использования информационных ресурсов и улучшение международных связей среди ученых. Интегрированная библиотечная информационная система семи молдавских университетов обеспечит каталогизацию документов в соответствии с международными стандартами, компьютеризированное приобретение и распространение документов, поиск в общем электронном каталоге и доступ к информационным ресурсам для локальных и удаленных пользователей круглосуточно.

Электронный каталог объединяет в себе функции алфавитного, систематического и предметного каталогов и создается на базе библиографических записей текущих поступлений документов, и ретроконверсии карточных каталогов. Для более полного удовлетворения потребностей пользователей библиотека вуза участвует в корпоративных проектах, в создании единых информационных сетей на основе взаимодействия с библиотеками вузов страны.

В дополнение к имеющимся в библиотеке электронным ресурсам, на ее веб-сайте могут размещаться коллекции интернет-ссылок, списки интернет-адресов, информационные навигаторы, в том числе виртуальная справочная служба, электронные презентации информационных ресурсов и услуг библиотек и др.

Стремительно развивающиеся интернет-технологии открывают новое поле деятельности для библиотек, чья социальная миссия заключается в предоставлении открытого и равного доступа к информации всем своим пользователям. Для всех вузовских библиотек, основной категорией читателей являются студенты. На протяжении всего периода обучения в вузе они в той или иной форме прибегают к помощи библиотеки. Поэтому, организация самостоятельной работы студентов требует от библиотеки создания условий для самообразования и саморазвития личности студентов посредством информационно-образовательной среды библиотеки и непрерывного совершенствования самой информационно-образовательной среды. Так на сегодняшний день: локальная сеть библиотеки интегрирована в общеуниверситетскую сеть и сеть Интернет; продолжают внедряться новые информационные технологии; читателям предоставляется доступ к полнотекстовым электронным базам данных; действуют зоны самостоятельного доступа пользователей к информационным ресурсам: в читальных залах установлен компьютер с выходом в Интернет, в читальных залах открыты зоны WiFi, предусмотрена работа читателей с собственными ноутбуками, планшетами и т. п.; в Медиатеке имеется возможность работы с учебными CD и DVD изданиями; ведется работа по наполнению собственной электронной библиотеки.

Но мало создать условия, необходимо сформировать у студента информационные компетенции. То есть, студент должен быть готов к непрерывному самообразованию, к эффективной организации своего процесса самостоятельной работы; владеть умениями и навыками извлечения информации, ее обработке, предоставления в удобном для себя и других пользователей виде, способность делать выводы и принимать решения в условиях неопределенности, в том числе на основе применения новых информационных технологий. Поэтому, особую группу читателей вузовской библиотеки составляют студенты-первокурсники, которые не имеют достаточного опыта и навыков самостоятельной работы.

Адаптация первокурсников – это проблема не только вузов, но и вузовских библиотек. Переход учащихся из общеобразовательной школы в высшую является важным жизненным этапом. Выпускники школ с первых дней окунаются в совсем другую, не знакомую им жизнь. И немалую роль в решении вопроса успешной адаптации вчерашних школьников в новых условиях играет вузовская библиотека. От успешности учебной адаптации на младших курсах вуза во многом зависит дальнейшая профессиональная карьера и личностное развитие будущего специалиста. Первое представление о библиотеке вуза студенты первых курсов получают из «Памятки первокурсника» и ознакомительных экскурсий, которые

проводятся библиотекарями в первые учебные недели. Все первокурсники становятся читателями библиотеки.

Освоение новых информационных технологий предоставляет новые возможности в организации выставочной работы. Новый вид информационно-библиотечного сервиса, внедренный в работу научной библиотеки – **виртуальная выставка**. Экспозиции выполняются с использованием средств, облегчающих навигацию и восприятие информации. Виртуальные выставки знакомят пользователей с новыми поступлениями в фонд библиотеки, а также с тематическими подборками литературы и других документов. Для эффективной работы экспозиций необходимо привлечение читателей на выставки. Объявления о планируемых выставках размещаются в новостном разделе сайта библиотеки, рассылаются посредством электронной почты как непосредственно студентам, так и в деканаты факультетов, используются для этого и социальные сети.

Научная библиотека благодаря тесному взаимодействию с факультетами и кафедрами, всеми структурными подразделениями вуза вышла на качественно новый уровень работы, обеспечивающий эффективную поддержку научно-образовательного процесса университета информационными ресурсами в удобной и современной форме.

Контингент пользователей научной библиотеки вуза в большей степени восприимчив к стремительно развивающимся интернет-технологиям. Интересы всех пользователей (профессорско-преподавательский состав, студенты, аспиранты, докторанты и соискатели ученой степени), определяя специфику информационно-библиотечного обслуживания, отражаются в организации **сайта библиотеки**. (<http://libruniv.usarb.md/index.php/ro>). Сайт является точкой доступа к научным и образовательным информационным ресурсам, отвечающим задачам и информационным потребностям вуза и инструментом современных образовательных технологий, современной формой обслуживания пользователей и оперативным каналом доступа к информации и библиотечным ресурсам.

Веб-сайт библиотеки снабжается удобными для пользователей навигационными системами, обеспечивающими его доступность. Сайт может использоваться всесторонне, в том числе, для оформления электронного заказа на литературу, продления сроков пользования ею, получения справок и др.

В 2020 г. жизнь всего мира изменил новый коронавирус COVID-19. Эпидемия охватила многие страны мира, в том числе Молдову. С целью предупреждения распространения коронавируса власти приняли решение о закрытии для посещения региональных и муниципальных учреждений культуры. В числе этих учреждений оказались и библиотеки. Библиотеки по всему миру столкнулись с трудным выбором, какие услуги и каким образом их предлагать.

Прекратив принимать пользователей в своих помещениях, библиотека Бельцкого государственного университета, продолжила обслуживание в дистанционном режиме, через свои официальные сайты, аккаунты социальных сетей, каналы интернет-платформ. Библиотеки ставили перед собой следующие задачи:

- организация доступа к электронным ресурсам;
- информирование о составе собственных фондов;
- справочное обслуживание.

Чтобы сделать свои книжные богатства более доступными, наша библиотека, предлагала своим пользователям услуги электронной доставки документов, благодаря чему в соответствии с правилами пользования можно было получить электронную копию статьи из сборника или журнала, оглавления или фрагмента из книги.

Вниманию пользователей Научной библиотеки Бельцкого государственного университета предоставлен доступ к онлайн-информационным ресурсам, платформам и удаленным информационным службам в целях поддержки дистанционного обучения и исследовательской деятельности.

В библиотечной практике дистанционного обслуживания в условиях пандемии и самоизоляции можно назвать несколько способов раскрытия библиотечных фондов.

Доступны следующие информационные услуги:

- Доступ к электронным ресурсам: электронные книги, аудиокниги, записи музыки, фильмы, фотографии и другие мультимедиа.
- Доступ к международным базам данных с сайта библиотеки.
- Библиотечные новости, календарь библиотечных мероприятий,
- Служба «Intreabă bibliotecarul»
- Различные виды уведомлений по электронной почте, SMS-сообщения
- Списки новых поступлений литературы
- Виртуальная экскурсия по библиотеке

Мы приглашаем студентов первокурсников посетить виртуальные видеоэкскурсии по библиотеке.

В библиотеке работают виртуальные справочные службы.

В дополнение к виртуальной справочной службе «Intreabă bibliotecarul» на сайте библиотеки стала доступна и другая справочная служба «Bibliotecarul on-line». С помощью чата библиотекарь ответит на любые вопросы о работе библиотеки, поиске в каталогах, доступа к ресурсам; на библиографические запросы любого обратившегося за помощью.

Библиотека всегда активно присутствовала в социальных сетях (сотрудники библиотеки активно размещают информацию в Facebook, Instagram, Twitter, Calameo) В этот период именно туда переместилась основная работа по продвижению наших ресурсов.

Читателям библиотеки также предоставлен доступ к полнотекстовым базам данных, репозиториям и электронным библиотекам по всем отраслям знаний. Электронные версии научной и научно-технической литературы представлены научно-электронными библиотеками «eLIBRARY», OPEN LIBRARY, EUBookshop, OPEN KNOWLEDGE REPOSITORY Всемирного Банка, и др.

Не прекратило свою работу справочно-библиографическое обслуживание пользователей — сейчас оно ведётся в оперативном и удалённом режимах по электронной почте и в социальных сетях. Например, специалисты библиографического отдела занимаются тематическим подбором литературы для магис-

терских и курсовых работ, присваивается код CZU (UDC), оказывают помощь всем, кто пишет учебные и научные работы.

Система информирования читателей через использование современных информационных технологий выходит на совершенно другой уровень. Современная библиотека, ориентированная на пользователя, должна обратить внимание на социальные медиа и действовать в них. Присутствие библиотеки в социальных сетях, таких как Facebook, Instagram, Odnoklassniki, Pinterest уже не мода, а необходимость. Здесь существует возможность моментально получить обратную связь, обменяться комментариями, быть в курсе событий. И что самое главное, общение со своими реальными и потенциальными читателями в привычной для них среде, ведь социальные сети доступны теперь даже в мобильном телефоне. Это очень удобный и быстрый способ донести до широкого круга людей свою информацию, которая будет сразу отображена.

Подводя итог вышесказанному, можно утверждать, что сайт Научной библиотеки является ключевым элементом в формировании информационно-образовательного пространства вуза, так как способствует решению задач информатизации образовательного и исследовательского процессов университета, формированию нового уровня информационной культуры пользователей. Наличие электронных учебников, пособий, электронных библиотек, тестов, выхода в глобальную сеть облегчают процесс активной учебной деятельности студентов. Работа студента с электронными ресурсами, самостоятельный поиск информации способствует совершенствованию умений отбирать и структурировать необходимый для изучаемой дисциплины материал. Использование новых информационных технологий помогает студенту стать активным в учебной деятельности и повышает его самостоятельность, что является одним из важнейших факторов успешной социальной адаптации.

Делая вывод, необходимо подчеркнуть, что научная библиотека может назвать себя полноправным участником образовательного процесса, так как обеспечивает посредством собственной информационно-образовательной среды и единого информационного и коммуникационного пространства вуза равноправный доступ и рациональный обмен информационно-библиотечными ресурсами, способствует успешной адаптации студентов к процессу обучения в вузе, создает условия для самообразования, саморазвития и формирования информационной культуры будущих специалистов.

Учитывая все вышесказанное можно сделать вывод, что современная вузовская библиотека полностью соответствует современным требованиям, предъявляемым к качественному образованию, постоянно совершенствуется, включая в свою деятельность появляющиеся новшества направленные на улучшение информационного обеспечения своих пользователей.

Referințe bibliografice:

1. CHERADI, Natalia. Rolul bibliotecii universitare în asigurarea calității de instruire. In: *Învățământul superior și cercetarea – piloni ai societății bazate de cunoaștere* : Conf. șt. intern. : rezumatele comunicărilor, Chișinău, 28 sept. 2006. Chișinău, 2006, vol. 1, p. 309.
2. HARCONIȚA, Elena. Rolul inovațional al bibliotecii universitare în mediul educațional modern [online]. Disponibil: <http://www.slideshare.net/bibliotecastiintifica/rolinov> (accesat la 18.07.2020).
3. HARCONIȚA, Elena. Studiile sociologice pentru noile politici bibliotecare. In: *Tradiție și inovare în cercetarea științifică, Ed. a 5-a* : Materialele Colloquia Professorum, 10 octombrie. 2014. Bălți, 2015, p. 261.
4. ȚURCAN, Nelli. Politicile accesului deschis. In: *Studia Universitatis. Ser. Șt. Sociale*. 2010, nr. 3, p. 42.
5. МОСКАЛЕВА, О. В. *Научные публикации как средство коммуникации, анализа и оценки научной деятельности* [online]. Disponibil: http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/40122/1/978-5-7996-1352-5_v37_0006.pdf. (accesat la 07.09.2020).
6. Библиотечный фонд в терминах и определениях : науч.-практ. пособие. Сост. Н. З. СТАРОДУБОВА, Е. И. РАТНИКОВА [online]. Disponibil: https://www.rsl.ru/datadocs/doc_7252ca.pdf. (accesat la 12.09.2020).
7. СКАЛАБАН, А. В., ЮРИК, И. В. *Роль научной библиотеки в формировании информационно-образовательного пространства вуза* [online]. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/273403425_Rol_naucnoj_biblioteki_v_formirovanii_informacionno-obrazovatel'nogo_prostranstva_vuza. (accesat la 07.09.2020).

CATALOGUL ELECTRONIC BȘ USARB:
TENDINȚE DE DEZVOLTARE ORIENTATE CĂTRE UTILIZATORI

*ELECTRONIC CATALOG OF THE USARB SCIENTIFIC LIBRARY:
USER-ORIENTED DEVELOPMENT TRENDS*

Angela HĂBĂȘESCU¹, Taisia ACULOVA²

Abstract: *The article reflects the evolution of library catalogs and the need for the appearance of the shared electronic catalog. The capabilities of the electronic catalog are highlighted in terms of simplicity of research, search possibilities and its importance in teaching, study and research processes.*

Keywords: *electronic catalog, PRIMO search system, catalog search capabilities, search efficiency, user training, analysis, user satisfaction.*

Biblioteca a organizat în colecțiile sale o varietate de documente: cărți, periodice, broșuri, hărți, filme, teze, manuscrise și alte materiale tipărite și în format electronic. Ne putem imagina ce s-ar întâmpla dacă aceste documente nu ar fi prelucrate sistematic. Chiar dacă ele ar fi organizate corespunzător în rafturi, nici un bibliotecar, cu atât mai puțin un utilizator, nu ar putea găsi și memoriza ce documente sunt în bibliotecă, mai ales dacă nu ar fi cunoscut bine subiectul documentelor solicitate. Astfel, apare necesitatea unui sistem informațional de căutare care să poată identifica existența documentelor într-o bibliotecă, care trebuie să efectueze tot felul de căutări pe baza unor criterii: autor, titlu, subiect etc. Un astfel de sistem de căutare în contextul unei biblioteci se numește catalog de bibliotecă – o listă cu toate datele bibliografice ale documentelor.

Catalogul tradițional (pe fișe) a fost bine cunoscut utilizatorilor bibliotecilor de mai multe generații, dar a fost înlocuit în mod eficient de catalogul online, îmbunătățind mult gradul de utilizare a cataloagelor. Cataloagele online cu acces deschis (OPAC) au fost introduse pentru prima dată în Marea Britanie la începutul anilor 1980. OPAC-urile pot fi împărțite în trei generații pe baza schimbărilor evolutive care includ funcții noi în conținutul datelor, punctul de acces și interfața de lucru. Utilizatorii pot accesa OPAC-ul utilizând un sistem computerizat. Majoritatea OPAC-urilor oferă o facilitare de căutare pentru orice cuvânt din titlu, autor, cuvinte cheie, subiect, etc.

O nouă generație de motoare de căutare a început să înlocuiască catalogul online cu acces deschis, care de la sfârșitul anilor 1980 a devenit instrumentul principal pentru utilizatorii bibliotecii pentru a afla informații despre conținutul ei. Aceste sisteme, în special Ex Libris Primo și Serials Solutions Summon (în prezent ambele deținute de ProQuest), diferă prin încercarea lor de a utiliza metodologiile motoarelor de căutare pe Internet pentru cerințele specifice bibliotecare în căutarea informației. Tehnologia Discovery system a permis bibliotecilor să extindă foarte mult serviciile pe care le oferă

---

¹ Bibliotecară, Biblioteca Științifică a USARB, angelahabasescu@gmail.com; [ORCID: 0000-0003-1097-1364]

² Bibliografă principală, Biblioteca Științifică a USARB, aculova.taya@gmail.com; [ORCID: 0000-0001-6672-1781]

utilizatorilor. În prezent, mai multe surse de date sunt căutate printr-o singură interfață.

În ultimii ani, modul de căutare a informației de către utilizatorii bibliotecilor moderne s-a schimbat dramatic. Potrivit sondajelor efectuate în diferite biblioteci universitare, studenții încep acest proces folosind motoarele de căutare pe Internet, mai mult de jumătate dintre aceștia folosind Google în căutarea informațiilor pentru studiu și cercetare. Bibliotecile științifice sunt cele mai afectate, deoarece mulți studenți se mulțumesc de răspunsurile pe care le găsesc online în timp ce își îndeplinesc sarcinile și nu profită de numeroasele resurse de calitate din bibliotecile lor.

Până la apariția Internetului, cataloagele bibliotecii erau singura modalitate de a găsi informații. Bibliotecarii au creat înregistrări bibliografice calitative pentru publicul larg, învățând și ghidând cu sârguință utilizatorii să găsească resursele bibliotecii potrivite pentru a-și satisface nevoile informaționale, de studii și cercetare și se mândresc cu ceea ce au realizat. De ce au trecut utilizatorii la motoarele de căutare pe Internet?

Tehnologia și așteptările crescânde ale utilizatorilor au determinat schimbările în comportamentul utilizatorilor. După cum subliniază specialiștii în domeniu, bibliotecarele americane Karen Coyle și Diane Hillmann [3], *„utilizatorii bibliotecilor de astăzi au un set foarte diferit al abilităților de informare decât au avut acum câteva decenii. Locuiesc într-o lume Web mai interactivă și apelează cu regularitate la motoarele de căutare pentru a-și satisface nevoile de informare”*. Există trei tendințe principale în nevoile informaționale ale consumatorilor de astăzi: autoservire, satisfacție și rapiditate.

Serviciile furnizate de Google, Yandex, Amazon și alte companii similare sunt principalul motiv de apariție a acestor noi tendințe. Utilizatorii au acceptat sincer aceste produse datorită ușurinței de utilizare și livrării rapide a rezultatelor satisfăcătoare. Cercetătorii nu trebuie să urmeze cursuri de alfabetizare informațională pentru a învăța cum să folosească un motor de căutare online. Nu trebuie să se îngrijoreze că pot uita unele reguli sau comenzi de căutare importante, dar rareori folosite.

În studiul lor specialiștii în domeniul informaticii de la Universitatea din Ontario D. Grant Campbell și Karl V. Fast [2] au prezentat analiza percepției de cercetare în OPAC-ului și a motoarelor de căutare Web de către studenții universitari. Ei au concluzionat că *„studenții și-au exprimat o preferință clară pentru motoarele de căutare față de cataloagele bibliotecii, găsind catalogul confuz și dificil de utilizat în mod eficient”*. Ca urmare, OPAC-urile bibliotecii au fost criticate, deoarece nu satisfăceau nevoilor utilizatorilor. Cercetătoarea G. A. Skaruk, doctorandă în științele pedagogice, menționează: *„Niciodată încă o bibliotecă nu s-a regăsit într-un mediu competitiv atât de complex, care se caracterizează prin: posibilitatea accesului interactiv la fluxurile de informații de un volum foarte mare prin rețelele globale de informații; cerințele în creștere rapidă ale utilizatorilor cu privire la relevanța informațiilor și promptitudinea obținerii direct a textelor complete ale resurselor electronice; necesitatea accesului la o gamă largă de resurse de informații dintr-un singur punct (căutare simplă simultan într-o varietate de surse de informații); cererea crescută de informații analitice și publicații din reviste; schimbări în sistemul publicațiilor științifice; modificarea psihologiei percepției informației; înțelegerea pe scară largă a simplității, caracterului elementar al proceselor informaționale și, în consecință, cerința simplității, ușurinței căutării în sistemele informaționale...”*. [6]

Este firesc, ca utilizatorii bibliotecii să apeleze des la motoarele de căutare pe Internet pentru a-și satisface nevoile informaționale. D. G. Campbell și K. V. Fast [2] au remarcat în cercetările sale că *„deși studenții erau în general satisfăcuți de cunoștințele*

lor de orientare în motoarele de căutare, au exprimat adesea o opinie scăzută cu privire la capacitatea lor de a căuta informații în catalog”. De asemenea, au descoperit că studenții au simțit că catalogul bibliotecii este mai organizat în comparație cu Internetul. Cu toate acestea, această organizație nu a fost întotdeauna utilă pentru ei; a fost admirată, dar nu înțeleasă.

Bibliotecarii au simțit necesitatea de a modifica OPAC-ul, astfel încât să apară posibilitatea de a crea un catalog de bibliotecă cu adevărat ușor de utilizat în secolul XXI, care să ofere o experiență „asemănătoare cu Google”. În acest sens, au fost evidențiate două aspecte importante care influențează gradul de utilizare a OPAC-urilor bibliotecii: (1) interfață „prietenosă” a catalogului și posibilitățile de căutare în el și (2) afișarea bibliografică.

Interfața Catalogelor electronice și modalitățile de căutare în ele funcționează împreună ca un ajutor în căutarea informațiilor. Determină cât de reușit este utilizatorul în regăsirea informațiilor utile și îi „deschide calea” către resursele bibliotecii. Performanța afișării bibliografice în OPAC influențează asupra înțelegerii de către utilizator a descrierii bibliografice. Utilizatorii folosesc informațiile bibliografice pentru a identifica, selecta și obține resursele informaționale ale bibliotecii.

Consumatorii moderni de informații doresc să obțină rapid informațiile actuale și retrospective, să aibă acces la vizualizarea documentelor necesare, să caute informații și să le obțină gratuit sau la un cost minim.

Principalele eforturi ale bibliotecilor ar trebui să vizeze satisfacerea maximă a necesităților informaționale de studii, cercetare și recreere ale utilizatorilor, crearea condițiilor pentru ca utilizatorul să primească informații prin sisteme tradiționale și electronice de căutare și regăsire a informațiilor, organizarea unei căutări independente rapide și de înaltă calitate. Cunoașterea cerințelor informaționale ale utilizatorilor, capacitatea de a le transmite exact informațiile care le vor fi interesante și utile, folosind metodele care le sunt convenabile, este astăzi unul dintre factorii cheie în dezvoltarea cu succes a bibliotecii.

Odată cu integrarea bibliotecii în spațiile Internetului, crește numărul de cercetări independente ale utilizatorilor de la distanță în catalogul electronic și în alte surse de regăsire a informațiilor, furnizate de pe site-urile bibliotecilor. Accentul principal este pus pe capacitatea interfețelor, atât a paginilor Web, cât și a cataloagelor electronice, pe oferirea posibilității cercetării de către utilizatori fără ajutorul bibliotecarului.

Ajungem la concluzia, că catalogul este cel mai valoros produs al bibliotecarilor. Fără un catalog electronic astăzi este de neconceput funcționarea oricărei biblioteci universitare moderne. Noul catalog devine și un indicator al tuturor proceselor de inovare care au loc în bibliotecă. Oferă numeroase funcții ale activităților de bibliotecă și de informare: achiziționarea, catalogarea, suportul informațional și serviciile pentru utilizatori etc. De aceea, problema catalogului electronic calitativ de astăzi, necesitatea creării unui catalog partajat, este foarte relevantă. Catalogul partajat nu este doar o față a unei biblioteci pentru utilizatori, ci și baza colaborării reciproce avantajoase cu alte biblioteci, pe calea creării de directoare și baze de date puternice corporative. Sunt oferite utilizatorilor posibilități nelimitate în regăsirea informației.

Ne întrebăm, în ce măsură și cum este realizată această cerință în prezent în Biblioteca Științifică a USARB?

Participarea BŞ USARB în Proiectul TEMPUS „*Servicii Informaționale Moderne pentru Îmbunătățirea Calității Studiilor (MISISQ)*”, coordonator național – Liubovi Karnaeva, directorul BŞM USMF „N. Testemițanu”, a făcut posibil crearea spațiului informațional unic pentru mediul academic și nu numai, cu șanse egale de acces la informație prin accesarea portalului ExLibris PRIMO, componenta softului ALEPH. Crearea catalogului electronic în manieră corporativă, a catalogului partajat a 7 biblioteci universitare din RM, a început în anul 2016. A fost revoluționat domeniul biblioteconomic din țară, iar Biblioteca a intrat într-o nouă etapă de dezvoltare.

Avantajul cheie al catalogului partajat pe platforma Primo constă în faptul că sporește potențialul bibliotecii de a oferi accesul simultan utilizatorilor dintr-un singur punct la o multitudine de resurse informaționale – este oferită posibilitatea de căutare și regăsire a informației în diverse surse (cataloge, baze de date, arhive instituționale etc.) și diferite tipuri de resurse (atât documente pe suport fizic deținute de bibliotecă, cât și digitale, multimedia etc.). Este oferită integrarea resurselor deținute de bibliotecă și a resurselor provenite din surse externe. Interfață de utilizare prietenoasă, clară, simplă și intuitivă permite utilizatorilor să înțeleagă cu ușurință informațiile esențiale, funcționalitățile și oportunitățile disponibile, astfel simplificând procesul de navigare și necesitatea de formare a deprinderilor de căutare a informației.

Acest fapt a permis eficientizarea căutării informațiilor de către utilizatori, oferindu-le o serie de avantaje în regăsirea ei. A devenit posibilă utilizarea mai multor modalități de căutare a informației, rafinarea și sortarea rezultatelor căutării, personalizarea și salvarea unor căutări și interogări.

La 01.09.2020 partea componentă a BŞ USARB în catalogul electronic este de 434 872 de înregistrări bibliografice: cărți – 237 884, publicații seriale – 3 359, descrieri analitice – 189 847, resurse AV/RE – 3 782 u. m. Utilizatorii pot folosi mai multe modalități de căutare a informației: *căutarea simplă* – tastarea cuvântului dorit în bara de căutare, *căutarea avansată* - combinarea în cadrul aceleiași căutări mai multor opțiuni de restrângere a rezultatelor și *căutarea prin răsfoire* – căutare de parcurgere a unei liste alfabetice în funcție de termenii de căutare specificați de către utilizator.

Pe lângă extinderea posibilităților de căutare a informațiilor în catalogul electronic partajat, utilizatorii își pot personaliza mediul lor de lucru prin a salva resurse în vederea creării listelor bibliografice personale, a salva rezultatele căutării informației în e-raft, cu posibilitatea de a le recupera în orice moment. Este încurajată participarea activă a utilizatorilor la aplicația și conținuturile pe care le utilizează prin marcarea cu tag-uri și adăugarea comentariilor, fapt ce permite o regăsire mai rapidă în viitor a informației. Documentele alese pot fi marcate cu cuvinte cheie și fraze, astfel încât mai târziu să fie găsite cu ușurință. În cazul în care accesul la eticheta creată este deschis, utilizatorii pot vedea informația și a o folosi. În plus, este posibilă examinarea materialelor și împărtășirea opiniilor cu alții.

Deosebit de eficient este PRIMO atunci când este utilizat împreună cu un index de căutare centralizat Primo Central Index (PCI) – un indice multidisciplinar de materiale științifice, cu mai mult de 500 de milioane de resurse electronice accesibile. Printr-o singură casetă de căutare, utilizatorii pot vizualiza toate resursele bibliotecii, toate resursele regionale și globale, indexate în PCI. Primo prezintă rezultatele într-o listă unică, în care informațiile sunt sortate după relevanță, care permite utilizatorului accesul la documentele de care este interesat.

Catalogul partajat poate fi accesat de la orice calculator, conectat la Internet, atât din incinta bibliotecii, cât și din afară, de pe telefon, pe laptop sau pe tabletă la adresa <http://primo.libuniv.md/>.

Pentru o navigare efectivă în catalog utilizatorii Bibliotecii Științifice a USARB sunt instruiți la orele cursului „Bazele Culturii Informației”, la orele de informare bibliografică din cadrul Lunarului în ajutorul cercetătorului, Licențiatului, Masterandului / Doctorandului, la ședințe ale catedrelor, în cadrul orelor de informare în grup, organizate la solicitarea profesorilor USARB și în timpul consultărilor individuale, oferite de către bibliotecar. Utilizatorii au acces pe site-ul bibliotecii la portofoliul didactic al cursului „Bazele Culturii Informației”, inclusiv și la materialul didactic, care oferă informații utile pentru căutarea și regăsirea informațiilor în catalog. Începând cu anul 2018 pot fi vizualizate și audiate videotutoriale în limbile română și rusă, privind navigarea pas cu pas în catalogul partajat a 7 biblioteci din RM, catalogul electronic LibUniv (<https://www.youtube.com/watch?v=flaXgWgTd5Q&feature=youtu.be>, https://www.youtube.com/watch?v=23IiUg-_4V0&feature=youtu.be).

Relevanța, promptitudinea și calitatea activității Bibliotecii Științifice a USARB depinde, în mare măsură, de o bună cunoaștere a utilizatorilor, a nevoilor informaționale de studiu, cercetare, recreere și a așteptărilor pe care ei le au. Îmbunătățirea interacțiunii dintre specialiștii din domeniul informării și comunitatea utilizatorilor va ajuta la dezvoltarea eficientă a sistemelor de informare. Catalogul partajat a 7 biblioteci universitare este o inovație pentru bibliotecile universitare din Republică Moldova, ceea ce oferă o nouă experiență utilizatorilor, contribuie la creșterea potențialului bibliotecii prin furnizarea unei noi soluții de regăsire a informației, obținerea ei simultan din mai multe surse printr-o singură căutare.

Referințe bibliografice:

1. ACULOVA, T., HĂBĂȘESCU, A., CIOBANU, S. Электронный каталог Научной Библиотеки БГУ им. А. Руссо на платформе ExLibris PRIMO: безграничные возможности. In: *Magazin bibliologic*. 2016, nr. 1-4, pp. 115-121. ISSN 1857-1476.
2. CAMPBELL, D. G., FAST, K. V. Panizzi, Lubetzky, and Google: How the Modern Web Environment Is Reinventing the Theory of Cataloguing. In: *The Canadian Journal of Information and Library Science* [online]. 2004, vol. 28, nr. 3, pp. 25-38. ISSN 1195-096X [citată 22.09.2020]. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/292920246_Panizzi_Lubetzky_and_Google_How_the_Modern_Web_Environment_is_Reinventing_the_Theory_of_Cataloguing.
3. COYLE, K., HILLMANN, D. Resource Description and Access (RDA): Cataloging Rules of the 20th Century. In: *D-Lib Magazine* [online]. 2007, vol. 13, nr. 1/2. ISSN 1082-9873 [citată 17.09.2020]. Disponibil: <http://www.dlib.org/dlib/january07/coyle/01coyle.html>.
4. MIHALUȚA, A., CUCU, A. Catalogarea de la TINLIB la ALEPH. In: *Magazin bibliologic*. 2016. nr. 1-4, pp. 36-40. ISSN 1857-1476.
5. OSTAFE, D. Evaluarea utilizării webOPAC. In: *Revista română de biblioteconomie și știința informării*. 2011, nr. 2, pp. 9-16. ISSN1841-1940.
6. YU, H., YOUNG, M. The Impact of Web Search Engines on Subject Searching in OPAC. In: *Information Technology and Libraries* [online]. 2004, vol. 23, nr. 4, pp. 168-180. ISSN 2163-5226 [citată 22.09.2020]. Disponibil: <https://ejournals.bc.edu/index.php/ital/article/view/9658/8547>
7. СКАРУК, Г. А. Электронные каталоги библиотек в борьбе за пользователя: «старые» и новые подходы. В: *Библиосфера* [online]. 2016, nr. 2, pp. 7-15. ISSN 1815-3186 [citată 27.09.2020]. Disponibil: <https://www.bibliosphere.ru/jour/article/view/60/60>

**EDUCAȚIE, CUNOAȘTERE, MARKETING:
CONCEPTE, ABORDĂRI, DEFINIȚII, DIMENSIUNI**

*EDUCAȚIE, CUNOAȘTERE, MARKETING:
CONCEPTE, ABORDĂRI, DEFINIȚII, DIMENSIUNI*

Valentina TOPALO¹

Abstract: *The Scientific Library is a cultural and educational partner of „Alecu Russo” Bălți State University for 75 years. The programs realized in these years were directed towards the capitalization of the Library Clubs, traditional and online exhibitions, book presentations, seminars, public lessons, literary marathons, information courses, database sessions, which were carried out in collaboration with the faculties, the high school and the university college. This study reflects cultural activities and services, as well as marketing tools that have been used to promote resources, services and products to faculties, professors, students, masters, doctoral students, high school students.*

Keywords: *educational, cultural and scientific activities, marketing tools, events, promotion, library clubs, database presentation sessions, traditional and online exhibitions*

Mileniul trei a găsit Biblioteca Științifică a USARB poziționată în context național și internațional ca pe o instituție de succes, deschisă către utilizator și participantă la transferul și înnoirea cunoașterii. Instituția a câștigat o nouă imagine și prestigiu sporit ca rezultat al schimbărilor și reformelor efectuate în ultimii ani. Așa cum Universitatea își păstrează funcția de învățare, de cercetare științifică, funcția de serviciu public local și național, Biblioteca Științifică ca parte componentă documentară și informațională a Universității, își modernizează resursele informaționale, serviciile și produsele. Ea își regăndește întreaga activitate cultural-științifică și educațională în paralel cu utilizarea noilor tehnologii digitale, ceea ce îi permite o implicare sigură în politica generală a educației, respectând prioritățile acesteia.

Programele infodocumentare au un rol bine determinat în spațiul cultural și educațional, realizând activități de educație permanentă în parteneriat cu facultățile, colegiul universității, liceul, instituțiile de specialitate din țară și străinătate. Activitățile infodocumentare au fost desfășurate pe 4 direcții principale:

- **Informaționale** - oferirea oportunităților de utilizare a informațiilor, indiferent de tip, format.

- **Educaționale** - menținerea și asigurarea obiectivelor educaționale stipulate în conceptul și în curriculumul universitar.

- **Organizarea evenimentelor culturale și științifice** de promovare și constituire culturală și socială, contribuind la dezvoltarea studenților, promovarea resurselor informaționale prin intermediul expozițiilor, revistelor bibliografice, seminarelor informative, medalioanelor, lansărilor de carte; susținerea cadrelor didactice cu informații necesare în activitățile de instruire, seminare, colocvii, cercetări științifice, proiecte.

- **Instruire** - susținerea dezvoltării la utilizatori a sentimentului de patriotism față

---

¹ Bibliotecar principal, [ORCID: 0000-0001-6359-7666]

de țară; asistență în socializarea studenților, dezvoltarea abilităților lor creative pentru valorificarea patrimoniului informațional, cultivarea valorilor literare și culturale în cadrul Clubului Cărții și Clubului ONU Nord/Centrul Educație Civică Europeană.

Evoluția Programelor infodocumentare la 50 de ani de la întemeierea subdiviziunii respective și la 75 de ani de la fondarea Bibliotecii Științifice.

Biblioteca Științifică răspunde dezideratelor cultural-educative cuprinse în Strategia de Dezvoltare a Culturii - Cultura 2020 (Hotărârea Guvernului nr. 271 din 09.04.2014), în Codul Educației (Cod nr.152 din 17.07.2014), Strategia de Dezvoltare a Bibliotecii Științifice pe anii 2017-2022, documente de politici culturale și educaționale. Codul Educației concepe Bibliotecarul universitar ca un cadru didactic auxiliar, determinând statutul socio-profesional cu prestigiu în lumea muncii intelectuale. S-au produs cotituri radicale în conținuturile educației și în metodologia acesteia. Noile finalități ale educației cer nu numai un colectiv profesoral ci și unul bibliotecar deschis înnoirilor și bun cunoscător al științei și artei, al practicii umane universale, al mijloacelor didactice, tehnologiilor noi pentru a se integra și a pregăti la nivel înalt tinerele generații. Secole de-a rândul, singurul mijloc în educarea și pregătirea studenților a fost cartea (document). Secolul XXI a diversificat instrumentele de informare și documentare. Ca urmare, strategia managerială derulată evidențiază, cu precădere, o activitate diversă și intensă, confirmând faptul că Biblioteca Științifică este instituția culturală și educativă cu o gama complexă de activități desfășurate de la nivel instituțional până la nivelul național. Un alt argument care susține importanța instituției cărții în acest domeniu este chiar structura ei, marcată de deceniile trecute și de inițiativele anilor de după 1990 privind infomatizarea și aplicarea noilor tehnologii.

Fiecare nouă aniversare aduce cu sine noutăți sub aspectul structurii. Compartimentul Programe Infodocumentare (Centrul Manifestări Culturale) a devenit parte a serviciului Comunicarea Colecțiilor, împreună cu alte substructuri formând un ansamblu armonios al Bibliotecii Științifice. Programele Infodocumentare au o tradiție biblioteconomică lungă. De la sectorul, „munca educativă pentru cercurile largi ale studenților” în anul 1970, apoi „munca educativă ideologică cu studenții” din anul 1975, trecând prin inițiativa direcției de a schimba în 1980 numele în sectorul „acțiuni ideologico - educative cu cititorii”, în 2001 prin reorganizarea/schimbarea promoționalului în „Oficiu Activități Culturale”, din 2004 „Centrul Activități Culturale și Promoționale”, din 2009 - Centrul de Manifestări Culturale, din 2016 Activități/Programe Infodocumentare. Astfel, în timp Centrul a înregistrat o istorie și experiență bogată a proceselor și acțiunilor de informare, documentare, educație și cultură. Este serviciul ce cuprinde în tradiția lui prestații culturale, educative și științifice de anvergură universitară recunoscută, precum și programe culturale proprii, contribuind la remodelarea utilizatorului, în deosebi, după 2001. Volumul activităților a crescut, producându-se tot mai multe reforme necesare. Toate acestea au cerut încontinuu inițiativă, competență, soluții creative, compatibile cu reperle curriculei universitare .

Marketing de promovare. Unde ne-am situat la 75 de ani de existență?

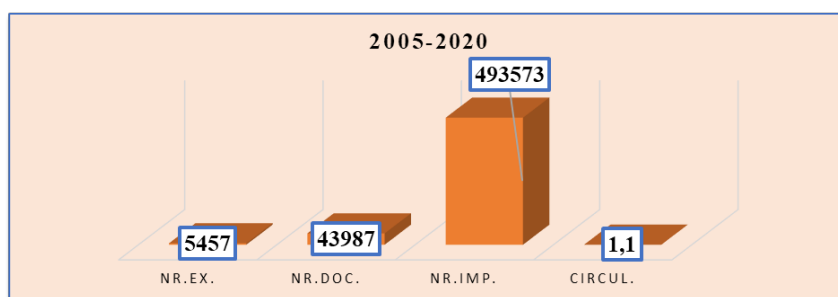
Politica de marketing derivă din obiectivele strategice ale Bibliotecii Științifice, consolidându-și pozițiile existente. Marketingul educațional înseamnă atragerea utilizatorilor care doresc să se instruiască, să facă carte, să studieze individual, să se inspire din nectarul colecțiilor bogate pe care le pune la dispoziție Biblioteca Științifică, precizarea proverbelor „ai carte, ai parte”, sau „utilizatorul potrivit la momentul potrivit, la locul

de informare și documentare, potrivit”, rămâne profetică. „Marketingul educațional poate fi definit astfel: descrierea, implementarea și evaluarea unui plan de învățământ între Bibliotecă și utilizatorii săi, realizarea obiectivelor educaționale și strategice ale curriculei universitare”.(G. Bulat, *Marketing Educațional*). Scopul marketingului educațional este de a organiza și prezenta produsul educațional/cartea/serviciile în concordanță cu dorințele și preferințele focus-grupurilor, pe care serviciul Programe INFO și-a dorit să le atragă. Orientarea de marketing solicită din partea managementului timp, energie și inovare. Biblioteca Științifică beneficiază de un marketing ce corespunde schimbărilor, iar publicul țintă fiind comunitatea academică. Astfel, abordarea efectivă de marketing este legată de modul în care produsul cultural-educațional iese în întâmpinarea nevoilor utilizatorului. Marketingul serviciilor cultural-educative nu este de loc nou în Biblioteca Universitară, preocupările pentru marketingul de bibliotecă datează chiar din anul constituirii, 1945. Predecesorii actualilor bibliotecari conștiind foarte bine că resursele Bibliotecii Universitare sunt componente importante ale procesului educational. Cele mai frecvent utilizate practici de promovare în relații cu cititorii au fost expozițiile de documente, afișele cu anunțuri despre *Biblioteca*, *Achiziții recente* și ceea ce se întâmpla în *Colțul Abiturientului* de altă dată. La fel de intrigant erau folosiți fluturași cu anunțuri despre colecțiile Bibliotecii. În 1970 Biblioteca Institutului Pedagogic de Stat „Alecu Russo” începe să aplice tot felul de vitrine și postere pentru publicitate. Cele 5 legi ale Biblioteconomiei, definite de Ranganathan în 1931 (*Five laws of library science*) au încurajat aplicarea principiilor marketingului de bibliotecă. Unul din ele identifică principiul activității de comunicare promoțională, promovare și publicitate adaptate și realizate de Bibliotecă, astfel marcând viața bibliotecarilor și cititorilor acelor ani. Multe alte inițiativă au continuat, ca din anii 80 să se organizeze primele reviste orale, dispute, în anii 90 - lansări de carte, în era tehnologiei web-expoziții, marathoane literare, tombolă literară, TVC/uri, Gosplay, tv-informații, breviare informative. Astăzi, aceste activități specifice sunt preluate și conceptualizate de știința marketingului.

Uitându-ne în oglinda retrovizoare la anii de activitate 2005-2020, analizăm ce s-a organizat la capitolul promovarea expozițiilor. În această perioadă are loc o adevărată revoluție, presupunând o confluență între tradițional și noile tehnologii informaționale plus servicii noi, colecții internaționale și particulare. Cunoașterea colecțiilor bogate de către utilizatori este facilitată de expozițiile clasice și moderne, fiind expuse diverse documente din toate domeniile, de la cartea tipărită la cartea pe suport electronic, volume din fondul constituit cu susținerea bibliotecilor din România, Institutului Cultural Român, Organizației Națiunilor Unite, Agențiilor ONU, Băncii Mondiale, Delegației Uniunii Europene, Ambasadelor, proiectelor internaționale, editurilor, sponsorilor, cadrelor universitare, prietenilor Bibliotecii.

În 15 ani popularizarea colecțiile Bibliotecii Științifice (vezi în *Magazin Bibliologic* până la 2005, nr. 3-4) a avut loc prin organizarea a 5 457 expoziții tematice, expuse fiind 439 874 documente, împrumutate 493 573 volume, circulația 1,1. Numai în anii 2009, 2010 circulația pe Bibliotecă rămâne similară 2,3; 2013-2014 - 1,7; 2017-2018 - 1,9.

Anul	Nr. de expoziții	Nr.de doc. expuse	Nr. de doc. împr.	Circulația
2005	191	9679	20710	2,1
2006	209	10061	22635	2,2
2007	235	10989	25039	2,2
2008	300	21527	22099	1,0
2009	336	11280	26997	2,3
2010	329	10632	25443	2,3
2011	394	15221	25917	1,7
2012	442	17184	25707	1,8
2013	364	20083	34432	1,7
2014	406	18821	32771	1,7
2015	400	23287	44492	1,9
2016	413	24880	46147	1,8
2017	470	22251	43017	1,9
2018	444	20731	39680	1,9
2019	428	16265	35538	2,1
2020 (iunie)	287	6983	17949	2,5
Total	5457	439874	493573	1,1

Prin promovarea colecțiilor sale Biblioteca universitară contribuie în mare parte la procesul de studiu și instruire, cercetare, conform Codului Educației. Problema nu e doar să ai concepție și programe, ele trebuie să fie competitive. Competitivitatea bibliotecii a depins de propria organizare și management. Nu puteam fi competenți fără un management înțelept și eficace, fără progresul lui prin învățarea din cele mai bune practice. La acest efort de înnoire a managementului au participat toți bibliotecarii universitari. 493 573 de volume împrumutate de către utilizatori de la expoziții cu amenajări moderne de

organizare este un semn foarte bun, subliniind excelența expunere a diverselor documente clasice și electronice, precum și designul, titlul expozițiilor. „*Un produs nu este un produs dacă nu se vinde. În acest caz est doar o piesă de muzeu*”. (Ted Levitt)

Philip Kotler, discipol al lui Theodor Levitt spunea că „*unul din puținele mijloace, de care mai dispun întreprinderile pentru a se desprinde din mulțime, este de a introduce pe piețele lor țintă produse cu un design superior...*”. Cu alte cuvinte o expoziție cu un design frumos este o necesitate. Utilizatorul este provocat, atras spre produsul educațional, spre literatura pentru studiu, fiind și acesta un semnal concret despre interesul pe care utilizatorul universitar îl suscită pentru formarea lui profesională. Rețeta succesului, după același autor este „*de a combina în mod creativ componentele marketingului mix: performanță, calitate, durabilitate, estetică, cost*” (Philip Kotler). Sau, cum spunea Peter Drucker, expert în marketing: „*Marketingul acoperă întreaga activitate. Este toată afacerea, privită din perspectiva rezultatului său final, adică din perspectiva clientului*.” După Thieri Giappiconi (Director al Bibliotecii Publice din Fresnes, Franța) marketingul de biblioteca presupune activități precum amenajarea bibliotecii, locul unde produsele și serviciile documentare sunt oferite. Clădirea Bibliotecii Științifice este un spațiu academic, judicious structurat, înzestrat cu echipament modern ce asigură accesul la informații și cunoaștere pentru cercetare, instruire, autoinstruire, socializare și recreere creativă. Legea cu privire la biblioteci nr. 160 din 20.07.2017 Monitorul Oficial nr.301-315/529 din 18.08.2017 Articolul 3. Noțiuni de bază, numește funcțiile bibliotecii: „*Biblioteca satisface necesitățile de lectură, informare, instruire, cercetare, educaționale, culturale și de recreere ale utilizatorilor acesteia*”

Comunității universitare i-au fost propuse 143 de programe complexe gen EVENT-Marketing, cu prilejul anumitor date remarcabile, deceniilor, zilelor naționale și internaționale, adaptate la programul educațional universitar, la nevoile și schimbările utilizatorilor de la facultăți, un liceu, colegiu.

În asigurarea calității educației Biblioteca Științifică s-a aliniat în realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2030, promovate de IFLA, în care este reflectată puterea bibliotecilor în realizarea dezvoltării durabile prin contribuția lor (din Strategia IFLA 2019-2024) și să promoveze accesul la informații în cadrul inițiativelor sale de aderare și dezvoltare (Manifestul Bibliotecilor pentru Europa). Expozițiile ce conțin tematica Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2030 constituie 70% din totalul expozițiilor organizate.

Strategia de dezvoltare a BȘ USARB (2017-2022) abordează diversitatea colecțiilor de documente, valorificarea și popularizarea lor utilizatorilor pe care Biblioteca îi servește.

În cadrul Săptămânii cu Acces Deschis, Săptămânii Educației Deschise, bibliotecarii universitari au promovat colecțiile Bibliotecii Științifice prin 84 de expoziții în susținerea calității cercetării și asigurarea accesului către documente științifice (OA/AD), pe de altă parte 35 de expoziții privind Educația Deschisă au facilitat procesul educațional prezentând bibliografia de specialitate atât tradițional cât și prin spațiul virtual științific, pe web site-ul campaniei internaționale de promovare a educației deschise. Ca urmare a politicii de încurajare a cercetării științifice, a educației promovate de Biblioteca Științifică, interesul pentru cercetare și producția științifică sunt astăzi altfel decât în urmă cu 14 ani. Iar producția însăși a căpătat alte dimensiuni și relevanță.

Managementul judicios al Bibliotecii Științifice a condiționat capacitatea de a implementa cele 8 Module ale Proiectului *Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci*:

modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor (LNSS), compartimentul Ziua Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile, cu reperi internaționale. Proiectul a fost valorificat de bibliotecarii universitari prin mai multe acțiuni, inclusiv prin 11 expoziții online, materiale de informare și diseminare pe website-ul Bibliotecii Științifice.

Activitatea expozițională a vizat educația ecologică, educația estetică, dezvoltarea culturii juridice, un stil de viață sănătos. Numai din 2013-2020 (iunie) la solicitarea cadrelor didactice de la Facultățile USARB, Autoguvernea Studenților USARB, ONG-uri studențești, Liceu, Colegiu au fost organizate și prezentate **260 de expoziții tradiționale.**

N-au lipsit expozițiile dedicate practicii pedagogice, practicii de producție pentru viitorii pedagogi, economiști, juriști, programatori. Programele Culturale au conținut titluri noi, atrăgătoare care și-au probat capacitatea de a interesa utilizatorul, dar mai este de semnalat că a organiza corect expozițiile din perspectiva metodică nu este suficient, mai e nevoie de a pune suflet, de a fi creativi și inovativi.

Realizarea programului cultural și educațional al anului 2020 (martie- septembrie), a avut loc în condiții cu totul specifice, fiind nevoiți să realizăm și să susținem programele de studii, comunicând și realizând sarcinile în realitatea impusă de pandemia cu COVID-19. BȘ USARB a identificat o modalitate de promovare a colecțiilor în condițiile când și instituția educațională a funcționat în regim de carantină. Astfel, Biblioteca Științifică a modificat și adaptat, ca obiectivele promovării să fie realizate în situația de trecere în condiții online și de sistare a vizitelor utilizatorilor legată cu situația de pandemie. Fiind în regim de carantină au fost realizate următoarele: Plan cu accent sporit pe utilizarea metodelor interactive de promovare (expoziții online, baze de date, etc.); Implicarea bibliotecii în susținerea programelor de studiu, a realizării stagiilor de practică ca componentă importantă din cadrul programelor de studiu vizând oferirea serviciilor educaționale și culturale, susținerea calității procesului de predare-învățare. În pofida dificultăților apărute, expozițiile tematice au fost organizate, bibliotecarii au dat dovadă de responsabilitate, programul proiectat a fost realizat, neatestându-se descurajări și regrete. În plus, a fost acumulată o anumită experiență pozitivă atât de către bibliotecari, cât și de utilizatorii interesați de a se informa la distanță în condiții neobișnuite.

Rapoartele de activitate, documentele științifice emise de direcția Bibliotecii Științifice surprind prin mărturiile și experiențele privind organizarea, promovarea expozițiilor ce stârneau în deceniile 6, 7, 8, 9 energii pozitive la cititori.

Nu idealizăm trecutul ci descriem onest formele de lucru și ce se învață din ele. Se poate afirma că Biblioteca a fost întotdeauna o prioritate a politicii cultural-educativă a Institutului /Universității. Raportul de activitate din 2000 furnizează date privind numărul de documente împrumutate din expoziții, reliefând cifra 219 540. Toate expozițiile au fost organizate și prezentate în sălile de lectură centralizate nr. 1, 2, la împrumuturile la domiciliu nr.1, 2 și în căminele studențești. Anii 70 și 80 ne povestesc despre organizarea expozițiilor de carte rară către sărbătorirea Anului Internațional al Cărții (1972 și 1981), în 1973, organizarea expoziției în limba română-rusă „Dimitrie Cantemir: Patriot și Umanist”. În 1975 au fost organizate pentru prima dată expoziții dedicate poetului Mihai Eminescu - 125 de ani de la naștere, în 1984 Alecu Russo - 165 de ani de la naștere, în 1989 - Ion Druță - 60 de ani. Din 1975 până în 1995 expoziții de cărți și reviste bibliografice tematice au fost difuzate prin intermediul emisiunilor radioului universitar. În anul 1979, Biblioteca Științifică deținea un milion de documente, fiind activ utilizate în 2 200 de

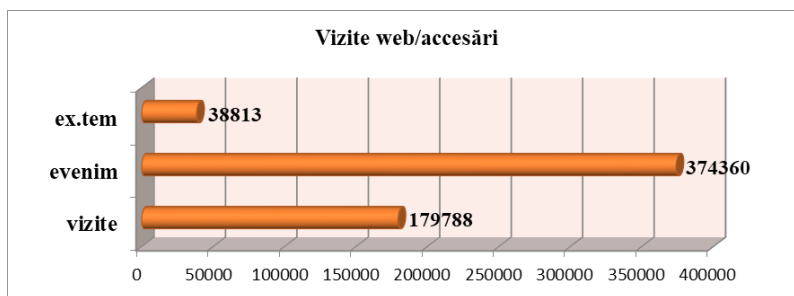
expoziții în deceniul următor. Până în 1990 sectorul de *Ațiuni educative-idiologice cu cititorii* era cel care coordona manifestările culturale desfășurate în Biblioteca Științifică, utilizând fișierul grupelor, sau baza de date care depozita și furniza informații necesare legate de lectura cititorilor pe de o parte. Iar pe de altă parte conținea date despre proiectarea manifestărilor culturale educative, asistența metodică privind promovarea lor, atât pentru bibliotecarii – tutore ai grupelor studențești cât și a studenților în susținerea practicii pedagogice.

Biblioteconomia și știința informării, tehnologiile moderne permit comunicarea în timp și spațiu. Leonard Kniffel, scriitor și bibliotecar american, fost director executiv al revistei *American Libraries* (1996-2011), membru al grupului editorial, observa că „**Tehnologia a schimbat felul de a citi al oamenilor, oferind o șansă bibliotecilor, stimulându-le să pună în valoare caracterul de divertisment al cărților și lecturii.**” În acest context Biblioteca și-a sporit valoarea, oferind utilizatorilor dreptul și posibilitatea alternativă de a se informa, de a alege ce să lectureze din expoziții moderne / interactive, alegând timpul virtual sau spațiile de lectură. Prezentările interactive create de bibliotecarii inimoși au priză la utilizatori, fiind o interpretare individuală a autorului expoziției. Acestea din urmă conducându-se după o metodologie de organizare și prezentare, conținutul corespunzând cu cerințele curriculumului pentru tema prezentată. Începând cu anul 2011, în cadrul activităților bibliotecarii au organizat și prezentat **243 de expoziții în Power Point, 10 643 slide-uri cu 27 850 documente scanate. 705 expoziții tematice (în 15 ani)** au fost incluse în diverse programe culturale și științifice.

Utilizarea site-ului în vederea comunicării cu mediul intern și extern

Site-ul bibliotecii este unul dintre principalele instrumente pentru accesarea bibliotecii și informațiilor bibliografice și posibilitatea unei comunicări interactive: informații de referință, știri, resurse electronice de informații, link-uri adnotate către cele mai semnificative resurse de rețea, liste de cărți noi, ghiduri de căutare, etc. Din 2011 suntem în rețea, la adresa informația prelucrată și prezentată într-o haină nouă. Expozițiile online sunt văzute în acești ani ca „smart grid”, presupunând ca toți utilizatorii virtuali să fie legați într-o conexiune digitală, aceasta aducând nu doar la un management mai bun al colecțiilor, ci și la apariția unor noi instrumente de marketing, forme de lucru cu cartea ce au optimizat viața bibliotecarilor, mărinind în același timp impactul lor asupra mediului universitar. *Fiecare expoziție comunică idei care ajung în direct la utilizator. Sunt lucrări de artă și au puterea să genereze un impact puternic asupra vizitatorilor online, fiind în același timp și o sursă de inspirație pentru profesori, studenți, bibliotecari. Acesta este de fapt scopul: de a informa, de a inspira și de a motiva utilizatorii să citească, să învețe, să cunoască.* Utilizatorii au access la o cantitate de informații adunate în web-expoziții, accesibile oricui, oricând, fără granițe geografice, prezente în spațiile virtuale, indiferent de orarul Bibliotecii Științifice. Se actualizează continuu informația și accesibilitatea ei. Instrumentele de marketing sau platformele creative YouTube, Twitter, Blog, Facebook, Flickr, Google+ au fost utilizate pentru promovarea atât a expozițiilor tradiționale, cât și a celor on-line pentru o mai bună comunicare cu utilizatorii. Acestea ajută și determină Biblioteca să-și „globalizeze” prezența și serviciile, oferind acces nelimitat utilizatorilor.

În acest context avem utilizatori ai serviciilor educaționale și de animație culturală. Astfel, în 7 ani 179 788 de internauți au vizitat webul Bibliotecii. Rubrica Noutăți, Evenimente a fost accesată de utilizatori de 374 360 ori, expozițiile tematice de 38 813 ori.

În Sondajele Bibliotecii Științifice privind impactul expozițiilor virtuale asupra comunității universitare bălțene se stipulează scopul accesării lor: 28% din subiecți accesează pentru informare, 20% consultă pentru a afla despre un autor „o personalitate, o carte concretă, 20% pentru cercetare, 14% din curiozitate și cunoaștere, urmat de 51 % de respondenți care afirmă ca „*expozițiile online sunt accesibile, operative, variabile*, 24% „*expoziția online oferă aceeași informație atractivă, incitantă, provocatoare ca și cea tradițională* “.

Progrese cu impact în cadrul Clubului Cărții și Clubului Onu Nord/ Educație Civică Europeană

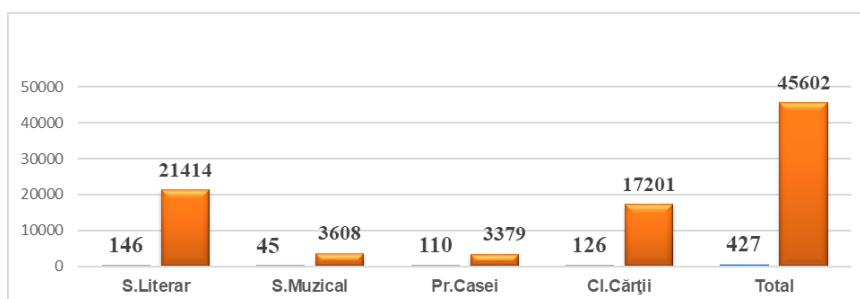
Cluburile Bibliotecii Științifice au luat naștere în urmă cu 34 de ani din dorința de a oferi cititorilor fideli un pachet de manifestări din motiv că interesul față de lectură scăzuse (Raportul de activitate a Bibliotecii Științifice din 1987). Astfel, în acest an a fost deschis Clubul „Celor Îndrăgostiți de Literatură și Artă” și „Salonul Muzical” (în 1990 a fost sistat). În 1989 s-a deschis Clubul „KINOK” și „Clubul Informatorilor „Făclia”, în 1991 - Clubul „Întâlniri Interesante”, „Amatori de Cinema”, în 1994 - Salonul Literar, Salonul Muzical (redeschis după 7 ani), Pridvorul Casei. În 2010 Saloanele și Pridvorul au fost comasate în Clubul Cărții. În 2001 - Clubul ONU NORD își începe activitatea în urma deschiderii Centrului de Informare și Documentare a ONU, în 2008 Centrul de Educație Civică Europeană pe lângă Punctul de Informare al Consiliului Europei, din 2011 este parte a Centrului de Documentare al Uniunii Europene. Din 2001 până în 2020 colecțiile internaționale, colecțiile particulare au continuat să se extindă și să îmbrace formele moderne ale joint activities/activități comune. În secolul XXI, Clubul Cărții și Clubul ONU Nord/Educație Civică Europeană rămân a fi spații ale culturii, literaturii, spații de gândire, discuții și dezbateri. Cluburile trăiesc prin educația pentru lectură a utilizatorilor, prin spiritul cărții, prin căutări continue a răspunsurilor fundamentale la întrebările provocatoare ale subiectelor propuse din carte. Cluburile au fost înființate cu următoarele obiective: promovarea și susținerea lecturii, instaurarea și consolidarea relațiilor bazate pe dialogul dintre cititori și Bibliotecă; realizarea de programe cultural-educative și științifice comune pentru lectură; informarea asupra achizițiilor recente; consultarea grupului țintă de cititori înainte de întocmirea planului de activitate; respectarea personalității, a individualității și a libertății de decizie a utilizatorilor. Implementarea programelor de manifestări culturale au parcurs/parcurs următoarele faze: pregătirea (identificarea grupului țintă(focus-grup), discuția cu profesorii, popularizarea programului, sesiuni de informare a grupei de studenți, elevi și profesori asupra a ceea ce li se oferă și ce se așteaptă de la ei); desfășurarea efectivă a programelor an de an; în scopul redimensionării nevoilor actorilor în urma parcurgerii programului și diagnosticării impactului prin aplicarea

sondajelor.

Ce s-a întâmplat în Clubul Cărții în ultimii 15 ani, ani de activitate notabilă. Au fost ani aniversari UNESCO pentru *Mozzart*, *Picasso*, *Cezzane*, *Freud*, *Heine*, *Ibsen*, *Franco*, *Chopin*, aniversări naționale - *Ion și Doina Aldea Teodorovici*, *Spiridon Vangheli*, *Grigore Vieru*, *Dumitru Matcovschi*, *Ștefan cel Mare și Sfânt* etc. Au fost prezentate colecțiile atât ale scriitorilor basarabeni, cât și ale celor din România, baze de date, conținuturi cu ediții reprezentative care ulterior pot fi lecturate, documente, studii ce servesc pentru cercetări și generează alte idei competitive.

Indicatorii principali ai Clubului Cărții:

Anul	Salonul Literar	Ședințe	Utilizatori
1994-2004		111	18 894
2005-2009		35	2 520
	Salonul Muzical		
1994-2004		29	2 943
2005-2009		16	665
	Pridvorul Casei		
1994-2004		24	2 935
2005-2009		86	444
	Clubul Cărții		
2010-2014		57	8 100
2015-2020 (iunie)		69	9 101
Total		427	45602

Prezentăm câteva cifre din alt veac de lectură. În anii '70, în Cluburile de atunci, au fost organizate 605 manifestări, în anii 1980-675 (conferințe, expoziții, serate, dispute, reviste orale, lecții-concerte). În perioada 1994-2004 la 164 de ședințe au luat parte 24 772 de cititori. În cei 50 de ani de activitate a Clubului Cărții, cu toate schimbările promoționale, în Club au fost prezenți 45 602 de utilizatori la 472 de ședințe. E de reținut

că în 1973 sunt organizate conferințe tematice: „Chipul mamei în literatură”, „Chipul tău Moldova”, „Tema civică în literatura moldovenească”, serate tematice „Excursie prin Leningrad”, disputa „În ce constă sensul vieții” în căminele studențești, fiind promovate original și interesant, utilizând pentru prima dată epidescopul, în 1975 – pikupul cu discuri de vinyl, în 1979 s-au utilizat diafilmele sau filmele de diapozitive fotografice în imagini color sau alb negru. În 1971, 1982 au avut loc întâlniri cu scriitorul Grigore Vieru, în 1981 cu Andrei Vartic, fondatorul „Teatrului poetic”. În 1984 în Institutul Pedagogic „Alec Russo” se deschide muzeul „Alec Russo”. Membrii Clubului „Iubitorii de Literatură și Artă” au organizat expozițiile științifice „Alec Russo - Scriitor și Cetățean” și „Eliza Botezatu - Un pasionat cercetător al literaturii moldovenești”. Menționăm câteva expoziții de anvergură din deceniul al III-lea Mileniu organizat în cadrul Clubului: deschiderea expoziției de carte religioasă „Lumină și Speranță”, dedicată preotului Gheorghe Armașu din satul Petreni, Drochia (256 de cărți editate în anii 1625-1936 din colecția bibliofilului bălțean Ion Nicorici), expozițiile personale: Iulian Filip „Crucile, cumpenele, merele și Acasele Iuliene”, Vechi gravuri din sec. XV-XVI, ex-librisuri de epocă” - autor inginer Radu Moțoc, secretarul Asociației Culturale Pro Basarabia și Bucovina, filiala „Costachi Negri,” Galați. Elocvente sunt implicațiile BȘ USARB în desfășurarea conferințelor: „Destinul european al românilor – între Occidentul latin și Orientul bizantin” susținută de academicianul Ioan Aurel POP, profesor la Facultatea de Istorie și Filosofie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, director al Centrului de Studii Transilvane al Academiei Române din Cluj-Napoca; „70 de ani de la primul val al deportărilor în masă din Republica Moldova”. La acțiune au fost prezenți persoanele deportate Ana Lungu și Stelian Bejenaru, locuitori ai municipiului Bălți; *Jurnalul și zonele de conflict* susținută în limba italiană de jurnalistul TV și scriitorul italian Roberto Milone, *20 de ani de la începutul acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova*, 1991-1992; „Reportajul românesc și cel francez între cele două războaie mondiale”, susținută în limba franceză de consilierul diplomatic Radu Ciubotea (seminar organizat de Consutul general al României la Bălți, eveniment înscris în cadrul manifestărilor dedicate Zilelor Francofoniei). organizarea seminarului informativ-educativ „Istoria tricolorului”, inclusiv arborarea Drapelului de Stat; masă rotundă, „Arta de a Trăi Frumos în toate ipostazele vieții”; revista orală „Spovedaniile lui Grigore Vieru”, medalioane literare, muzicale, aniversare - „Cărțile Copilăriei”, „Unicul, Inconfundabilul, Diamantul Poeziei Noastre - Mihai Eminescu, poet al nemuririi”, „Crezul scriitoricesc-Adevărul Hertei Muller”, „E. Doga – 75 de ani de la naștere”, „William Shakespeare - Cel mai mare scriitor al literaturii engleze”; spectacole literar-muzicale „Numai Poetul”(167, 200 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu); omagierea profesorilor: Pavel Topalo, Doctor Habilitat în științe tehnice, decan al Facultății Științe Reale, Economice și ale Mediului, Eugen Plohotniuc, doctor în științe matematice și fizice, conferențiar universitar, Vasilii Șaragov, Doctor Habilitat în chimie; concert de muzică clasică cu genericul: „W. A. Mozart în Pagini Muzicale”, susținut de Duetul cameral „Gross-Duet”, prezentarea expoziției „Secolul Marii Uniri: 1918 – 2018”, în cadrul orei publice, susținută de Consulul General al României, Mihai Baci, dr. în filozofie și fost profesor la Facultatea de Filosofie a Universității „A. I. Cuza” din Iași, 2020- prezentarea expoziției „Ion Creangă - 183 de ani de la naștere” în cadrul Colegiului Pedagogic „Ion Creangă” din Bălți, care poartă numele scriitorului, coprezent și Consulul General al României la Bălți, Petrișor Dumitrescu.

O componentă importantă a Clubului Cărții o constituie lansările de carte, Bib-

lioteca Științifică implicându-se în desfășurarea lor prin organizarea expozițiilor dedicate autorilor cărților.

Nr.	Anul	Nr. de cărți lansate	Nr. de exp. organizate	Utilizatori
	1995-2004	69	69	4830
1.	2005	7	7	345
2.	2006	5	5	630
3.	2007	7	7	1138
4.	2008	7	7	1270
5.	2009	6	6	212
6.	2010	8	8	735
7.	2011	14	12	270
8.	2012	6	6	520
9.	2013	7	7	670
10.	2014	11	11	700
11.	2015	5	4	450
12.	2016	2	2	610
13.	2017	8	8	520
14.	2018	1	1	78
15.	2019	3	3	256
16.	2020(iunie)	1	1	58
		167	164	13 292

Până în 2005 au fost lansate 69 de cărți, participanți 4 830. În 75 de ani de existență au fost lansate 167 de volume, editate în Republica Moldova, România, Rusia, Italia, SUA, ONU, PNUD, agențiile ONU, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. Alături de autori și editori au fost 13 292 de cititori. Întâia prezentare a cărții ne întoarce în secolul XX, anul 1995, când a fost lansată cartea lui Ion Babii „*Antrenarea elevilor în activități de creație muzicală*” (în Raportul de activitate al anului 1990 se utiliza termenul Premiera Cărții). Toate lansările de carte s-au desfășurat în prezența autorilor, uneori a editorilor. Despre lansări sunt multe amintiri literare comune de depănat, după cum a observat în secolul XVIII și Honore de Balzac: „*Să descifrezi o carte frumoasă, să te cufunzi în ea, să crezi, ce sărbătoare!*”

Clubul Cărții a avut lecturi din volumele de proză și prelegeri, din manuale, din cărți de poezie, din cărți despre istorie, literatură, muzică. Unii autori fiind citați și

recitați, pe alții studenții au ajuns să-i cunoască personal. Clubul a avut parte de un public receptiv, cald. Scriitori, critici literari, editori, jurnaliști și muzicieni, nume bine cunoscute în peisajul cultural contemporan au susținut lansări și prezentări de carte, sesiuni de autografe, dezbateri și momente artistice.

Dialogurile pe probleme specifice cărții au reunit un număr mare de personalități bălțene, din țară și de peste hotarele ei. E de remarcat faptul, că scriitorii bălțeni au fost și rămân paznicii cuvântului scris. Volume artistice, didactice, științifice, aducerea lor în fața cititorului constituie un moment sărbătoresc. În cartea culturii și spiritualității basarabene s-au scris pagini, prin lansarea publică a cărților scrise de scriitorii bălțeni: *N. Leahu, M. Șleahțișchi, M. Curtescu, G. Calamanciuc, L. Țurcanu, A. Ciubotaru, A. Moraru, D. Vrabie*, scriitori din Chișinău: *G. Vieru*(1971, 1982), *I. Druță, M. Cimpoi, E. Botezatu, A. Bantoș, C. Trifan, I. Colesnic, E. Galaicu-Păun, N. Danilov, A. Cordineanu, D. Crudu, V. Beșleagă, H. Dilion*, revista *Contrafort*, redactor *V. Ciobanu, Gh. Erizanu*, directorul Editurii Cartier, *M. Ciobanu*, directorul Editurii Știința, tineri poeți și prozatori basarabeni, inclusiv bălțenii (*numiți mai sus*), *L. Vasiliu, N. Spătaru* cunoscuți de beneficiarul din nord prin cartea fiction-informare culturală sigură și de neuitat. Botezul științific, sociologic, didactic și metodic a avut-o cartea-monografie, cartea-manual scrisă de profesorii: *Ion Babii, Ion Gajim, Valeriu Capcelea, Maria Șleahțișchi, Ilarion Matcovschi, Georghe Popa, Ion Manoli, Veaceslav Pînzari, Eduard Boiștean, Teo-Teodor Marșalcovschi, Margareta Abramciuc, Elena Harconița, Marina Morari, Elena Zolotariov, Lidia Pădureac, Ion Russu, Nina Socoliuc etc...* Efervescența culturală care a urmat a fost prezența prietenilor cărții din România. Sociologii: *A. Neculau, S. Chelcea*, dialectologul Mărgărit, inginerul *Gh. Cărțu*, consilierul diplomatic *Radu Ciubotea*, Doctorului Arhitect, Doctor Honoris Cauza al Universității de Stat „*Alec Russo*” *Alexandru Budișteanu*, medicul *Gheorghe Baciu*, cercetătorul britanic *Dent David*, cercetătorul moldovean *Boris Boincean*, *Dan Dungaciu*, scriitor, profesor universitar, *Stef Sadovnikov*, pictor, istoric, scriitor rus, revista „*Observatorul*” cu *I. Lefter* și *G. Crăciun*, revistele „*Convorbiri Literare - 140 de ani de la apariție*”, „*Dacia literară -170 de ani de la apariție*”, „*Tineri Jurnaliști fără frontiere*”, editori coordonatori: *Carmen Moraru* și *Maria Popa*, editată de Asociația „*Floare albastră*” în cadrul Proiectului „*Tineri jurnaliști fără frontiere*”, finanțat de Primăria Botoșani și cofinanțat de Asociația „*Floare albastră*”. Nu mai puțin interesantă a fost lansarea documentelor la început de mileniu.

Cu prilejul schimbărilor de experiență organizate de studenții de la Pedagogie și Psihologie, în 2001 *Anne Durnact*, profesoară de științe sociale, Universitatea Wiscousin, SUA a lansat 3 casete video despre personalitățile americane ale secolului XX, trei rapoarte de dezvoltare a Țărilor din Europa de Est, inclusiv Republica Moldova. Vestea frumoasă și emoționantă din toamna anului 2013 a fost lansarea volumului „*Manuscrise de Dimitrie Balica Comisul*” de *Teo-Teodor Marșalcovschi, Maria Abramciuc, Elena Harconița*, Directoarea Bibliotecii Științifice. Volumul, impresionant ca întindere și deosebit de bogat ca informație, acoperă devenirea de un mileniu a orașului Bălți sub toate aspectele: geographic, istoric, economic, cultural. Este o lucrare de o deosebită obiectivitate științifică. Scriitoarea *A. Bantoș* a remarcat valoarea istorică, lingvistică și morală a lucrării, curajul asumat de grupul de cercetători pentru a transmite spiritul timpului de la mijlocul secolului al XX, în târgul Bălți din Basarabia țaristă. „*Volumul se vrea un instrument de lucru pentru istorici, lingviști și are deja o biografie*” după cum a menționat eseista *Maria Abramciuc*.

O altă surpriza a anului 2013 a fost lansarea colecției regale, *Curtea Veche Publishing*. Admiratorii și doritorii comunității universitare s-au întâlnit cu *Alteța Sa Regală*,

Principele Radu al României, aflat în vizită la Universitatea bălțeană. Într-o atmosferă cordială și fastuoasă, Alteța Sa Regală, Principele Radu al României a rostit un discurs și a prezentat colecția „Casa Regală” – *Curtea Veche Publishing*”. Biblioteca a organizat expoziția „Universul Regalității Românești în colecția Bibliotecii Științifice USARB” ce a cuprins volume privind figurile importante ale regalității românești, s-au deschis pagini cu fotografiile unui rege sau a unei regine - figuri sobre, încărcate de responsabilitatea care-i apasă pe umeri și de imperativul unui destin pus în slujba istoriei. A fost un eveniment de promovare a cărții și excelenței editoriale.

Subliniem două aspecte ale lansărilor: calitatea remarcabilă literară și modul atractiv de prezentare în Power Point a cărților noi, menite să captiveze cititorii. Nu au lipsit recitalurile de poezie și muzică. Lansările de carte au fost eficiente, s-au promovat lucrări valoroase. Un public avizat a fost prezent la lansări, astfel având acces la cartea bună a autorilor, apărute la diverse edituri în diverși ani. Lansările de carte, de obicei, sunt și activități de fundraising, autorii prin donațiile lor participă la dezvoltarea colecțiilor Bibliotecii Științifice.

Procesul de promovare a conceptului pentru lectură, constituie un factor determinant pentru dezvoltarea studenților, elevilor. Astfel, în Clubul ONU NORD/ Educație Civică Europeană au fost organizate și desfășurate în cadrul programelor Bibliotecii Științifice, PNUD Moldova, Agențiilor ONU, Uniunii Europene un șir de manifestări. Programele au fost imlementate cu participarea experților naționali, internaționali, al comunității academice, ONG-urilor studențești, fiind implicați în procesul de organizare, conducerea universității, bibliotecii, centrului, decanatelor, catedrelor. Participanții la evenimentele Clubului au fost asigurați cu un mediu ambiant și plăcut, echipament tehnic, seturi de materiale promoționale, cărți, certificate de participare, afișe, flyere.

În prim plan ne-am axat pe câteva probleme de bază, cum ar fi: informarea maximală a utilizatorilor despre existența și activitatea propriu zisă a Centrului în componența Bibliotecii Științifice, responsabil un bibliotecar cu susținerea Direcției Bibliotecii și a serviciilor ei; Popularizarea în comunitate a colecțiilor Bibliotecii științifice, a colecțiilor internaționale integrate ONU, UE, NATO, CoEuropei, Banca Mondială, AGORA, SAGE, Cambridge University Press, Institutul Cultural Român, a legislației internaționale și naționale, documente în toate domeniile vieții; Informarea și documentarea comunității, a unor focus-grupuri, doritori să cunoască aceste colecții.

Manifestări semnificative promovate în Clubul ONU NORD/Educație Civică Europeană

Forme de Marketing	Tematica Manifestării	Coordonare, Colaborare cu diferiți parteneri
Seminare		Coordonator Club, ONG „Stoicii”, Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
	Rolul ONU în Dezvoltarea Dreptului Internațional	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științe Sociale
	Sărăcie, Inegalitate și Politici Sociale în republica Moldova	Coordonator Club, Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului

	Comunicare-Acțiune-Schimbare	Coordonator Club, ONG Teatrul Social HIV/SIDA
	Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului III, Obiectivele de Dezvoltare Durabilă 2030	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științe Sociale, Dafina Gerșeva, Coordonator Rezident și Reprezentantă Rezidentă PNUD Moldova
	Republica Moldova-15 ani membră a ONU	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științe Sociale
	Promovarea și Protecția drepturilor Omului	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științe Sociale
	Migrația la Propriu	Organizația Internațională pentru Migrație
	Evoluții Europene în a doua jumătate sec.XX	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științe Sociale
	Importanța ONU și CoEuropei,	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științe Sociale
	Declarația Universală a Drepturilor Omului	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științe Sociale
	Adolescența-vârstă frumoasă	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științe Sociale
	Acces deschis la resursele web al ONU, Agențiilor ei, ale Băncii Mondiale, Fondul Monetar, UnICEF, UNDP Moldova, Taylor and Francis	Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
	Democrația și Drepturile Omului	KATE SULLIVAN, Consilier tehnic principal al Comisiei Electorale Centrale, Programul Națiunilor Unite, suport electoral pentru Moldova
	Ziua Europeană a Justiției civile	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științe Sociale
	Promovarea resurselor informaționale ale Băncii Mondiale, despre politica Băncii Mondiale referitoare la accesul la informații	Reprezentantul Băncii Mondiale în New-Work Elena Caraban, responsabilii de relațiile cu publicul Elena Prodan și Victor Neagu, Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
	Prevenire HIV/SIDA	Coordonator Club, UNFPA, Anna Susarenco, Focal Point în Charge Y-Peer Moldova, Rețeaua Educatorilor de la Egal la Egal Moldova

	Armonizarea legislației Republicii Moldova la acquisul Uniunii Europene: probleme și soluții	Coordonator Club, Catedra de Drept a Facultății de Drept și Științe Sociale
	Protejarea Dreptului de autor și a drepturilor conexe	Coordonator Club, Reprezentanții Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a republicii Moldova (AGEPI), Andrei Moisei, Lilia Vermeiuc
	Ziua Voluntariatului	Coordonator Club, Corpul Păcii - Bartosz Gawareski, studenții de la diverse facultăți USARB
	Protecția Drepturilor Omului: deziderat și realitate	Coordonator Club, Drept și Științele Sociale, Facultatea de Litere
	10 decembrie - Ziua Internațională a Drepturilor Omului	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științele Sociale, Facultatea de Litere
Discurs	ONU și Republica Moldova	Coordonatorul Rezident al ONU în Moldova, Kaarina Immonnen însoțită de reprezentanți speciali ai Agențiilor ONU
	Rolul tineretului în dezvoltarea țării	Nicola Harrington-Buhay, Coordonator Rezident al Organizației Națiunilor Unite și Reprezentant Permanent al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Republica Moldova, Dejan Mincic, Reprezentant Adjunct al UNICEF Moldova, Antonio Poloșa, Șeful Misiunii OIM, Organizația Internațională pentru Migrație, Valeria Ieseanu, Coordonator programe
Masă rotundă	Evoluția și perspectivele asocierii Republicii Moldova cu Uniunea Europeană	Coordonator Club, Catedra de Drept a Facultății de Drept și Științe Sociale
	ONU - posibilități într-o lume de 7 miliarde (2 ori)	Coordonator Club, Studenți de la toate facultățile

	Nondiscriminare-imperativ pentru protecția drepturilor omului	Coordonator Club, Catedra de Drept a Facultății de Drept și Științe Sociale
	Țara Verde- Republica Moldova	Coordonator Club, ECO Clubul Studențesc USARB
Lansare	Revista Economucă „Business Class”	Coordonator Club, Ludmila Andronic, redactorul șef al revistei „BusinessClass”, Lilia Surdu, Communications Associate al PNUD, Facultățile: Științe Reale, Economice și ale Mediului, Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Litere, bibliotecari, ONG-uri
Lecție publică	Activitatea ONU în Moldova și în Lume(8 ori)	Coordonator Club
	24 Octombrie - Ziua Națiunilor Unite, cu lansarea în premieră a Raportului „Starea Populației Lumii 2011 - Oameni și posibilități într-o lume de 7 miliarde	Coordonator Club, UNFPA, Boris Gâlcă, reprezentant Adjunct UNFPA
	Aniversarea a 20 de la aderarea Republicii Moldova la ONU. Apărarea și respectarea drepturilor omului Centrul Uniunii Europene: oportunități și predestinației	Coordonator Club, PNUD Moldova, Iakob Schemel, reprezentant ONU, Olga Scripovskaia, membru al forțelor pacificatoare ONU
	Problemele ecologice în vizorul Organizației Națiunilor Unite, Problemele de Gen în contextul Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului	Coordonator Club, loc. col. Olga Scripovskaia, Comandant al Centrului Militar teritorial Bălți, Facultățile de Științe Reale, Economice și ale Mediului, de Drept și Științe Sociale
	Pericolul pesticidelor sovietice depozitate în Moldova	Coordonator Club, loc. col. Mariana Grama, Șefa Diviziunii Ecologie și Protecția Mediului, Ministerul Apărării

	Caracteristica coloranților ce se conțin în produsele alimentare; Impactul nitraților și nitriților din produsele alimentare; Toxicanții din produsele cosmetice și parfumerie	Coordonator Club, Studenții Facultăților: de Științe Reale, Economice și ale Mediului, de Științele ale Educației, Psihologie și Arte, de Drept și Științe Sociale, Liceul Teoretic Republican și Colegiul pedagogic „Ion Creangă” din cadrul USARB
Inaugurare	Centrul de Informare UE, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene	Dirk Shubel, Ambasador, Șeful Delegației Europene în Republica Moldova, ambasadelor statelor membre ale Uniunii Europene acreditate la Chișinău: România, Ungaria, Franța, Lituania, Ungaria, Germania, cadre didactice, bibliotecari, studenți
Sesiune de informare	Sănătatea Reproductivă, Prevenirea HIV/SIDA (Obiectivul 6 al Dezvoltării Mileniului)	Coordonator Club Y-Peer Bălți – Educatori de la Egal la Egal
Revista orală	Anul 2016 - Anul Deșertificării	Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Dezbateri intelectuale	Rolul dreptului de autor și al drepturilor conexe în societate (colecția AGEPI, revista Intellectus)	Coordonator Club, Studenții de la diverse facultăți, liceu, colegiu
Dezbateri în baza sesiunilor de film social pe CD, DVD Vizionare, film informativ ONU, UE	Oameni ai Nimănui, după piesa scriitorului D. Crușu, montată de Vitalie Druceș, jucată de teatrul Eugen Ionesco, Tranzit, Decizia îți aparține, Movie Night (4 ore)	Coordonator Club. Facultățile: de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, de Litere, EuroClubul Universitar „Road to Europe”
Prezentări pagini web, baze de date	Biblioteca Științifică, ONU, PNUD Moldova, UE, Oficiul de Publicații al Uniunii Europene, Banca Mondială, UNFPA, UNHCR, baze de date EBSCO, eIFL, Springer, Bio One, Cambridge University Press, IOPScience, Royal Society	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științe Sociale, Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Derulări de mini-filme	Scurt istoric ONU”, ONU în Moldova”, „Activitatea ONU în Moldova în domeniul drepturilor omului” (6 ori)	Coordonator Club, Facultatea de Drept și Științe Sociale, Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Concurs de desen	Tu în Europa	Coordonator Club, Liceul Teoretic Republican, Colegiul Pedagogic „Ion Creangă” din cadrul USARB
TVC	Europa și UE - casa noastră unde e	Coordonator Club, Liceul Teoretic Republican, Colegiul Pedagogic „Ion Creangă” din cadrul USARB

Principalele manifestări desfășurate în această perioadă au fost în anii aniversari: Anul European pentru Dezvoltare, Anul Cetățeniei Europene, deceniile declarate de ONU: Deceniul pentru Eradicarea Sărăciei -1997-2006, *Deceniul ONU pentru Alfabetizare: Educație pentru Toți* - 2003-2012, Deceniul pentru Educației în scopul Dezvoltării Durabile - 2005-2015, Deceniul Apă pentru Viață - 2013-2020, *Deceniul Fuziunii Culturilor, Deceniul de Luptă Împotriva Deșertificării, (Obiectivele de Dezvoltare Durabilă: Obiectivul 13. Acțiune asupra Climei), Obiectivele de Dezvoltare Durabilă: Obiectivul 1. Fără Sărăcie; Obiectivul 2. Zero Foame, 2011-2020, Deceniul Biodiversității (Obiectivele de Dezvoltare Durabilă: Obiectivul 6. Apă curată și igienă; Obiectivul 16. Viața pe Pământ).* Programele manifestărilor educativ-științifice au fost elaborate pentru o perioadă de o zi, o săptămână, având grupuri-țintă, printre care cadre didactice, studenți, elevi, bibliotecari, juriști. În agenda Clubului au fost înscrise evenimente speciale cu genericul Zilele ONU, Europei, Declarația Universală a Drepturilor Omului, Declarația Șuman, oferind subiecte pentru meditații ample, iar fiecare manifestare a constituit nu numai o contabilizare a realizărilor ONU, UE, dar și o deschidere spre noi perspective de dezvoltare a CD a ONU/Centrului de Documentare al Uniunii Europene din USARB.

Începând cu anul 2004, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți a desfășurat acțiuni semnificative în vederea promovării legislației privind protejarea proprietății intelectuale, a drepturilor de autor și celor conexe, creșterea rolului cărții și a lecturii în acumularea de noi cunoștințe, în formarea și dezvoltarea deprinderilor de muncă intelectuală independentă, în potențarea aptitudinilor creative ale tinerilor studioși. În 2005 sub egida Clubului studenții eliști ai culturii comunității vin cu Cenaclul Universitar KONTUR, în 2017 - ECO Clubul Studențesc, în activitatea cărora este implicată activ Biblioteca, stimulând tinerele condee, promovându-le în viața culturală universitară și nu numai. În 2020 Clubul a marcat 21 ani de activitate, fiecare an oferind informații pentru a fixa preocupările și dimensiunile educative și culturale.

Oferta culturală crește împreună cu sporirea pretențiilor față de cunoștințe relevante. Sextil Pușcariu a afirmat foarte clar că **„faima unei universități se măsoară după lucrările ieșite din seminariile ei”, cecetarea științifică fiind concepută ca fundament al activității universitare!”**.

Din 2006 utilizatorilor li s-a propus Programul „Lunarul Ecologic și Spiritual”, consemnând evenimente de importanță națională și internațională a Anului Deșertificării, *Obiectivelor de dezvoltare ale Mileniului. Obiectivelor Dezvoltării Durabile 2030, Zilelor Internaționale: a Apei, a Pământului, a Pădurilor, a Păsărilor, a Sănătății, a Solu-*

rilor, a Luminii.

Activitatea informațională a crescut esențial odată cu inaugurarea Centrului de Informare al ONU, ulterior al Centrului de Documentare al Uniunii Europene, cu deschiderea și funcționarea *Grupului bălțean universitar Y-Peer, Educatori de la Egal la Egal* sub auspiciile Clubului Bibliotecii Științifice, organizarea Concursului „*Tu în Europa*”, a TVC „*Europa și UE, Casa noastră unde e*”, TVC finalizat cu locul III pe Republică.

Clubul ONU Nord și-a câștigat punctele sale pozitive prin întâlnirile Coordonatorilor Rezidenti ai Organizației Națiunilor Unite și Reprezentanții Permanenți al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Republica Moldova, Reprezentanți speciali ai Agențiilor ONU, Reprezentantul Adjunct al UNICEF Moldova, Misiunii OIM, Organizația Internațională pentru Migrație, Reprezentantul Băncii Mondiale în New-Work, Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, Reprezentanți ai ambasadelor statelor membre ale Uniunii Europene acreditate la Chișinău, Reprezntantul Adjunct al Organizației Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA), Diviziunea Ecologie și Protecția Mediului, Reprezntanța Ministerului Apărării, Reprezentanții Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova (AGEPI), Centrului Militar teritorial Bălți, ONG „Stoicii”, ONG Teatrul Social HIV/SIDA, ONG-uri Studențești USARB, „Road to Europe”, „Țara Verde” etc...

Dat fiind faptul că avem un nou tip de utilizator în mileniul digital, prin intermediul website-ului Bibliotecii Științifice oferim prezentări de baze de date internaționale ONU, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene (Eubookshop, titlul promoțional până în 2019). Astfel de utilizatori au fost numiți de sociologi internaționali GENERAȚIA Y, Z, având alte valori, după cum explică sociologii. Sunt atrași de noi tehnologii, de idei, care le oferă oportunități pentru dezvoltarea personală. Unii își doresc să obțină ceva mai mult, participând la diverse manifestări de voluntariat, ulterior participând la seminarii, evenimente, spectacole sociale. Numai astfel ei își pun potențialul la încercare. Au posibilități de dezvoltare și afirmare. S-au celebrat Zilele Tineretului, ani de-a rândul. În fiecare an aceste zile de informare, programele de lectură ale bibliotecii îndreaptă atenția comunității universitare asupra unor teme de ordin legal, cultural, economic, social, cu care se confruntă tinerii și marchează importanța rolului tineretului în societate, ca parte a schimbării societății. Numai în ultimii 3 ani au fost propuse proiecții de filme pe teme sociale pe CD, DVD din colecția Centrului de Informare ONU, urmate de dialoguri, discuții despre sănătate, sănătatea reproductivă a tineretului, reducerea risipei de alimente la cămine. Website-urile ONU, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, sunt o bună și intensă comunicare cu utilizatorii

Indicatorii principali 2001- 2020 (iunie)

Anul	Ședințe	Vizitatori
2001-2004	30	1441
2005-2014	77	6387
2015-2020 iunie	62	4817
	169	12645

Palmaresul celor 19 de ani de existență a Clubului ONU NORD/ Educație Civică Europeană(9 ani) însumează 169 ședințe și 12 645 vizitatori. În cadrul ședințelor au fost desfășurate 26 de seminare, mese rotunde 2, lecții publice 6, sesiuni de prezentări - 58, un TVC, un concurs de desene, acestea fiind instructive și necesare, după cum menționa poetul, criticul, editorul și diplomatul american James Russell Lowell „*Cărțile sunt albinele care duc polenul însuflețitor de la o minte la alta*”.

Fiecare plan de marketing cultural elaborat în cadrul Clubului este de asemenea o politică activă de informare și documentare a utilizatorilor. Toate acțiunile au avut drept efect stimularea interesului utilizatorilor în egală măsură pentru Centru, Club, Bibliotecă, interes ce s-a concretizat în vizitele utilizatorilor de la toate facultățile, în special de la Facultățile:Drept și Asistență Socială, Facultatea de Litere, Științele Reale, Economice și ale Mediului, informându-i exact despre colecția Centrului, Bibliotecii, ce le sunt necesare, trezindu-le gustul pentru acest tip de documente publicate de ONU, instituțiile Uniunii Europene în afara celor indicate de curricula universitară.

Se știe că calibrul unei Biblioteci universitare depinde nu numai de colecții enciclopedice, cercetări științifice, aci și de spiritul dinamic și inovativ al bibliotecarilor ei. Bibliotecarul universitar bălțean este factorul dinamizator, catalizator, diligent, îndeplinindu-și misiunea de info-formator, îndrumător de lectură, de studii pentru cei care trec pragul Bibliotecii Științifice.

C. Noica afirma că „*În cultură trebuie să poți face dovadă rangului pe care îl deții. În cultură nu te naști niciodată în condiția de „prinț”; trebuie să obții recunoașterea ei*”. Și cum continuă filosoful: „*Numai prin instrucție permanentă, numai prin știință de a lăsa la o parte balastul strâns de-a lungul secolelor, numai ierarhizând, numai selectând și dând prioritate operelor adevărate, esențiale pentru formarea și informarea noastră. Onoarea rangului pe care l-am obținut se poate face numai comportându-ne cultural „princiar*”.

A ști să selectăm „cărțile omenirii”, contactul cu litera scrisă și cu autorii ei, dialogul permanent pe care bibliotecrul îl poartă cu onestitate, experiență cotidiană ne dau posibilitatea evaluării lucrului bibliotecarului ca persoană culturală, ce facilitează dialogul cu utilizatorii avizați, de elită, la nivel mediu sau în devenire, în formare.

În prezent apetitul informational al multor utilizatori, viitori specialiști din economia națională se situează sub nivelul la care ne-am putea aștepta. Acest fapt poate fi explicat în primul rind prin lipsa toală a stimulentei economice pentru informare și presiunea unor factori sociali de altă natură (lipsa de timp, presiunea curriculei încărcate). Sub raportul dotării, biblioteca e aptă să facă față exigențelor procesului didactic universitar și să-și amelioreze mereu posibilitățile de studiu, informare și documentare. Biblioteconomia este concomitent o artă și o știință, care nu se pot înfăptui fără un management și un marketing performant. De aici necesitatea unor instrumente moderne de lucru, a unei ambianțe plăcute, a devotamentului profesional și a unei competențe dincolo de orice îndoială. În fond bibliotecarul este primul consilier al utilizatorului privind lectura unui document, un intermediar priceput între carte și utilizatori, ființa care face vizibilă biblioteca sa, mereu o revitalizează în sensul implicării active în sistemul educațional al comunității pe care o servește.

Indici principali în 75 de ani de activitate

CLUBURI	Ședințe	Vizitatori
Clubul Cărții	358	36 501
Clubul ONU NORD/CECE	107	7 828
	465	44 329

Biblioteca Științifică este parteneră activă a celor 4 facultăți, a Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă”, a Colegiului Pedagogic Universitar „Ion Creangă” din cadrul USARB în educarea utilizatorilor, în formarea lor generală, profesională și morală. Cluburile Bibliotecii Științifice a susținut zeci de parteneriate cultural-educative, cooperând cu diverși actori de pe scena lecturii: facultăți, catedre, organizații internaționale, neguvernamentale, asociații studențești care au generat manifestări diverse, atrăgătoare, instructive.

Parteneriatul rămâne a fi o modalitate eficientă de prezență a Bibliotecii Științifice, a Cluburilor în spațiile comunității academice. Serviciile, produsele noi, personalul, Cluburile sunt mediatizate în Mass-media, Moldova Radio Actualități, în Buletinul Rectoratului, Sintagmele, Vocea Bălțiului, în anii 70-80 în Pedagogul Sovietic, în secolul XXI în Confluente Bibliologice, Revista „Viața Studențească” USARB etc. Aniversarea de 75 de ani lasă în urmă eforturi continue de schimbare, și, în bună măsură, reușite, foarte semnificative, păstrându-și poziția de Bibliotecă Științifică de succes sub aspect educațional și cultural.

Referințe bibliografice:

1. BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ. *Program de activitate 1970-1980. Bălți, 1971-1920.*
2. BULAT, Galina. *Marketing Educațional*. Chișinău: Ed. Serebia, 2011. 124 p. ISBN 978-9975-4233-4-2.
3. *Codul Educației al Republicii Moldova (Nr. 152 din 17.07.2014)* [online] [citată 21.08.2020]. Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=355156>.
4. DEDIU, Liviu-Iulian. *Managementul serviciilor pentru utilizatori în bibliotecile contemporane*. București: Ed. ANBPR, 2012. 274 p. ISBN: 978-606-92717-0-4.
5. *Development and Access to information 2019* [online] [citată 11.08.2020]. Disponibil <https://da2i.ifla.org/wp-content/uploads/da2i-2019-full-report.pdf>
6. FLORIN, Cheorghie Filip. Platformele tehnologice europene. In: *Academica*. 2006, nr. 52-53, pp. 30-31.
7. *IFLA Strategy 2019-2024* [online] [citată 21.08.2020]. Disponibil: <https://www.ifla.org/files/assets/hq/gb/strategic-plan/ifla-strategy-2019-2024-en.pdf>.
8. *IFLA Global Vizion Ideas Store* [online] [citată 18.08.2020]. Disponibil: <https://ideas.ifla.org/>.
9. KOTLER, Ph. *Kotler on Marketing: How to Create, Win, and Dominate Markets* [online] [citată 10.08.2020]. Disponibil. <https://www.scholars.northwestern.edu/en/publications/kotler-on-marketing-how-to-create-win-and-dominate-markets>.
10. *Legea cu privire la biblioteci (nr. 160 din 20.07.2017)* [online] [citată 15.08.2020]. Disponibil: <https://www.bnrm.md/files/accesDedicat/Lege-cu-privire-la-biblioteci.pdf>.
11. *Manifestul Bibliotecilor Pentru Europa* [online] [citată 17.09.2020]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/accesDedicat/MANIFESTUL-BIBLIOTECILOR-PENTRU-EUROPA.pdf>.
12. MUNTEANU, A. Vasile. *Marketing: știința și arta afacerilor*. Iași: Ed. Tipo Moldova, 2009. 569 p. ISBN (10)973-8900-31-X; ISBN (13) 978-973-8900-31-8.
13. *Strategia de dezvoltare a Bibliotecii Științifice USARB pe anii 2017-2022* [online] [citată 6.09.2020]. Disponibil: <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/despre-noi/strategii-politici-regulamente>.
14. *Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2030”* [online] [citată 21.08.2020]. Disponibil: <http://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=5805&fbclid=IwAR2yH8GujP-LOvm80OI4VmtL7ZSnAo2-J67qsDCT1RKRhH2HJOz3XAIEFZ8>.
15. *Tendințe de top 2018 în bibliotecile universitare/2018 top trends in academic libraries* [online] [citată 15.08.2020]. Disponibil: <https://crln.acrl.org/index.php/crlnews/article/view/17001/18750>.
16. ȚURCAN, Nelly. *Comunicarea științifică în contextul accesului deschis la informație*. Ch.: CEP USM, 2012. 324 p. ISBN 978-9975-71-253-1.
17. VEGARD, Knotten. *Building design management in the early stages* [online] [citată 7.08.2020]. Disponibil: <https://www.semanticscholar.org/paper/Building-design-management-in-the-early-stages-Knotten/43c55672a0a90689fbac03034a3bc9f7f53fab0/figure/20>.

CULTURA BIBLIOGRAFICĂ A PUBLICAȚIILOR ȘI COMUNICĂRILOR
ȘTIINȚIFICE: CONFIGURAȚII TRADIȚIONALE ȘI ONLINE

BIBLIOGRAPHIC CULTURE OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS AND
COMMUNICATIONS: TRADITIONAL AND ONLINE CONFIGURATIONS

Anna NAGHERNEAC¹, Elena SCURTU²

Abstract: *The subject of the study aims at the role and importance of bibliographic culture (component of Information Literacy) immanent in identifying new tools and information technologies for successful scientific research, as well as in the perfect dissemination of scientific results internationally in the age of electronic civilization. Forms and methods of forming the bibliographic culture applied by the USARB Scientific Library are presented.*

Keywords: *bibliographic culture, Information Literacy, scientific research, scientometry, institutional repositories, databases, USARB Scientific Library*

Societatea electronică cu o infrastructură complexă constituie o treaptă nouă, deosebită, mult mai desăvârșită a civilizației umane, cu dreptul egal la informare pentru toți membrii ei.

Accesul la informație presupune o instruire electronică continuă, o cultură a informației, având drept parte constituantă o cultură bibliografică, interpretată ca fenomen al culturii generale cu capacități enorme de provocare și dezvoltare a necesităților informaționale. Cultura bibliografică avansată, funcționând în corelație cu alte culturi (comunicațională, lexicală, cea a lecturii, a cercetării, a gândirii...), face posibilă administrarea cât mai eficientă a resurselor informaționale.

Despre cultura bibliografică s-a scris, s-a discutat mult cu participarea savanților-teoreticieni și bibliotecarilor (în mare parte) în exercițiu. Nu vom prezenta în comunicare mai multe viziuni opinii, concepții separate, menționând doar că toate pun accent pe importanța culturii bibliografice în realizarea succeselor profesionale și sociale ale omului din toate timpurile prin utilizarea de noi cunoștințe în activitate.

Obiectul comunicării prezente este cercetarea științifică și rezultatele ei, care trebuie diseminate comunității științifice prin elaborarea rapoartelor, publicarea unor articole, prezentări ale comunicărilor la întruniri științifice. Diseminarea rezultatelor științifice la nivel internațional necesită o cultură bibliografică distinctă, adecvată noii civilizații electronice.

Orice cercetare presupune mai multe etape care formează un lanț structural și de care depinde rezultatul final. Foarte importantă este etapa alegerii, identificării temei de cercetare, fiind determinată de interesele, capacitățile, cunoștințele cercetătorului (simetrice temei de cercetare), actualitatea cercetării, dar și de unele componente pragmatice: posibilitățile de finanțare, scopul cercetării, riscul în cercetare (subestimarea posibilităților cercetătorului, neîncadrarea în timp...) O importanță specială revine informării documentare prealabile, pentru care sunt necesare:

- consultarea diverselor cataloage, rapoarte, treceri în revistă a cercetărilor, teze,

¹ Bibliotecară principală, Biblioteca Științifică a USARB, ana.nagherneac@gmail.com; [ORCID:0000-0002-8300-0748]

² Bibliografă, Biblioteca Științifică a USARB, elenagrama@list.ru; [ORCID: 0000-0001-5793-2472]

manuscrite chiar...

- cunoașterea celor mai recente rezultate în domenii adiacente. Este bine cunoscut faptul că la punctele de joncțiune apar cele mai interesante și surprinzătoare idei.
- cercetarea și interpretarea foarte minuțioasă a rezultatelor științifice prin noi metode și atrageri de noi fapte.

Unii teoreticieni consideră că alegerea temei de cercetare are o importanță excepțională, Dr. în filologie I. L. Șurîghina de la Universitatea Presei din Moscova afirmă că alegerea corectă a temei de cercetare asigură în mare parte rezultatul cercetării (*Практика показывает, что правильно выбрать тему – это значит наполовину обеспечить ее успешное выполнение*) [5].

Faza fundamentală în cercetare este documentarea cât mai complexă în domeniu pentru a cunoaște experiența științifică deja înmagazinată. În epoca creșterii enorme a volumul informațional, problema documentării este din ce în ce mai dificilă și necesită o cultură bibliografică bine formată.

În epoca precedentă internetului documentarea se făcea în biblioteci prin elaborarea listelor bibliografice, rezultat al cercetărilor de durată a diverselor cataloage și bibliografii, se consultau apoi documentele prime din bibliotecă sau împrumutate în alte biblioteci. Noile tehnologii informaționale au schimbat radical posibilitățile de căutare a informației, care trebuie cunoscute și asimilate, creând un nou capitol în cartea de cultură bibliografică, cel de formare a deprinderilor și abilităților de căutare/regăsire a informației pe paginile Web a mai multor instituții, în sistemele mari de căutare a informației sau în baze de date.

Bibliotecilor, ca instituții cheie în activitatea de cercetare, le revine rolul important în ceea ce privește identificarea de noi instrumente și tehnologii.

Bibliotecarul zilelor noastre trebuie să fie integrat într-un proces neîntrerupt de dobândire a unor noi abilități și cunoștințe profesionale pentru navigare fără dificultăți în torentul informațional, să devină, tot mai mult, un consultant în informație care ar analiza, interpreta, sintetiza și ordona informația.

Este foarte important pentru orice cercetător momentul comunicării, diseminării rezultatelor științifice pentru mediul academic și nu numai, pentru a fi evaluate, apreciate și mai apoi utilizate de alți cercetători în dezvoltare de noi idei, precum și în viața socială.

În comunicarea rezultatelor obținute, precum și în utilizarea ulterioară a lor este necesară o cultură bibliografică, care, conform profesorului universitar Zenoviei Niculescu, „prin limbaje proprii contribuie la circulația valorilor, deschide noi posibilități de înțelegere, construiește noi punți de legătură între diferite culturi, între cititor și memoria umanității” [3].

În comunicarea prezentă vom expune câteva norme, reguli (de sigur relative) care ar putea influența calitatea publicațiilor și a comunicărilor, precum și căutarea (în care sunt antrenați și angajații bibliotecilor), studierea, citarea lor de alți cercetători.

Orice lucrare științifică (comunicare sau articol) se împarte în mai multe segmente: autori, titlu, rezumat, cuvinte-cheie, introducere, conținut, metodele utilizate în cercetare (cercetarea propriu-zisă), concluzii, referințe bibliografice, care în parte impun o cultură bibliografică.

În ceea ce privește secțiunea *autorilor*, este necesar de indicat prenumele deplin al autorului sau autorilor (inițialele nu sunt suficiente, deoarece există mulți autori cu același nume de familie și inițiale), urmat de numele de familie pentru evitarea oricăror confuzii,

mai ales, în procesul de căutare posterioară a documentelor, citării lor.

De importanță majoră este *titlul articolului*. Acesta trebuie să fie concis, atractiv și să exprime exact conținutul, conceptul lucrării ce urmează a fi publicată. În caz contrar, cititorul-cercetător îl va putea trece cu vederea, considerându-l nerelavant temei sale.

Titlul trebuie să conțină o parte din cuvintele-cheie, care exprimă esența lucrării și care vor înlesni identificarea și indexarea ei. Ca regulă, titlul va fi exprimat definitiv după terminarea lucrării.

Rezumatul (abstractul) lucrării este o sinteză a conținutului ei foarte importantă care este inclus în baze de date pentru informarea mediului academic și pentru regăsirea ei ulterioară. Grație rezumatului, cititorul se va informa despre cuprinsul studiului, fiind provocat la lectura textului integrat sau invers, considerându-l neadecvat pentru cercetarea sa și în felul acesta va economisi și timp.

Rezumatul ca și titlul lucrării se va face după ce autorul va pune punctul final, asigurându-se că acesta va reflecta toate rezultatele obținute.

Rezumatul trebuie să fie concis (nu mai mult de 200-250 de cuvinte) și să descrie:

- scopul, motivația cercetării
- metodele utilizate în cercetare
- principalele rezultate realizate și concluziile
- contribuția necunoscută până în prezent a autorului în lumea academică.

Rezumatul nu va conține tabele, grafice, diagrame.

Pentru exemplificare vom prezenta abstractul Cursului universitar *Ecologia gândirii* indexat în RI ORA USARB.

Issue Date:	2017
Publisher:	USARB
Citation:	Briceag, Silvia. Ecologia gândirii / Silvia Briceag ; Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți, Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de Psihologie. - Bălți : Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți, 2017. - 136 p. - ISBN 978-9975-50-194-1.
Abstract:	Cursul universitar "Ecologia gândirii" este destinat studenților de la USARB. La finele acestui curs studenții vor fi capabili să înțeleagă mecanismele prin care factorii cognitivi, emoționali, comportamentali și sociali pot influența gândirea pozitivă; să recunoască factorii de risc pentru apariția gândirii negative și respectiv a îmbolnăvirii dar și factorii de menținere și promovare a gândirii pozitive și stării de bine; să înțeleagă reperele ce ghidează elaborarea programelor de dezvoltare/antrenare a gândirii pozitive, etc.
URI:	http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/3732
ISBN:	978-9975-50-194-1

Sursa: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/3732>

Cursul universitar "Ecologia gândirii" este destinat studenților de la USARB. La finele acestui curs studenții vor fi capabili să înțeleagă mecanismele prin care factorii cognitivi, emoționali, comportamentali și sociali pot influența gândirea pozitivă; să recunoască factorii de risc pentru apariția gândirii negative și respectiv a îmbolnăvirii dar și factorii de menținere și promovare a gândirii pozitive și stării de bine; să înțeleagă reperele ce ghidează elaborarea programelor de dezvoltare/antrenare a gândirii pozitive, etc.

Alt exemplu de prezentare a abstractului:

Cursul universitar *Ecologia gândirii* propune studenților informație despre gândirea pozitivă ca proces psihic cognitiv și influența ei asupra dezvoltării fizice și spirituale a omului, despre diferențele dintre gândirea pozitivă și cea negativă, de reducere a factorilor

de risc în nașterea gândirii negative. Cursul va permite studenților să se documenteze în probleme de aplicare a tehnicilor de dezvoltare și optimizare a gândirii pozitive în autoperefecțiune (exceleță), reducerea stresului psihic.

Cuvintele-cheie se utilizează pe larg în căutarea unui document sau altul. Ele trebuie să generalizeze conceptul de bază al lucrării, să fie ușor identificate în anumite baze de date, indexate. Se consideră că numărul de cuvinte-cheie suficiente este de 5-7. De multe ori cuvintele-cheie nu sunt suficiente sau nu exprimă exact problema cercetată de autor și cititorul poate trece cu vederea o lucrare sau alta.

Lucrarea în cauză este însoțită doar de trei cuvinte-cheie:

- gândire pozitivă
- psihologie pozitivă
- emoții pozitive.

Am mai putea adăuga:

- dezvoltare personală
- perfecțiune
- stres psihologic. Ultimele, credem noi, sunt puțin mai provocatoare.

Plasarea lucrărilor în RI ORA USARB trebuie să se facă în conformitate strictă cu normele unei culturi bibliografice impecabile, cu atât mai mult că apoi unele lucrări sunt preluate pentru postare în alte repozitorii internaționale, precum, C.E.E.O.L., ZENODO...

Titlul, rezumatul și cuvintele-cheie vor fi traduse în limba engleză pentru a fi accesibile pentru un grup mai mare de cercetători.

Dacă titlul, rezumatul, cuvintele-cheie nu sunt suficiente pentru a pătrunde în miezul cercetării efectuate, cititorul-cercetător, bibliografii studiază *introducerea* lucrării în care mai pe larg sunt expuse:

- esența problemei cercetate și rezolvate de autor, importanța ei
- scopul cercetării și realizarea ei
- metodele aplicate în cercetare vor fi descrise mai detaliat, subliniindu-se modul original de utilizare în obținerea rezultatelor scontate
- experimentele efectuate vor fi prezentate și ele
- elementul inovativ al studiului.

Din expresiile cele mai sugestive și mai des utilizate în introducere sunt: în acest studiu investigăm, lucrarea are drept scop, studiul își propune, lucrarea prezintă o soluție...

Lucrarea științifică trebuie scrisă într-un limbaj academic cu fraze nu prea mari și expresii simple concrete. Este importantă corectitudinea gramaticală și stilistică.

Concluziile oferă răspuns la problemele propuse de autor pentru cercetare relatate în introducere, evidențiindu-se rezultatele și contribuțiile acestuia la dezvoltarea domeniului, precum și unele recomandări (în cazuri posibile), ce pot fi aplicate și în activitatea social-economică .

Orice lucrare științifică necesită atribuirea *indexului CZU* (Clasificarea Zecimală Universală), limbaj mondial documentar important pentru stocarea și regăsirea informațiilor. A fost extins utilizată în perioada anterioară digitalizării documentare, dar rămâne a fi utilizată în majoritatea bibliotecilor din lume și în unele centre informaționale și la ora actuală. Este folosit pe larg și de structurile editoriale.

Marele baze de date științifice din lume (bibliografice și bibliometrice), însă, utilizează propriile sisteme de clasificare (Scopus, Web of Science...), care trebuie cunoscute de autorii cu intenții de publicare a lucrărilor în ele.

Ultima secțiune a unei opere științifice este exprimată prin referințele bibliografice, despre care am vorbit de nenumărate ori. Spunem doar că sursele trebuie prezentate corect cu citarea lor în text, important fiind respectarea eticii de utilizare a informației, evitarea plagiatului/autoplagiului.

Este important să notăm toate detaliile bibliografice ale sursei de informare la momentul utilizării ei, în caz contrar, vom consuma timp suplimentar/inutil pentru a ne întoarce și identifica sursele bibliografice.

Bibliotecile universitare orientează cercetătorii spre consultarea / utilizarea standardului SM ISO 690: 2012 în care sunt specificate regulile de alcătuire a referințelor bibliografice și prezentarea metodelor de citare.

În ultimul timp tot mai multe edituri și reviste științifice impun folosirea unor softuri (EndNote, Mendeley, Zotero) de gestionare a referințelor bibliografice, în caz contrar (nerespectarea cerințelor) se soldează cu neadmiterea lucrării pentru publicare.

Publicarea lucrării se face după efectuarea unei recenzii riguroase de către experți în domeniu, care recunosc valoarea și originalitatea studiului pentru prezent, pentru cercetările viitoare, precum și pentru viața socială. Este foarte importantă rapiditatea publicării lucrării pentru domeniile care cunosc o dezvoltare extremă.

Un aspect important pentru publicare are impactul revistei în care urmează să fie publicat articolul sau a manifestării științifice la care va fi prezentată, desigur, ținându-se cont și de costul publicațiilor. *Criterii relevante în alegerea unei reviste științifice:*

- vizibilitatea unei reviste științifice dată de: apartenența la un grup editorial prestigios și recunoscut
- tematica revistei, costurile publicării; recenzia articolului; durata de publicare; expedierea articolului spre publicare la o singură revistă
- bazele internaționale de date care indexează revista; valoarea indicilor scientometrici
- *alocarea DOI (Digital Object Identifier) - link unic spre un document publicat electronic.*

Informația științifică digitală reprezintă modalitatea cea mai operativă de administrare a moștenirii științifice mondiale.

Tehnologiile informaționale au schimbat radical natura accesului la informație. Informația științifică digitală reprezintă modalitatea cea mai operativă de administrare a moștenirii științifice mondiale. Tot mai multe publicații pe suport tradițional sunt transferate pe suport electronic, ceea ce contribuie la vizibilitatea și, ca urmare, la aprecierea lor și creșterea randamentului de citare.

Una din misiunile universităților este și cea de a genera cunoaștere prin cercetare științifică. Rezultatele cercetărilor urmează a fi cunoscute de lumea academică de pretutindeni prin publicare tradițională, comunicare la întruniri științifice și stocare electronică în acces liber pe Internet.

Bibliotecile universitare, instituții care organizează și difuzează informația, s-au adaptat cerințelor actuale, implementând tehnologii informaționale și comunicaționale moderne. Informatizarea și automatizarea serviciilor bibliotecilor au transformat modul de acces la informații.

Autoarele Nelly Țurcan și Natalia Cheradi, caracterizând biblioteca universitară modernă, menționează: „Tehnologiile comunicaționale moderne extind metodele de livrare a informației de la servire tradițională la accesul la baze de date full-text și livrarea

electronică a documentului prin rețeaua locală sau globală. Așadar, misiunea modernă a bibliotecii universitare prevede trecerea de la împrumutul cărților la organizarea accesului la resursele informaționale necesare proceselor de instruire și cercetare” [4].

Conform declarației IFLA (International Federation of Library Associations) *privind accesul deschis există o serie de obiective meritorii dincolo de accesul deschis, care privesc dezvoltarea sistemului de comunicare științifică și de cercetare: implementarea unui sistem riguros privind calitatea în știință..., găzduirea activităților care sprijină „cultura informației”* [1].

Participarea Bibliotecii Științifice USARB în *Proiectul MISISQ – Servicii informaționale moderne pentru învățământul de calitate*, a făcut posibilă dezvoltarea repozitoriului instituțional ORA USARB.

Pentru a crește vizibilitatea repozitoriului la nivel internațional acesta a fost înregistrat în: OpenDOAR (Directorul Repozitoriilor cu Acces Deschis), ROAR (Registrul Repozitoriilor cu Acces Deschis), fapt ce oferă o mai mare valoare producției științifice și sporește ratingul universității. La moment RI ORA USARB cuprinde peste 3 600 de titluri a 1 043 autori (cadre didactice și bibliotecari).

Orice cercetare științifică necesită timp, efort, competențe intelectuale, cheltuieli financiare. Se crede că toate aceste pierderi ar fi justificate prin obținerea de rezultate științifice preconizate cu impact în dezvoltarea continuă a științei și schimbarea spre bine a vieții social-economice.

Modalitatea cea mai utilizabilă în mediul academic actual este măsurarea eficienței rezultatelor științifice (*scientometria*) prin citarea publicațiilor unui autor în lucrări care urmează a fi publicate, (impact mai tardiv) sau publicarea unui articol într-o revistă cu impact mare, ceea ce reprezintă o evaluare deja ridicată.

Analiza performanței cercetării științifice este posibilă grație bazelor de date scientometrice cu trecere în revistă a rezultatelor științifice (domenii diverse) din lumea întreagă și citării lor.

Accesând aceste baze de date cercetătorii se vor documenta asupra:

- actualității subiectelor cercetate
- frecvenței citării autorilor și lucrărilor
- țărilor mai rezultative în cercetare
- revistelor mai influente.

„Știința deschisă reprezintă o nouă abordare a modului în care se efectuează și se organizează cercetarea științifică, bazată pe cooperare și pe noi căi de difuzare a cunoștințelor, utilizând tehnologiile digitale și instrumente noi de colaborare. Știința deschisă este determinată de dezvoltarea noilor tehnologii, creșterea rolului social al cercetării științifice, de contextul instituțional și politic actual” [2].

Publicațiile cu impact internațional ale cercetătorilor din Republica Moldova sunt indexate și citate în mai multe baze de date, cum ar fi Web of Science (WoS) și Scopus, eLIBRARY, Scholar Google și Publish or Perish.

Web of Science (WoS), este un produs al Institutului pentru Informații Științifice (ISI), care în prezent aparține companiei Clarivate Analytics, prima companie de pe piață care își prezintă instrumentele analitice și bibliometrice. WoS oferă acces la mai multe baze de date privind cercetarea interdisciplinară: <https://clarivate.com/products/web-of-science>.

Scopus este cea mai mare bază de date care conține adnotări și informații despre

citările pentru literatura științifică: <https://www.scopus.com/>

Instrumentul Bibliometric Național (IBN) este cea mai mare bibliotecă electronică cu Acces Deschis la articole publicate în reviste științifice, în culegerile manifestărilor științifice în revistele de popularizare a științei și în revistele socio-culturale din Republica Moldova: <https://ibn.idsi.md/en>

Din februarie 2016, IBN: <https://ibn.idsi.md/ro/despre-IBN> este înregistrat pe platforma webometrics.info, ocupând în ianuarie 2020, poziția 32 din 248 dintre repozitoriile la nivel mondial. În lume există mai multe instrumente specializate pentru studii și măsurarea cantitativă a producției științifice.

Și unele lucrări ale cercetătorilor de la USARB: A. Ojegov, P. Topală, B. Boincean, M. Petic, V. Șaragov, M. Morari... se regăsesc în aceste baze de date, fiind însoțite de descriere bibliografică și abstractul lucrării.

Evident, că postarea lor în aceste baze de date necesită o cultură bibliografică bine formată adecvată cerințelor stabilite de aceste baze de date.

Elementele bibliografice ale articolelor științifice necesare pentru înregistrarea în IBN

	Denumirea elementelor
1	Autorul (nume, prenume)
2	Afilieră/Instituția autorului
3	CZU (Indicele de Clasificare Zecimală Univesală)
4	Denumirea/Titlul articolului
5	Denumirea revistei (anul, numărul, paginile articolului)
6	Domeniul, subdomeniul științific
7	Proiectul
8	Rezumat/Abstract
9	Textul integral al articolului (*.pdf)
10	Cuvinte-cheie
11	Referințe bibliografice
12	URL
13	DOI

Sursa: https://idsi.md/files/file/IBN_in%20suportul_cecetatorilor_UTM_Igor_Cojocaru.pdf

Repozitorul Tematic Național în Biblioteconomie și Științe ale Informării

The screenshot shows the homepage of the National Thematic Repository Moldova - NTR Mold-LIS. The header includes the logo of the National Library of the Republic of Moldova and the text 'National Thematic Repository Moldova - NTR Mold-LIS'. Below the header, there is a search bar with the text 'Националнa Eлeнa' and a search icon. A list of categories is displayed, including 'Весь DSpace', 'Сообщества и коллекции', 'Дата публикации', 'Авторы', 'Названия', and 'Тематика'. On the left side, there is a section titled 'Сообщества DSpace'.

Sursa: <http://moldlis.bnrm.md>

Creat în anul 2020 de către BNRM *Repozitorul Tematic Național în Biblioteconomie și Științe ale Informării* are drept scop constituirea și gestionarea unui sistem fiabil de

arhivare (depozitare) pe termen lung, accesibil de oricine și de oriunde, a rezultatelor intelectuale în domeniul biblioteconomiei și științelor informării.

La moment Repozitoriul înglobează 123 publicații înregistrate și peste 1200 de vizite.

Cerințe:

- Autorul documentului (Nume, prenume).
- Categorisirea instituției conform comunităților create în repozitoriu
- Abstractul nu va depăși 5000 semne în limbile română și engleză
- Dacă prezentarea este în limba rusă, abstractul va fi scris în limbile: rusă, română și engleză.
- Text integral al publicației în formatul acceptat conform *Regulamentului de organizare și funcționare a Repozitoriului Național Tematic în Biblioteconomie și Științe ale Informării*.

Tabelul: Criterii de prezentare a publicațiilor în Repozitoriul Tematic Național (BNRM)

Tipul conținutului digital	Format	Extensie
Text	Adobe PDF, Microsoft Word	Pdf, doc, docx
Prezentări	Microsoft PowerPoint	ppt
Imagini	JPEG, GIF	Jpg, jpeg, gif, png, tif
Audio	WAV, MP3	Wav, mp3
Video	MPEG	mpeg, mpg, mpe
Foi de calcul	Microsoft Excel Open XML Spreadsheet	.Xlsx (.xls)

Concluzii

Formarea unui cercetător cu deprinderi și cunoștințe de comportare adecvată cu orice gen de informație, la toate etapele de activitate, presupune o cultură a informației profesională ridicată, cu un ansamblu de valori și scopuri, interese și necesități, care trebuie formată pe parcursul întregii vieți.

În formarea culturii bibliografice în instituțiile superioare de învățământ este necesară o conlucrare dintre specialiștii în domeniul informației (bibliotecari), profesorii universitari și alți angajați în pocesul didactic.

Bibliotecarii formează deprinderi și abilități de căutare, prelucrare, sistematizare, prezentare a informației, profesorii – de evaluare și utilizare creativă.

Cultura informației prin conținutul și posibilitățile sale ajută cercetătorul în generare de noi idei, de noi provocări și îndemnuri în cercetare, asigură continuitatea în știință.

Bibliotecarii trebuie să fie antrenați permanent în formarea culturii bibliografice prin dezvoltarea și desăvârșirea continuă a programelor de formare a culturii informației, ce se vor realiza la toate activitățile promovate de bliotecile universitare : orele de CI, Zilelor informării, Săptămâna Educației Deschise, Zilele Bibliotecii, Zilele Facultăților, ședințele de catedră, etc.

Referințe bibliografice:

1. ABABII, Lilia, MIHALUȚA, Lina. Biblioteca și noile modalități de comunicare și diseminare a rezultatelor cercetărilor științifice. In: *Magazin bibliologic*. 2018, nr. 1-2, p. 100. ISSN1857-1476.
2. COJOCARU, Igor, COJOCARU, Irina. Știința deschisă ca o tendință lumea modernă. In: *Știința Deschisă în Republica Moldova: Studiu*. Chișinău, 2018, p. 19. ISBN 978-9975-3220-3-4.
3. NICULESCU, Z.. *Bibliografii speciale: curs universitar*. București, 1999, p. 28. ISBN 973-0-00959-7.
4. ȚURCAN, Nelly, CHERADI, Natalia. Biblioteca universitară în spațiul corporativ informațional educațional. In: *Managementul resurselor electronice în bibliotecile din Moldova : a 3-a conf. intern.*, Republica Moldova, Chișinău, 23-24 sept. 2004. Chișinău: Dep. Ed.-Poligr. al ASEM, 2006, pp. 75-81. ISBN 978-9975-75-365-4.
5. ШУРЫГИНА, И. Л. Библиографическая культура научной коммуникации и публикации. В: *Библиография*. 2016, nr. 2, pp. 52-77. ISSN 0869-6020.

REVISTELE ELECTRONICE DE SPECIALITATE LA O NOUĂ ETAPĂ DE
DEZVOLTARE

DEVELOPMENT A NEW STAGE OF SPECIALIZED ELECTRONIC JOURNALS

Tatiana PRIAN¹

Abstract: *Specialized periodicals are an important communication channel in the professional environment. Electronic journal publishing ensures the integration of these contents in the unique information space, facilitating the access to these resources. The use of a specialized open source system, such as OJS, for this purpose allows the automation of the editorial process, the integration of the resource into various databases and the evaluation of statistics and search efficiency on indexed publication data.*

Keywords: *serial publications, electronic journals, Open Journal Systems (OJS), automated editorial process, online publishing.*

Introducere

Tehnologiile informaționale și comunicaționale introduse activ în procesul de cercetare și comunicare științifică precum și formarea unui spațiu informațional unic, apărut în urma dezvoltării WWW și a internetului, au oferit întregii comunități științifice noi metode și instrumente de lucru cu informația științifică. Dezvoltarea dispozitivelor mobile și a tehnologiilor cloud, consumerizarea tehnologiilor informaționale și aplicarea tot mai largă a politicii BYOD (Bring Your Own Device), permite omului de știință să lucreze oriunde există acces la Internet.

Drept avantaje a utilizării unei resurse electronice sunt prezentați următorii factori:

- eficiența transferului de informații;
- elemente suplimentare de prezentare a informațiilor (materiale video și audio, link-uri);
- acces simultan al unui număr nelimitat de utilizatori;
- simplitatea și multifuncționalitatea căutării;
- capacitatea de a lucra în modul de acces la distanță;
- eficientizarea procesului de editare a textului (decupare, copiere pe suport informațional);
- lipsa costurilor tradiționale pentru editarea publicațiilor tipărite (procesare, copertare, emitere, stocare);
- protecția fiabilă a informațiilor împotriva uzurii naturale și a furtului potențial.

După cum menționează unii cercetători alături de procesele sociale de consolidare, liberalizare și globalizare, digitizarea resurselor tradiționale este a patra dintre tendințele semnificative în dezvoltarea comunicării mondiale. Se poate susține că odată cu dezvoltarea resurselor electronice mondiale se formează un sistem alternativ de publicații științifice, ca o nouă formă de comunicare științifică, sistemul comunicării științifice mondiale devenind soluția comunicării științifice formale și informale în condițiile globalizării, în era digitală, când documentul electronic a devenit parte indispensabilă a oricărei activități

¹ Bibliotecară principală, Biblioteca Științifică a USARB, prian.tatyana@gmail.com, [ORCID: 0009-0006-3167-7374]

științifice.

Una dintre principalele forme de activitate științifică este publicarea promptă a articolelor științifice ce reflectă actualitatea rezultatelor științifice. În plus, astfel de publicații trebuie să întrunească un set de criterii esențiale precum fiabilitate, relevanța și completitudine, ceea ce, în condițiile actuale, nu poate fi realizat în totalitate prin editarea publicațiilor periodice tipărite. Publicarea electronică a rezultatelor cercetării oferă oportunitatea de a împărtăși ideile și cunoștințele în mod liber comunității științifice și publicului larg, literatura științifică constituind un element vital în procesul științific și de cercetare iar eliminarea barierelor de acces pune fundamentele pentru o comunicare științifică eficientă. Acest fapt a condiționat, în ultimele decenii, orientarea publicațiilor științifice către integrarea în spațiul editorial global, proces ireversibil, potrivit experților și cercetătorilor, de tranziție de la publicații tipărite către publicații electronice, către reviste și repozitorii în acces deschis.

Alt element ce a condiționat apariția revistelor electronice este implementarea practicii de tip „open access” (acces deschis) ca răspuns la costurile ridicate ale revistelor științifice. Accesul Deschis este una dintre cele mai progresiste mișcări ale cercetătorilor, având ca obiectiv principal promovarea ideii accesului liber la informația științifică. Accesul Deschis este accesul on-line, gratuit, imediat la textul integral al publicațiilor științifice pentru oricine, oricând și oriunde, în toată rețeaua globală. Altfel spus resursele sunt accesibile prin orice mijloace, fiindu-le permis utilizatorilor să citească, să descarce, să copieze, să distribuie, să tipărească, să caute sau să acceseze conținutul integral al acestor resurse, să le parcurgă pentru a le indexa, să le plaseze ca date sau să le folosească în orice alt scop permis, fără bariere financiare, legale sau tehnice altele decât cele inseparabile de accesul în sine la aceste resurse.

Formatele electronice devin mult mai atractive pentru cititorii moderni astfel deprinderile (practicile) de lectură ale utilizatorilor fiind un alt element, nu mai puțin important, ce a cauzat aceste schimbări. Aceste preferințe sunt cauzate de tendințele de extindere ale funcționalității paginilor web. Modificările structurii tehnologice a site-urilor sunt caracterizate, pe lângă includerea funcțiilor cognitive tradiționale (căutare, navigare), de acumularea sau, cu alte cuvinte, valorificarea serviciilor de comunicare și schimb de informații (e-mail, bloguri, microblogging, partajare de fișiere multimedia).

Repere istorice și teoretice

Istoricul revistelor științifice electronice este asociată cu dezvoltarea cărților electronice, a editurilor electronice și a bibliotecilor electronice. Apariția revistelor electronice în lume își ia avântul la mijlocul anilor 90 al secolului trecut, deși primele încercări de publicare a materialelor tipărite tradiționale în format digital au început mult mai devreme. Crearea cărților electronice începe în 1971 cu inițiativa lui Michael Hart de a transfera cele mai cunoscute opere din literatura mondială în format electronic – „Proiectul Gutenberg”. Până în 1989, textele au fost procesate manual, dar ulterior procesul s-a realizat prin utilizare de scanere și programe de recunoaștere a textului. În aprilie 2016, biblioteca electronică conținea aproximativ 48 de mii de documente aflate în acces deschis.

Începutul publicării materialelor academice, unii experți atribuie apariției unui set de documente tehnice RFC (Cerere de comentarii, eng - *Request for Comments*) și arhivelor de preprinturi din domeniul fizicii. Documentele de solicitare de comentarii au fost folosite de comunitatea de internet ca o modalitate de a defini noi standarde și de

a împărtăși informații tehnice. Cercetătorii din universități și corporații publică aceste documente pentru a oferi cele mai bune practici și pentru a solicita feedback cu privire la tehnologiile Internet. Primele RFC, inclusiv RFC 1, au fost publicate încă în 1969. Deși tehnologia „software gazdă” discutată în RFC 1 a devenit demult învechită, documente ca acesta oferă o privire asupra primelor zile ale rețelei de calculatoare. Chiar și astăzi, formatul de text simplu al RFC rămâne în esență același lucru ca la început. Astăzi RFC-urile sunt gestionate de organizația mondială numită Internet Engineering Task Force.

Prima arhivă (repozitoriu) de preprinturi apare în anul 1991 la Los Alamos în Laboratorul Național al Statelor Unite din necesitatea stocării centralizate a fișierelor format TeX a articolelor din domeniul fizicii, expediate anterior prin mail, cu posibilitatea accesării de la orice computer (stație de lucru). Întrunind același scop de promovare și informare a rezultatelor cercetării științifice, principala diferență între repozitori și revistele electronice este determinată de faptul recenzării articolelor publicate în cele din urmă, ce afectează de obicei pozitiv calitatea acestora.

Termenul „revistă electronică” ca regulă este utilizat cu referință către publicațiile ce păstrează cea mai mare parte a caracteristicilor publicațiilor tipărite, dar sunt produse și distribuite on-line. Standardul *Informare și documentare – Statistici internaționale de bibliotecă* determină **publicație electronică în serie** drept publicație periodică disponibilă doar în format electronic sau atât în format electronic cât și alt format. În funcție de corelația publicației electronice cu versiunea tipărită, pot fi destinse trei categorii de reviste electronice:

- Reviste electronice paralele - versiuni electronice ale publicațiilor tradiționale, publicațiile tipărite și electronice sunt identice;
- Reviste electronice integrate - publicate în două formate care se completează reciproc;
- Reviste electronice originale - publicate numai în format electronic.

Caracteristicile de bază a revistei electronice nu sunt doar faptul că prezintă (sau nu) varianta electronică a unei publicații seriale tipărite, disponibil pentru vizualizarea pe diferite dispozitive mobile sau pe computer, dar și, nu mai puțin important, disponibilitatea distribuirii acestuia prin intermediul suporturilor de stocare electronice, cum ar fi discurile optice, memoria flash sau hard diskul unui server web. Principalele avantaje ale publicării revistelor științifice în format electronic pot fi:

- Disponibilitatea către un mare număr de utilizatori datorită accesibilității pe net;
- Acces deschis către toate volumele revistei (în dependență de politica editorială);
- Potențiala creștere a numărului de autori datorită posibilității autodepunerii materialelor către publicare;
- Reducerea costurilor pentru publicare - serviciile tipografice fiind excluse din ciclul de editare;
- Reducerea timpului de publicare a unui număr – apariția este condiționată de publicarea articolelor (machete electronice) pe site-ul revistei;
- Volum aproape nelimitat al numerelor datorită prezentării în format electronic;
- Număr minim de angajați implicați în activitatea editorială curentă (practice o singură persoană poate îndeplini funcțiile de redactor tehnic, designer de machete și editor), ceea ce nu exclude activitatea editorului și a colegiului de redacție în organizarea portofoliului editorial, recenzarea și formatarea volumelor.

Cerințe către sistemele editoriale

Problema editării revistelor electronice științifice în conformitate cu standardele internaționale necesită astăzi un nivel modern de tehnologii informaționale. Editorii numeroaselor reviste științifice publicate astăzi indică necesitatea unui instrument software specializat pentru automatizarea proceselor editoriale, precum și a instrumentelor destinate optimizării a site-urilor revistelor deja existente pentru motoarele de căutare. Astfel funcționalitatea sistemelor moderne de gestionare a revistelor electronice necesită a fi bazată pe o serie de servicii obligatorii și opționale. Către funcțiile obligatorii fiind atribuite cele ce reglementează procesul de recenzare și colaborarea pentru editarea documentelor electronice. Nu mai puțin importante sunt și serviciile editoriale precum clasificarea, extragerea de metadate, publicarea, stocarea pe termen lung, conversia în diverse formate și distribuirea, statisticile de utilizare, legarea în colecții, administrarea nivelului de accesare, abonarea și expedierea notificărilor.

În prezent sunt dezvoltate un set de măsuri pentru perfecționarea (favorizarea) vizibilității unui site în cadrul ordonării rezultatelor căutării în lista făcută de motorul de căutare denumite - optimizare pentru motoare de căutare sau Search Engine Optimization (SEO), care implică, în mod special, utilizarea unui set extins de metadate - tip special de resurse informaționale.

Unul dintre cei mai populari termeni în domeniul tehnologiei informației „metadatele” devin a fi mai aplicate odată cu apariția Web-ului. Prezența metadatelor în articolele științifice, precum și posibilitatea generării automate a acestora în sistemul informațional de gestionare a revistelor electronice, este una dintre cerințele, de astăzi, obligatorii pentru astfel de sisteme informaționale precum și pentru publicațiile electronice însăși.

Pe lângă serviciile enumerate, în funcție de specificul revistei, sunt utilizate și servicii specializate precum protocolul OAI pentru Recoltarea de Metadate (OAI-PMH) ce definește mecanismele de recoltare a înregistrărilor conținând metadate din diferite depozite (repozitorii). OAI-PMH oferă o alternativă tehnică simplă pentru furnizorii de metadate pentru a face metadatele lor disponibile diferitelor servicii bazate pe HTTP (Hypertext Transport Protocol) și XML (Extensible Markup Language). Metadatele recoltate pot fi în oricare format convenit de către o comunitate (sau de oricare set de date separate ori furnizori de servicii), chiar dacă sunt specificate elemente Dublin Core fără calificatori (unqualified Dublin Core) pentru a furniza un nivel de bază al interoperabilității.

Editarea articolelor științifice implică și utilizare unor servicii ce ar simplifica editarea bibliografiei, procesarea materialelor grafice, adnotarea, utilizarea unor formate specializate de prezentare a informațiilor (de exemplu marcaje TeX în publicațiile matematice), etc. Aceste servicii sunt din ce în ce mai des incluse în funcționalitățile sistemelor informaționale de gestionare a revistelor electronice.

Administrare a revistelor electronice – sistemul OJS

Inițiind un proiect de editare a revistei electronice e necesar de a determina modul de implementare a acestuia. Pot fi determinate trei direcții:

- a comanda unei echipe profesionale de programatori web, designeri și redactori ce vor crea un site ținând cont de toate cerințele corpului editorial;
- dezvoltarea propriului software sau adaptarea unui sistem CMS existent - implică diferite costuri: atât unice cât și permanente, asociate cu necesitatea de asistență

tehnică și actualizări de software;

- a crea site-ul desinestător, utilizând un software cu sursă deschisă (open source software). Această opțiune este mult mai simplă și implică costuri reduse, dar implementarea acestuia este posibilă dacă calificările angajaților sunt suficiente pentru a efectua o astfel de muncă. Cel mai important lucru în acest caz este de a alege software-ul potrivit, platforma viitorului site a revistei electronice.

O soluție bună, în acest sens, ar fi Open Journal Systems (OJS), platforma existentă încă din 2002 și dezvoltată cu succes, fiind rezultatul unei inițiative a grupului Public Knowledge Project (University of British Columbia) cu susținerea Social Sciences and Humanities Research Council of Canada, Max Bell Foundation, Pacific Press Endowment și MacArthur Foundation. Dezvoltarea continuă a acesteia este realizată de Public Knowledge Project în parteneriat cu Canadian Center for Studies in Publishing și Simon Fraser University Library. Acest software este cu sursa deschisă și distribuit liber.

Sistemul OJS se distinge prin flexibilitatea și scalabilitatea sa, care constă în capacitatea de a utiliza o platformă software instalată pentru publicarea mai multor periodice electronice științifice simultan. În plus, fiecare revistă primește propria URL, precum și un design personalizat. OJS permite atât unui singur editor să gestioneze toate elementele revistei și a site-ului acesteia și să asigure activitatea unei echipe editoriale. O caracteristică importantă a sistemului este posibilitatea oricărei persoane înregistrate într-o anumită revistă a propune editorului serviciile sale ca recenzent, ceea ce permite de a extinde lista cenzorilor în baza propriei inițiative (trebuie doar de remarcat că redacția poartă responsabilită pentru competența recenzorului). Platforma OJS permite atât de a transfera materialele unei reviste existente, a crea varianta electronică, dar și a elabora o revistă electronică nouă. Către principalele avantaje ale acestui sistem pot fi atribuite următoarele:

- nu sunt necesare cunoștințe speciale în programare web. A crea un site profesional al propriei reviste electronice și de ai deveni redactor șef poate orice cercetător;
- autorilor li este oferit un instrument interactiv special ce facilitează procedura de depunere a articolelor, precum și urmărirea etapelor de evaluare și publicare;
- serviciile speciale facilitează comunicarea redacției cu autorii și cenzorii;
- adaptabilitatea platformei permite personalizarea sistemului, adaptându-se necesităților și cerințelor instituției sau comunității științifice;
- materialele publicate, cât și numerele de revistă propriu zise nu sunt limitate în volum;
- există posibilitatea de a pune în discuție articolele expediate pe site-ul publicației;
- posibilitatea de a seta limba interfeței de lucru extinde accesibilitatea revistei (în acest context este necesar de a prevedea publicarea articolelor și a altor informații în limbile corespunzătoare).

Datele prezentate determină sistemul OJS ca fiind o soluție foarte flexibilă pentru gestionarea editării unei reviste electronice, ce oferă transparența procesului editorial, având mecanisme care să asigure indexarea materialelor. Sistemul acoperă toate aspectele editării unei reviste on-line, înlesnește munca manuală a redactorilor și cenzorilor, notifică cititorii; automatizează schimbul de corespondență.

Sistemul OJS utilizează conceptul de roluri în procesul de editare. Întregul proces editorial este realizat pe pagina revistei, principalul mijloc de comunicare între deținătorii

de roluri sunt șabloanele standardizate generate și expediate pe mail.

În cazul în care articolele sunt primite de editori nu numai prin sistemul OJS sau dacă revista prezintă o versiune electronică a publicații tipărite, poate fi utilizat modulul încărcării rapide a articolelor cu ajutorul căruia numărul poate fi format din machete originale ale articolelor doar în câteva ore. Această abordare nu anulează întregul proces de recenzare și corectură a manuscriselor autorilor, fiind condiția pentru asigurarea calității informațiilor științifice.

Sistemul OJS implementează mecanisme care permit:

- includerea automată a materialelor publicate în baze de date științifice indexate (alocarea unui identificator DOI; înregistrarea într-o bază de date de cercetări distribuite bazată pe Public Knowledge Project de recoltare a metadatelor pentru a asigura eficientizarea căutării datelor indexate ale publicației);
- exportarea și descărcarea articolelor și a metadatelor în diferite formate pentru posibilitatea plasării acestora în diverse servicii mondiale (de exemplu, DOAJ, Erudit, CrossRef etc.);
- notificările privind noile apariții ale revistei (prin abonarea la fluxurile RSS / Atom);
- integrarea OJS cu Google Analytics, sistem Google de analiză a traficului care oferă instrumente de analiză a diferitor statistici legate de utilizarea revistei.

Publicații seriale pe net

Revistele sunt un important canal de comunicare și difuzare a informațiilor științifice către cercetători și specialiști, întreținând astfel dialogul profesional despre cercetările realizate. Mediul profesional biblioteconomic nefiind o excepție este implicat activ în această comunicare, iar utilizarea tehnologiilor informaționale a avut ca efect integrarea publicațiilor seriale în circuitul informațional global prin crearea de pagini web sau plasarea variantelor electronice a acestora resurse pe diverse servicii de găzduire și depozitare pe net.

Pentru a determina impactul utilizării instrumentelor software specializate pentru automatizarea proceselor editoriale au fost supuse analizei următoarele publicații:

Reviste profesionale în domeniul biblioteconomic din R. Moldova:

- 1) BiblioPolis: revistă de biblioteconomie și științe ale informării (editată de BM „B.P. Hașdeu”);
- 2) BiblioScientia: revistă științifico-practică (editată de Biblioteca Științifică Centrală „Andrei Lupan” a Academiei de Științe a Republicii Moldova);
- 3) Bibliouniversitas@ABRM.md (editată de Secțiunea „Bibliotecii universitare” a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova);
- 4) Cartea. Biblioteca. Cititorul: buletin metodic și bibliografic (editat de Biblioteca Națională pentru copii „Ion Creangă”);
- 5) Confluente bibliologice: revistă de biblioteconomie și științe ale informării (editată de Biblioteca Științifică a Universității de Stat din Bălți „Alec Russo”);
- 6) Magazin bibliologic: Revistă științifică și bibliopraxiologică (editată de Consiliul Biblioteconomic Național și Biblioteca Națională a Republicii Moldova)

Din publicațiile periodice românești analizei au fost supuse următoarele:

- 1) Biblioteca: revista de bibliologie și știința informării (editată de Biblioteca Națională a României);
- 2) Philobiblon (editată de Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” Cluj-

- Napoca);
- 3) Studii de biblioteconomie și știința informării actual Information and Communication Sciences Research (editată de Colectivul de Științe ale Informării și Documentării din cadrul Facultății de Litere a Universității din București);
  - 4) Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării = Romanian Journal of Library and Information Science (editată de Asociația Bibliotecilor din România).

Conform datelor analizate la 1.04.2020, variantele electronice ale publicațiilor periodice pot fi grupate în câteva categorii:

- Fișiere text – publicațiile periodice prezente în această categorie se caracterizează prin expunerea întregului număr de revistă ca document text atașat prin link, găzduit fiind, de regulă, pagina web a instituției ce editează această revistă:
  1. Magazin bibliologic (<http://www.bnrm.md/index.php/publicatii/bibliografii/15-resurse-informationale/editii-periodice-de-specialitate/26-magazin-bibliologic>)
  2. Biblioteca : revista de bibliologie și știința informării (<http://www.bibnat.ro/Biblioteca-revista-de-bibliologie-si-stiinta-informarii-s224-ro.htm>)
  3. Cartea. Biblioteca. Cititorul (<http://www.bncreanga.md/publicatii.html>)
- Servicii de găzduire pe net
  1. BiblioPolis – ultimele numere ale acestei reviste sunt publicate pe LinkedIn SlideShare
- Pagini web statice – revistele electronice din această categorie sunt create prin utilizarea unui limbaj de programare, structura și interfața având o complexitate diferită, unele prezentând și posibilitatea de navigare având un meniu structurat. Conținutul unui număr este prezentat sub formă unui sumar cu linkuri separate către fiecare articol, articolul (materialul) poate fi accesat atât ca pagină html, cât și ca document text atașat:
  1. BiblioPolis (http://bibliopolis.hasdeu.md/index.php?bp_archive=1) – arhiva până 2016
  2. Confluente bibliologice (<http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/confbib/confbib.html>)
  3. Bibliouniversitas@ABRM.md (http://libruniv.usarb.md/bibliouniv_rev/buniv.html)
  4. Information and Communication Sciences Research (<http://icsr.unibuc.ro/>)
- CMS – structura acestor resurse electronice este creată în baza utilizării unui sistem de management al conținutului prezentând funcționalități precum: meniu, banere, legături, ce atribuie inactivitate și flexibilitate resursei:
  1. Philobiblon (<https://www.philobiblon.ro/>) – CMS Drupal
    - Platformă editorială – revista electronică din această categorie este administrată prin intermediul software specializat pentru automatizarea proceselor editoriale:
      1. Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării () – OJS

Datele prezentate indică faptul că rata utilizării unei astfel de platforme editoriale precum este OJS pentru crearea revistelor electronice este foarte mică, doar o singură resursă electronică inspectată a fost determinată ca administrată în baza platformei editoriale OJS. Despre mică utilizarea acestui sistem ne indică și faptul că, din acele reviste prezentate pe pagina Instrumentului Bibliometric Național înregistrate în DOAJ, SCOPUS și WoS, doar pagina web a Revistei *Știința Agricolă* fondată de Universitatea Agrară de Stat din Moldova și Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro” este administrată prin sistemul editorial OJS.

Aplicarea sistemului OJS în editarea revistelor de specialitate

Revista *Bibliouniversitas@ABRM.md* este o revistă electronică originală, cu apariție bianuală, disponibilă doar în format on-line la adresa și . Este editată de Secțiunea „Biblioteci din învățământ și specializate” a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova și destinată bibliotecarilor, specialiștilor în informare și documentare, managerilor din domeniul biblioteconomic, profesorilor, studenților de la specialitatea Biblioteconomie și Asistență informațională, Arhivistică, tuturor tipurilor de biblioteci.

Pagina web a revistei este creată în limbajul HTML, fiind un site static construit din baza paginilor (fișierelor *.htmls) structurate conform compartimentelor și legate pentru a prezenta informații în formă de meniu. Un astfel de model de realizare a unui site prezintă un set de dezavantaje care afectează cititorii dar și administratorii acestei resurse precum: imposibilitatea de a efectua căutări în pagină, imposibilitatea adaptării către diferite rezoluții a ecranelor dispozitivelor mobile, o structură foarte complexă și ramificată a fișierelor, etc.

Astfel creșterea volumului de conținut a paginilor revistei, raportarea la standardele de accesibilitate a acestei resurse precum și necesitatea de o administrare mai flexibilă și adaptarea la exigențele tehnologice ale utilizatorilor impun modificări substanțiale, în special migrația către un sistem de gestionare a revistelor electronice tip **open source** – precum este **OJS**.

Studiind ghidul de utilizare și manualul de administrare a sistemului OJS (Open Journal System) ne-am propus realizarea lucrărilor în câteva compartimente:

- I. Înregistrare revistă
- II. Determinare roluri
- III. Creare conținut

Inițiind realizarea primului compartiment a apărut necesitatea separării acestuia în câteva etape: configurare software, pregătire/elaborare documente informaționale, înregistrare și setare revistă, personalizare interfață pagina web. Etapa de configurare software a inclus: racordarea componentei soft a serverului către cerințele sistemului: versiune relativ recentă a limbajelor PHP și MySQL; descărcarea și instalarea aplicației; configurarea conform recomandărilor și instrucțiunilor. Următoarele două etape fiind suprapuse sunt realizate în paralel.

Prima etapă de înregistrare a revistei în sistem este realizată la categoria Administrare / Asistență setări fiind înregistrate astfel de date precum: denumirea revistei, inițialele și acronimul acesteia, precum și descrierea succintă a publicației. Sunt supuse setării fonturile și culoarea antetului precum și vizualizarea imaginii de fondal pentru antet.

Tot în acest compartiment sunt realizate setările comutării de limbă pentru interfața utilizatorului, precum și astfel de setări tehnice importante, necesare pentru motoarele de căutare cum ar fi: descrierea revistei, care va fi afișată în SERP (Search Engine Results

Pages) – la listarea revistei în rezultatele căutării; etichetele HTML personalizate, cunoscute și sub numele de meta tag-uri, ce vor fi introduse în capul fiecărei pagini.

La fel la compartimentul Asistență setări este determinată funcționalitatea paginii prin activare de extensii cum ar fi: metadatele Dublin Core; comutatorul de limbi; blocul de abonare; plugin profil ORCID – ce permite importul informațiilor despre profilul utilizatorului din ORCID; plugin Google Analytics; plugin de indexare Google Scholar. Precum și un set de pluginuri de raportare și pluginuri de OAI Metadata Format.

Mai extinse sunt datele înregistrate prin meniul Setări revistă la categoria Setări din compartimentul de administrare a revistei. Se publică astfel de date precum identitatea revistei: titlul, acronimul; detalii de publicare: editor, ISSN; informație cheie: o scurtă descriere a revistei și echipa editorială; descrierea - informații despre revistă, ce poate prezenta interes pentru cititori, autori și cenzori, politica de acces deschis, domeniul de aplicare al revistei, notificarea privind drepturile de autor, istoricul jurnalului sau declarație de confidențialitate; persoana de contact (redactor șef, redactor executiv al revistei sau angajat al administrației revistei) și persoana de contact pentru asistență tehnică.

Sunt configurate secțiunile (rubricile) revistei și categoriile la care vor fi atribuite articolele. E necesar de a menționa că compartimentul secțiuni va fi supus setărilor mai extinse, când vor fi determinate rolurile și responsabilitățile.

Un alt important grup de setări ce necesită a fi configurate sunt setările ce permit a structura formularul de prezentare a materialelor către publicare, ghidul autorului, modul de recenzare, dar și structura e-mailurilor generate de sistem expediate în numele revistei către autori sau cenzori, precum și semnătură adăugată la sfârșitul scrisorii.

Toate configurările și informațiile pentru prezentare în revistă indicate mai sus necesită a fi colectate / elaborate, structurate și aprobate de redacția revistei, pentru a realiza o structură și un sistem ce va permite o gestionare eficientă a revistei electronice.

Existența unui cont în sistem permite de a gestiona toate materialele prezentate către publicare, indiferent de etapa la care se află acum articolul sau de rolul care vă este atribuit (autor, editor corector).

Posibilitatea sistemului de a întreține pe o platformă mai multe reviste electronice ne va permite la finele acestui proiect de a iniția următorul (având deja o experiență) – migrarea revistei Confluente bibliologice către sistemul OJS.

Concluzii

Funcțiile sistemului OJS oferă un instrument puternic editorial, care, combinat cu simplitatea utilizării, accesibilitatea și popularitatea sistemului, permite nu numai publicarea rapidă a rezultatelor relevante ale cercetării, dar contribuie și la diseminarea lor în mediul științific global. Iar principiului „cu sursă deschisă” permite de a modifica sistemul pentru sarcinile proprii, specific oricărei echipe editoriale. De asemenea, trebuie menționat că migrarea la o platformă editorială, cum ar fi OJS (sau similară), va atrage după sine o restructurare radicală a întregului proces editorial – de la depunerea materialului de către autor la formarea și publicarea numărului de revistă în sistem. Tranziția către aceste tehnologii va optimiza nu numai procesele de lucru ale editorului, dar va face și mai eficiente activitățile atât ale autorilor, cât și ale cenzorilor, reducând timpul decizional și, prin urmare, eficientizând actualizarea și difuzarea cunoștințelor.

Bibliografie:

1. *Standard Moldovean ISO 2789:2009. Informare și documentare. Statistici internaționale de bibliotecă (ISO 2789 : 2006, IDT) : aprobat Nr. 212-ST din 8.09.09.* Chișinău : INSM, 2009. 51 p.
2. *Developer documentation and publishing tips for all of the Public Knowledge Project's software : User guides* [online]. Disponibil: <https://docs.pkp.sfu.ca/> [accesat 10.04.2020].
3. ȚURCAN, Nelly. Revistele biblioteconomice din Moldova ca mijloc de comunicare științifică. In: *Biblio Polis*. 2010, nr. 1, pp. 14-18. ISSN1811-900X.
4. АБРАМОВ, Е. Г. Создание сайта научного журнала в России. В: *Научная периодика: проблемы и решения*. 2011, nr. 3, pp. 22-26. ISSN 2218-7766 [online] [citat 07.04.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/sozдание-sayta-nauchnogo-zhurnala-v-rossii/viewer>
5. ГАЛЯВИЕВА, М. С. и др. Open journal Systems в практике работы гуманитарного научного журнала. В: *Вестник КазГУКИ*. 2017, nr. 1, pp. 30-34. ISSN 1812-0547 [online] [citat 07.04.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/open-journal-systems-v-praktike-raboty-gumanitarnogo-nauchnogo-zhurnala/viewer>
6. ГАЛЯВИЕВА, М. С. и др. Гуманитарные научные журналы: методы и инструменты интеграции в научное информационное пространство. В: *Вестник КазГУКИ*. 2014. nr. 4-1, pp. 89-96. ISSN 1812-0547 [online] [citat 07.04.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/gumanitarnye-nauchnye-zhurnaly-metody-i-instrumenty-integratsii-v-nauchnoe-informatsionnoe-prostranstvo>
7. ГАЛЯВИЕВА, М. С. О новой роли научных библиотек в современной информационной среде научной коммуникации. В: *Вестник КазГУКИ*. 2014, nr. 1, pp. 104-109. ISSN 1812-0547 [online] [citat 07.04.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/o-novoy-rol-i-nauchnyh-bibliotek-v-sovremennoy-informatsionnoy-srede-nauchnoy-kommunikatsii>
8. ГАЛЯВИЕВА, М. С. О формировании компетентности в области информетрии. В: *Вестник КазГУКИ*. 2014, nr. 2, pp. 102-108. ISSN 1812-0547 [online] [citat 08.04.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/o-formirovanii-kompetentnosti-v-oblasti-informetrii>
9. КАПУСТИН, А. Н. Управление веб-сайтом научно-образовательного ресурса на основе статистических показателей. В: *Управление образованием: теория и практика* [online]. 2014, nr. 4 (16), pp. 147-161. eISSN 2311-2174. [citat 07.04.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/upravlenie-veb-saytom-nauchno-obrazovatelno-go-resursa-na-osnove-statisticheskikh-pokazateley/viewer>
10. КИРСАНОВ, А. С. Как сделать сайт журнала быстро и не дорого. В: *Власть*. 2014, nr. 12, pp. 220-224. ISSN 2071-5358 [online] [citat 07.04.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/kak-sdelat-sayt-zhurnala-bystro-i-ne-dorogo/viewer>
11. КОЛЕСНИКОВА, Т. А., КЛЮШНИК, И. А. Издание научной периодики в университетах: новые задачи, участники, технологии. В: *Наука и прогресс транспорта. Вестник Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта* [online]. 2015, nr. 6 (60). eISSN 2307-6666 [citat 07.04.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/izdanie-nauchnoy-periodiki-v-universitetah-novye-zadachi-uchastniki-tehnologii/viewer>
12. ПРОКУДИН, Д. Е. Через открытую программную издательскую платформу к интеграции в мировое научное сообщество: решение проблемы оперативной

публикации результатов научных исследований. В: *Научная периодика: проблемы и решения*. 2013, nr. 6 (18), pp. 13-18. ISSN 2218-7766 [online] [citat 07.04.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/cherez-otkrytuyu-programmnyu-izdatelskuyu-platformu-k-integratsii-v-mirovye-nauchnoe-soobshchestvo-reshenie-problemy-operativnoy>

13. РОЗИНА, И. Н. Научный электронный журнал в системе профессиональной коммуникации. В: *Образовательные технологии и общество* [online]. 2016, nr. 2, pp. 600-620. eISSN 1436-4522. [citat 07.04.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/nauchnyy-elektronnyy-zhurnal-v-sisteme-professionalnoy-kommunikatsii/viewer>

14. САДЧИКОВА, А. Е., СМИРНОВА, Е. М. Научные электронные журналы и высшее профессиональное образование. В: *Наука о человеке: гуманитарные исследования*. 2012, nr. 2(10), pp. 269-273. ISSN 1998-5320 [online] [citat 07.04.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/nauchnye-elektronnye-zhurnaly-i-vysshee-professionalnoe-obrazovanie/viewer>

REVISTA CONFLUENȚE BIBLIOLOGICE ÎMPREUNĂ CU CITITORUL –
15 ANI DE LA PUBLICARE

PROFESSIONAL MAGAZINE BIBLIOLOGICAL CONFLUENCES OF THE USARB
SCIENTIFIC LIBRARY DURING 15 YEARS (2005-2020)

Ludmila RĂILEANU¹, Ala LÎȘÎI²

Abstract: *The article illustrates the evolution of the professional magazine Bibliological Confluences of the USARB Scientific Library during 15 years (2005-2020). The most representative sections, their varied content, as well as the most active authors of articles are marked.*

Keywords: *Bibliological Confluences, Librarianship and Information Science Magazine, informational resources, periodical publication, library promotion*

„O bibliotecă este locul cu adevărat vrednic de respect, în care oamenii își păstrează
istoria experiențelor, a dibuirilor, a descoperirilor și a proiectelor lor”
Georges Duhamel

Biblioteca Științifică USARBa fost permanent supusă noilor transformări, diversificând modalitățile și tehnicile de acces la resursele informaționale, serviciile și produsele bibliotecare. Totodată, Biblioteca Științifică USARB contribuie la dezvoltarea învățământului universitar prin satisfacerea necesităților informaționale complexe ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii de utilizatori, rămânând a fi un centru informațional modern multifuncțional pentru educație și cercetare, iar Cartea de vizită a Bibliotecii Științifice este considerată revista *Confluente Bibliologice* - revista de biblioteconomie și științele informării.

Publicația profesională *Confluente Bibliologice* apare din anul 2005, cu prilejul aniversării de 60 ani de la fondarea Bibliotecii Științifice a USARB, anul acesta sărbătorind 15 ani de la apariția primului număr, 75 de ani de activitate a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți și a Bibliotecii Științifice a USARB, la început periodicitatea fiind una trimestrială, iar între timp bianuală. Apare în format tipărit și electronic. Varianta expusă online poate fi accesată de pe site-ul Bibliotecii Științifice a USARB, rubrica *Reviste universitare* <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/reviste-universitare>

<http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/confbib/confbib.html>

Materialele publicate în revistă nu necesită taxe speciale. Textul integral al fiecărui articol este disponibil în mod gratuit pentru toți cititorii.

Ideea de a crea publicația în serie *Confluente Bibliologice* și de a oferi spațiu de publicare pentru bibliotecarul universitar bălțean și nu numai, îi aparține doamnei Elena Harconița, director BȘ a USARB, fiind susținută de colegiul redacțional: Lina Mihaluța, Valentina Topalo, Elena Stratan și Silvia Ciobanu, redactor șef al revistei în perioada anilor 2005-2010 Anatol Moraru, lector superior, directorul Colegiului Pedagogic „Ion Creangă”,

¹ Șefă serviciu, Biblioteca Științifică a USARB, nycoli@mail.ru, [ORCID: 0000-0002-7236-0107]

² Bibliotecară, Biblioteca Științifică a USARB, ala.lisii97biblioteca@gmail.com, [ORCID: 0000-0003-2845-0006]

lector: Elena Botnariuc, din 2007, lector: Galina Mostovic, design, tehnoredactare, machetare: Silvia Ciobanu, Tatiana Prian, Gherda Palii.

Revista *Confluente Bibliologice* este o publicație realizată, în cea mai mare parte, de angajații Bibliotecii universitare, dar și prin implicațiile bibliotecarilor din R. Moldova: dr. Alexe Rău, dr. Silvia Ghinculov, dr. Natalia Cheradi, dr. hab. Nelly Țurcan, Ludmila Costin, Tatiana Ambroci, Ludmila Corghenci, Iulia Tătărescu, cadrelor didactice universitare bălțene: Anatol Moraru, dr. hab. Nicolae Enciu, dr. Lidia Pădureac, Iulius Popa, dr. Maria Șleahțișchi, dr. Lucia Țurcanu, dr. Teo-Teodor Marșalcovschi, dr. hab. Vladimir Babii, Galina Mostovic, Axenia Saulea, Ioan Nicorici, preot Vasile Secrieru ș.a. Pe lângă autorii sus menționați regăsim și publicații semnate de autori din România: inginer Radu Moțoc, dr. Alexandru Budișteanu, Constantin Ittu, Valentina Oneț, Letiția Buruiană, Petru Ciobanu.

Grupul țintă îl constituie colegii bibliotecari din țară și străinătate, comunitatea academică și profesională, toți utilizatorii online.

Revista este un instrument de informare, de promovare a activității Bibliotecii, a priorităților: *Formare intelectuală; Publicarea materialelor despre succesele profesionale și performanțele obținute; Noutățile vieții bibliotecare; Experiențe de calitate.*

Expusă din 2013 pe site-ul Bibliotecii, în rubrica *Reviste universitare* <http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/confbib/confbib.html>, compartimentele: *Despre noi, Redacția, Autori, Arhiva, Contact.*

Autorii sunt prezentați în ordine alfabetică, astfel, accesând numele autorului vizualizăm toate articolele publicate în revistă, cu posibilitatea de a lectura full textul dorit.

În rubrica *Arhive* sunt plasate online coverțile a celor 56 de numere, publicate anterior în format tipărit, cu posibilitatea de a accesa numărul dorit. Pentru a înlesni căutările online, se utilizează sumarul fiecărui număr al revistei care reflectă conținutul întregii publicații, oferind posibilitatea de a selecta pentru lectură articolul sau rubrica solicitată.

Revista *Confluente Bibliologice*, premiată în anul 2006 în cadrul Concursului Republican ABRM „Cea mai reușită lucrare în domeniul bibliologiei, informării și documentării” cu Premiul II, oferă publicului o gamă variată de rubrici tematice, care pe parcursul anilor și-au mărit numărul, abordând subiecte actuale timpului. Pe paginile ei sunt descrise aspecte importante din viața Bibliotecii Științifice USARB, succesele profesionale și performanțele obținute, consemnate principalele evenimente biblioteconomice, științifice și culturale, probleme actuale pentru domeniul profesional. Materialele publicate în revistă sunt articole, eseuri, sinteze, recenzii, sondaje, studii, interviuri, sumarul revistei fiind structurat pe diverse rubrici:

Editorial, Cartea de vizită, Bibliomesager, Galeria personalităților, Oportunități moderne, Dialog continuu, Simetrii, Sărbători pentru suflet, Formare profesională, Strategii ale colaborării, Filmul colecției, Lecturi jubiliare, Pagini de istorie, Raftul de sus, Vitrina literară, Omagieri, În grădina (H)umorului, Musafirii Bibliotecii, Procese și tehnologii

biblioteca, Proiecte internaționale, Centru Biblioteconomic Departamental. Cuprinsul, titlul articolelor, abstractul sunt traduse în limba engleză, iar fiecărui articol i se atribuie indicele CZU.

Bineînțeles, unele rubrici au fost absorbite de fluxul informațional, altele și-au păstrat actualitatea și continuitatea. Astfel, din primele ediții se atestă rubrici constante care orientează cititorul în conținutul publicației: *Cartea de vizită, Bibliomesager, Raftul de sus, Sărbători pentru suflet, Formare profesională, Pagini de istorie, Omagieri* și din 2012 *Musafirii Bibliotecii*.

Printre rubricile cu o singură apariție putem menționa: *Ex-libris, Dimensiuni școlare, Simetrii, Vitrina literară, Premii literare, Caleidoscop, Donațiile anului, Educație morală, Exegeze*. Variabil apar rubricile: *Prezentare bibliografică, În memoriam, Consemnări, Galeria personalităților, În grădina (h)umorului, Lecturi jubiliare*.

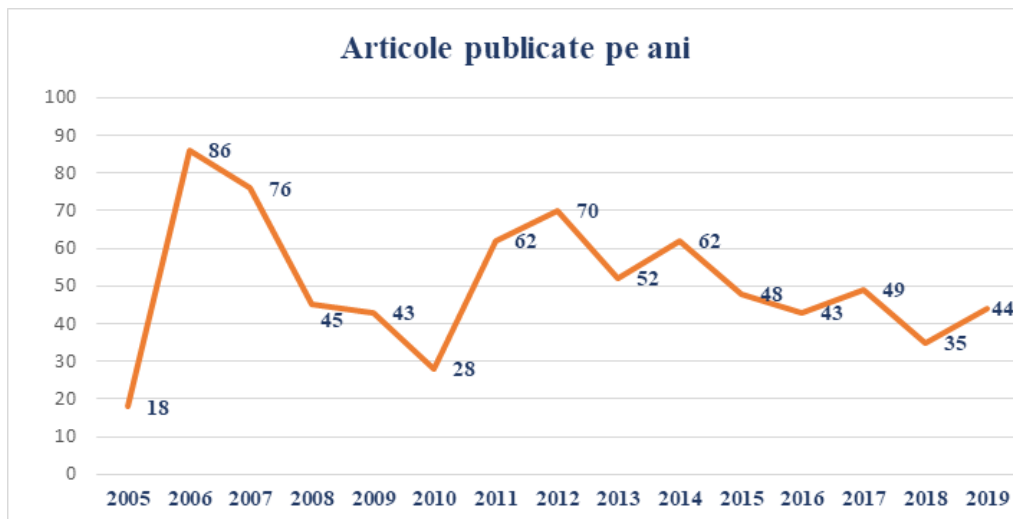
Începând cu anul 2014 în revista *Confluente Bibliologice* adaugă rubrici noi: *Procese și tehnologii bibliotecare*, iar în 2016 *Proiecte internaționale*.

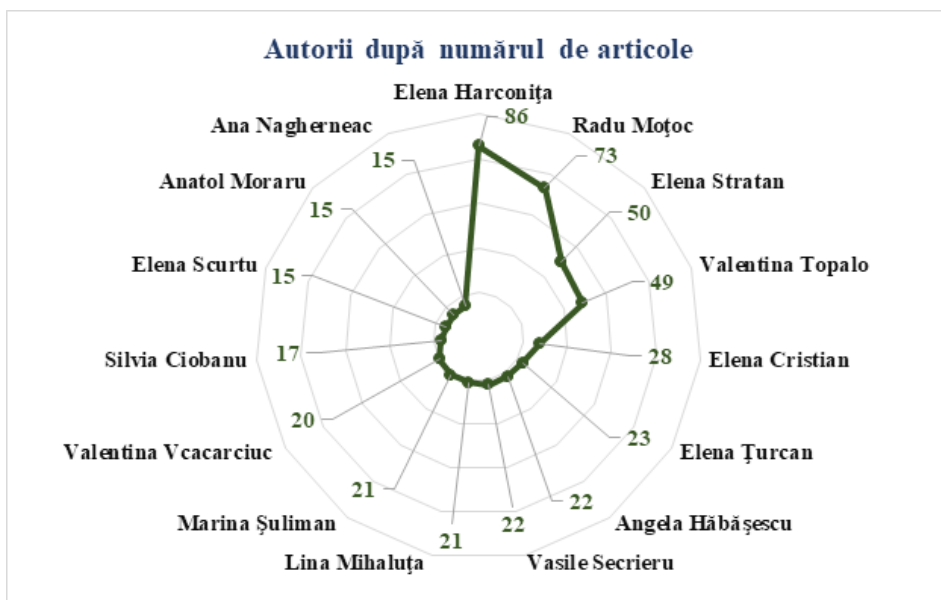
Așa dar, pe parcursul a 15 ani au fost editate 56 numere (32 volume), publicate 761 de articole în 45 rubrici de 129 autori.

Printre cei 129 de autori 53 din ei cu precădere sunt bibliotecari ai Bibliotecii fondatoare, 29 autori reprezintă cadrele didactice universitare, ceilalți fiind bibliotecari din țară, autori din România, și alte categorii.

Analizând care au fost cei mai activi autori, cu cele mai multe articole publicate în perioada acestor 15 ani, atunci putem remarca următorii autori: Elena Harconița – 86, Radu Moțoc - 73, Elena Stratan - 50, Valentina Topalo - 49, Elena Cristian - 28, Elena Țurcan - 23, Angela Hăbășescu - 22, Vasile Secrieru - 22, Lina Mihaluța - 21, Marina Șuliman - 21, Valentina Vcacarciuc - 20, Silvia Ciobanu - 17, Elena Scurtu - 15, Anatol Moraru - 15, Ana Nagherneac - 15.

Primele înscriri de referință despre *Confluente Bibliologice* le regăsim pe paginile ziarului *Gazeta bibliotecarului* în articolul „*Confluente bibliologice*”, semnat de regretatul Alexe Rău, dr. în filosofie, bibliolog, eseist, filosof al culturii, care menționează: „Când ne-a parvenit în redacție numărul zero al acestui periodic născut, ne-a atras atenția și ne-a bucurat ochiul ținuta sărbătorească a lui. [...] e o realizare ca la nord și e o contribuție importantă la mișcarea ideilor bibliologice în Moldova”.

În numărul 3-4 din 2005 al revistei *Magazin Bibliologic*, număr coordonat cu concursul Elenei Harconița și consacrat totalmente aniversării a 60-a a Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, Alexe Rău vorbește despre primul număr al publicației *Confluente Bibliologice*, în care afirmă cu respect: „Revista „Confluente bibliologice” fondată de bibliotecarii bălțeni bucură mintea, ochiul (căci e o publicație color), mirosul (de tipăritură proaspătă) și chiar pipăitul (e tipărită pe o hârtie superbă). Revista „Confluente...” e o apariție remarcabilă, o făgăduință și un zvon de contribuție septentrionară la creșterea bibliologiei basarabene”.[...]

Dr. habilitat în sociologie, conf. univ., Universitatea de Stat din Moldova Nelly Țurcan în articolul „Revistele biblioteconomice din Moldova ca mijloc de comunicare științifică” menționează revista *Confluente bibliologice* ca una dintre „publicațiile periodice profesionale în domeniul biblioteconomiei care a rezistat timpului... Avem nevoie de astfel de platforme pentru schimbul de idei, experiențe, opinii.”

Firește, publicarea primului număr al revistei *Confluente Bibliologice* a fost apreciată nu numai în Republica Moldova, dar și în România. Astfel, în articolul „Periodice și cărți” semnat de Gheorghe Buluță, bibliolog renumit, istoric literar, publicist, publicat în revista *Biblioteca*, revista de bibliologie și știința comunicării a Bibliotecii Naționale din România se menționează: „Impresia generală pe care o produce publicația „Confluente bibliologice” este aceea a unei instituții bibliotecare-universitare moderne, vii, atractive și a unui corp profesional implicat, harnic, cu inițiativă și dorința de a realiza cât mai mult în toate segmentele vieții bibliotecii și culturii locale.” Tot aici autorul Gheorghe Buluță, prezintă o descriere a primului număr al revistei *Confluente Bibliologice* care însuma în cele 74 de pagini cu format de carte-album, abordări a diverselor aspecte ale vieții bibliotecare. Este remarcabil faptul că, după cum constată autorul, „Nu sunt excluși din această publicație profesională nici utilizatorii. Studenții din diferite facultăți sunt invitați să-și prezinte opiniile despre serviciile care li se oferă.”

Analizând cele mai numeroase rubrici, care atestă articole variate pe parcursul acestor 15 ani putem marca: *Raftul de sus* – 89 articole, *Pagini de istorie* – 80 articole, *Sărbători pentru suflet* – 74 articole, *Carte de vizită* – 69 articole, *Formare profesională* – 64

articole, *Asociația Bibliotecarilor, Filiala Bibliotecii de Învățământ din Nord* astăzi *Centru Biblioteconomic Departamental* – 26 articole, *Procese și tehnologii bibliotecare*– 23 articole, *Proiecte internaționale* – 11 articole.

Indiscutabil, rubrica *Raftul de sus* include cele mai numeroase articole publicate, punându-se accentul pe valorificarea cărților de diferite tipuri: biobibliografii, dicționare, enciclopedii, monografii, manuale. Autorii articolelor din această rubrică sunt cu precădere bibliotecari ai BȘ USARB: directorul BȘ USARB Elena Harconița, Elena Stratan, Elena Cristian, Anna Nagherneac, Valentina Vacarciuc, Margareta Iulic, Svetlana Cecan, Natalia Luchianciuc ș.a., bibliotecari din republică: Lidia Kulikovski, profesori universitari USARB: Margareta Curtescu, Lilia Trinca, Oxana Chira, Margareta Tetelea, Eugen Plohotniuc, Anatol Moraru, Teo-Teodor Marșalcovschi, Olga Bulat ș.a., publicistul și corespondentul Iulius Popa, inginerul, secretarul Asociației Pro Basarabia și Bucovina, Filiala Galați, România, Radu Moțoc.

Rubrica *Pagini de istorie*, inițiată în numărul doi al revistei, conține articole care informează cititorii cu personalitățile istorice și evenimentele care au marcat istoria, accentuând însemnătatea lor culturală și spirituală. Cu un număr variat de articole este prezent Radu Moțoc, care relatează despre marile personalități ca: Mihail Kogălniceanu, Constantin Brâncoveanu, Radu Rosetti, Sberea Chiril, Elena Ghica, Regina Maria ș.a., povestește despre primul glosar tipărit al limbii române, ex-libris, Festivalul Cărții „Axis Libri”.

Vasile Secrieru, preot, Mănăstirea Găvănoasa, Cahul, comunică publicului diverse articole despre presa bisericească din Basarabia, revistele: Arhivele Basarabiei, Misionarul și Luminătorul; unele aspecte privind activitatea Societății *Frățimea profesorilor de religie* din Basarabia; de la primele contacte până și încadrarea instituțională a Bisericii Basarabene în Biserica Ortodoxă Română, etc.

Nicolae Enciu, dr. hab. în științe istorice, Secția de Științe Socio-Umanistice a Academiei de Științe a Moldovei este prezent cu articole referitor la Marea Unire de la 1918 în actualitate; Imposibilul Tratat de Uniune reevaluat; Celebrul geograf francez Emmanuel de Martonne și Basarabia.

Doritorii de a se familiariza cu date remarcabile din viața și activitatea renumitor personalități și instituții cultural-educaționale pot lectura articolele publicate în rubrica *Sărbători pentru suflet* disponibile atât în format tipărit cât și online. Printre autorii rubricii menționăm: Galina Mostovic, profesor la Colegiul pedagogic „Ion Creangă” din Bălți; Valentina Topalo, Mihaela Staver, Elena Cristian, Angela Hăbășescu, Ala Lîsîi, Lilia Ababii, Valentina Vacarciuc, Elena Țurcan, Gabriela Cazacu, Svetlana Cecan, Lilia Ucraineț, Margarita Iulic, Dorina Cosumov, Diana Găină, Марина Шульман, Polina Spînu – bibliotecare la BȘ a USARB; Tatiana Șcerbacova, Ecaterina Niculcea – lectori universitari bălțeni; Radu Moțoc, Ana Sofroni, dr., conf. univ. cu mărturisiri despre religie, cântece și cărți religioase.

Activitatea Bibliotecii Științifice USARB, precum și evenimentele importante din domeniul biblioteconomiei, variate oportunități moderne de instruire și cercetare științifică sunt descrise în articolele din rubrica *Carte de vizită*. Aici menționăm peste 25 de articole semnate de Elena Harconița, director BȘ a USARB în care sunt reflectate cele mai importante realizări, experiența și activitatea Bibliotecii și bibliotecarilor pe parcursul anilor, despre experiența de participare în Proiecte internaționale: așteptări și beneficii, oportunitățile creșterii profesionale în cadrul acestora, importanța mișcării Accesului

deschis la Informație la nivel mondial, amintind inițiativele și declarațiile internaționale privind accesul deschis la informația științifică, despre cultura tehnologică instituțională – parte componentă a managementului calității, preocupările de cercetare ale bibliotecarilor universitari bălțeni, performanța instituției – rezultatul eficienței angajaților, premiile concursurilor naționale a ABRM și topul celor mai bune lucrări în domeniul bibliologiei și științele informării, organizarea întrunirilor profesionale pentru bibliotecarii din învățământul preuniversitar din nordul Republicii Moldova.

Lina Mihaluța, director adjunct BȘ USARB ne dezvăluie în amănunte particularitățile formării potențialului profesional al catalagatorilor/clasificatorilor, importanța prelucrării științifice a resurselor informaționale, implicațiile bibliotecare în crearea mediului informațional electronic, aplicarea cadrului de reglementare aprobat de MECC, managementul Bibliotecii universitare.

Prin articolele Valentinei Topalo, bibliotecar principal, serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing membrii comunității universitare se familiarizează despre activitățile cu caracter cognitiv și de popularizare a evenimentelor și datelor remarcabile, astfel demonstrând că prin programele culturale, educative și științifice, Biblioteca Științifică este instituția care menține schimbarea și informarea studenților, educându-i cu cartea și prin carte, oferindu-le mari posibilități de instruire pentru viitoarea profesie și, de asemenea, pentru învățarea pe parcursul întregii vieți. Printre autotii rubricii putem consemna și următorii colegi: Elena Scurtu, Mihaela Staver, Anișoara Nagherneac, Angela Hăbășescu, Elena Cristian ș.a.

Din articolele publicate de Elena Harconița, Lina Mihaluța, Elena Stratan, Silvia Ciobanu, Ludmila Răileanu, Mihaela Staver, Elena Cristian în rubrica *Formare profesională* cititorul nostru va afla cum Biblioteca Științifică Universitară își desemnează în agenda sa managerială conceptualizări fundamentale privind formarea profesională continuă: elaborare de politici, programe, proiecte etc., la ce acțiuni de instruire naționale/internaționale în domeniile de specialitate au participat bibliotecarii bălțeni, ce cunoștințe au acumulat, care sunt impresiile despre aceste instruirii. Cunoștințele dezvoltate și abilitățile acumulate de către bibliotecari sunt deosebit de utile și importante în vederea diversificării și implementării unor noi produse inovaționale și relevante pentru utilizatori.

Rubrica *Filiala Bibliotecii de Învățământ din Nord* astăzi *Centru Biblioteconomic Departamental* care oferă asistență metodologică bibliotecilor din rețea, asigură organizatoric și informațional realizarea obiectivelor în cadrul rețelei, recepționează, analizează, sintetizează și diseminează informația statistică privind activitatea bibliotecară, oferă posibilitate autorilor să ne vorbească despre întrunirile profesionale organizate pe parcursul a 15 ani pentru bibliotecarii din învățământul preuniversitar din Nordul Republicii Moldova cu o paletă variată de subiecte: *Aplicarea cadrului de reglementare aprobat de MECC; Politici de cercetare în biblioteca publică; Politici de Formare Profesională Continuă a personalului de specialitate din biblioteca publică; Portofoliul serviciului; Calendarul datelor remarcabile; Bibliotecarii din învățământ, zona de Nord în presă și online; Lunarul Bibliotecilor Școlare: experiențe locale, Surse de informare electronice etc.*

După cum am menționat, în 2014 apare rubrica *Procese și tehnologii bibliotecare* cu scopul de a familiariza bibliotecarii cu funcțiile și procesele tehnologice ale bibliotecii precum și extinderea comunicării și colaborării între bibliotecari: Printre autorii acestei rubrici putem menționa: Lina Mihaluța, Valentina Topalo, Lilia Ababii, Valentina Vacarciuc ș.a.

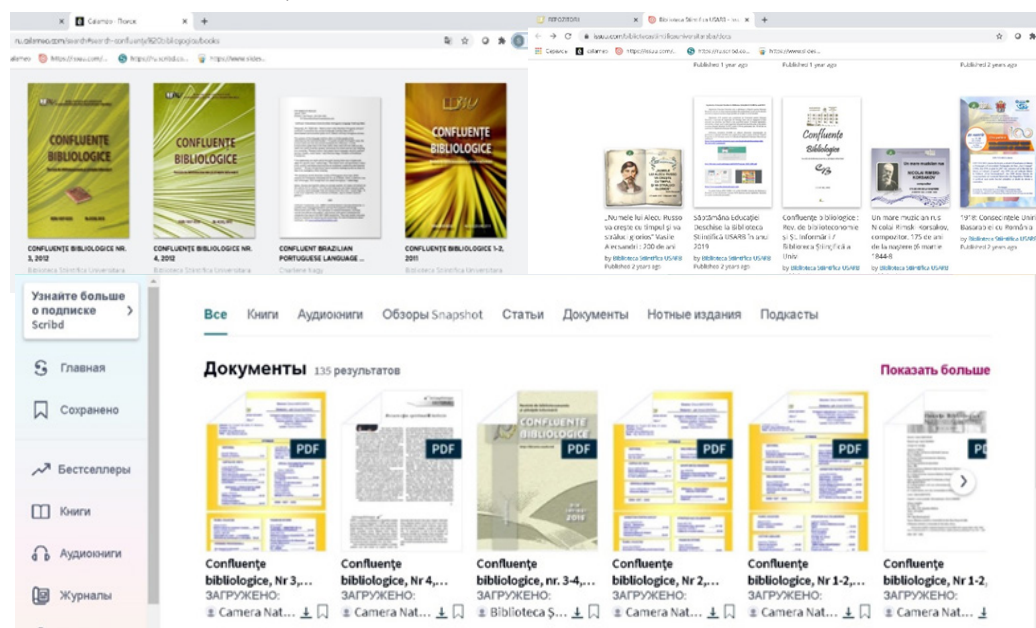
Anul 2016 aduce noi reorganizări în conținutul revistei, apare rubrica *Proiecte-internaționale*, Biblioteca fiind implicată în 3 Proiecte internaționale: *MISISQ - TEMPUS-Modern Information Service for Improvement Study Quality - Servicii Informaționale Moderne pentru Îmbunătățirea Calității Studiilor - (2013-2016)*; *ERASMUS + (Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor (LNSS) (2015-2018)*; *Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova (Parteneriatul dintre Norvegia, România și Moldova) (2016-2019)*.

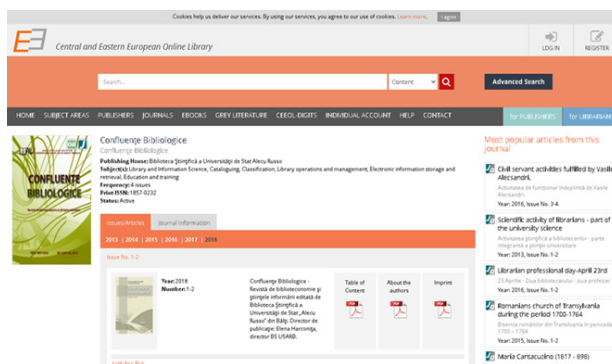
În evaluarea performanței revistei *Confluente bibliologice* un criteriu important este numărul publicațiilor în care se menționează impactul articolelor din revistă asupra publicului și frecvența citărilor în alte lucrări. Un număr de revistă se prezintă, de obicei, ca o colecție de articole cu autori și subiecte diferite. Citările sunt indicatori scientometrici de calitate, care rămân a fi un instrument sigur și fundamental de măsurare a calității rezultatelor științifice.

Softul *Publish or Perish* calculează impactul cercetărilor și vizibilitatea în Internet prin Google Scholar. Astfel, indicatorii cantitativi bibliometrici sunt următorii: perioada de publicare 2005-2018 - citări pe ani 15, prezente - 198 lucrări. Indexul Hirsch caracterizează excelența științifică a publicației, punând în calcul numărul de articole citate în ordinea descrescătoare a acestora. Indexul hirsch pentru revistă este egal cu 3, g-index - 3, indexul hi - 3, hi anual - 0.20.

Revista *Confluente Bibliologice* se publică nu numai pe site-ul Bibliotecii Științifice a USARB dar este expusă și pe rafturile *Calameo*, precum și pe portalurile: *Issuu*, *Scribd*, *Pinterest* care permit vizualizarea revistei de către un număr nelimitat de vizitatori.

Este de menționat faptul că printre revistele din Republica Moldova indexate în baza de date internațională *CEEOL* care oferă acces la publicații academice și culturale din domeniu socio-umanist din țările Europei Centrale și de Est, se regăsește și revista *Confluente Bibliologice*, expusă din anul 2013 cu text integral la toate revistele. <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1710>

În arhiva electronică instituțională ORA USARB, la fel pot fi accesate toate numerele revistei *Confluente Bibliologice*, prezentarea textului fiind în format pdf. <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/1444>.

Expunerea publicației *Confluente Bibliologice* în spațiul virtual oferă utilizatorilor accesul nelimitat și la distanță la conținutul variat al revistei care înglobează atât teme importante din domeniul teoriei, practicii biblioteconomice și științele informării cât și subiecte din istorie, artă, religie, cultură, literatură, critică literară.

Așa dar, orice publicație periodică reprezintă un mijloc de comunicare care la rândul său necesită promovare pentru a provoca la lectură utilizatorii deoarece citi, înseamnă a învăța. E o formă de experiență sau, mai bine zis, un multiplicator pentru experiențele noastre, căci, dacă ne-am mărgini la ceea ce putem trăi sau vedea în jurul nostru într-o viață de om, am fi foarte săraci. Anume lectura ne îndepărtează de ispitele vieții, ne pun de acord cu noi înșine, ne îndrumă, ne ajută să exprimăm iubirea atunci când ne îndrăgostim și ne este dascăl fidel și exigent atunci când ne propunem să evoluăm.

„Lectura ar putea fi un mijloc de alimentare spirituală continuă, nu numai un instrument de informație sau de contemplație estetică.” Mircea Eliade

Referințe bibliografice:

1. BULUȚĂ, Gheorghe. Periodice și cărți. In: *Biblioteca*. 2005, nr. 12, pp. 382-383. ISSN 1220-3386.
2. *Confluente Bibliologice* [online] [citată 25 septembrie 2020]. Disponibil: <http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/confbib/confbib.html>
3. HĂBĂȘESCU, A., DASCAL, O., VACARCIUC, V. Revista *Confluente Bibliologice*: un deceniu de apariție [online] [citată 02 octombrie 2020]. Disponibil: <http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/confbib/confbib.html>
4. RĂU, Alexe. O nouă revistă de specialitate. In: *Magazin bibliologic*, 2005, nr. 3-4, pp. 15-17. ISSN 1857-1476.

CALITATEA COLECȚIILOR UNIVERSITARE: CERINȚE ȘI POSIBILITĂȚI

THE QUALITY OF UNIVERSITY COLLECTIONS: REQUIREMENTS AND POSSIBILITIES

Elena CRISTIAN¹

Abstract: *The article addresses the activity through which the USARB Scientific Library ensures the quality of the collection development process and ensures access to relevant information resources, necessary in the learning and scientific creativity of members of the university community. The article argues that this process is organically linked to the history of the Library. The study illustrates the level of user satisfaction and access to information resources in the SL USARB collections.*

Keywords: *USARB Scientific Library, quality of collections, history sheets, promotion, sources of completion, acquisition, projects*

Conceptul calității în sfera bibliotecară a fost dezvoltată continuu pe parcursul timpului.

IFLA declară că: *susține dezvoltarea serviciilor informaționale și bibliotecare din toată lumea, și respectarea calității. Prin colecțiile vaste și varietăți de media, ele oferă ghidare și oportunități de investigare.*

Manifestul UNESCO pentru bibliotecile publice recomandă: *Colecțiile și serviciile trebuie să includă toate tipurile de purtători de informație, fără ca să neglijeze tehnologiile informaționale.*

În LEGE cu privire la biblioteci nr. 160 din 20.07.2017 - Dezvoltarea colecțiilor de bibliotecă se dezvoltă prin achiziționare, abonare, transfer, schimb interbibliotecar național și internațional, donații, depozit legal și digitizare pe diferite categorii de documente pe suport de hârtie sau în format digital.

Conform SM ISO 16439:2018 Informare și Documentare. Metode și proceduri pentru evaluarea impactului bibliotecilor, *Bibliotecile trebuie să poată demonstra sistematic calitatea și impactul serviciilor și produselor lor asupra cetățenilor și asupra finanțatorilor.*

Biblioteca Științifică a USARB, fondată în anul 1945 odată cu Institutul Învățătoresc din Bălți, aniversază 75 de ani. Este parte integrantă a procesului de instruire și cercetare universitară și are misiunea de a contribui la dezvoltarea învățământului universitar prin satisfacerea deplină a necesităților informaționale complexe ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii de utilizatori.

Calitatea în Biblioteca Științifică a USARB își are rădăcinile adânc implantate în istoria bibliotecii.

File de istorie

Primul fond de carte al bibliotecii a reprezentat 101 exemplare, plasat într-un spațiu de 36,6 m² cu o sală de lectură de 6 locuri.

1962 - directoarea Bibliotecii, Faina Tlehuci, a început reorganizarea bibliotecii,

---

¹ Șefă serviciu, Biblioteca Științifică a USARB, elena.cristian12@gmail.com, [ORCID: 0000-0002-6365-7013]

a creat echipe puternice cu oameni consacrați activității bibliotecare, care au început să lucreze cu planurile tematice ale editurilor privind calitatea în domeniul achizițiilor.

1967 - *Bibliotecii i se conferă titlul „Biblioteca Muncii Excelente”.*

1978 - Biblioteca este transferată la categoria de *Bibliotecă Științifică.*

1 septembrie 1986 - deschiderea unei noi clădiri construită pentru Biblioteca cu o suprafață de circa 6 000 m², așezată pe patru niveluri în centrul campusului universitar.

1992 - Institutul Pedagogic de Stat „Alec Russo” este reorganizat în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. Se înființează Școala Normală. Biblioteca devine un autentic laborator de muncă intelectuală, cu o colecție de 1 308 788 unități materiale.

1997 - Reevaluarea fondului Bibliotecii, conform ordinului Ministerului Culturii al RM Nr. 06-13/1091 din 03.10.1996 și Anexei Nr.1 din 02.10.96, aprobată de Ministerul Economiei cu coeficienți de indexare a fondurilor bibliotecare. La 01.01.1997 valoarea colecției a constituit 2 306 344 lei 81 bani. Au fost achiziționate documente de la Depozitul Legal din Republica Moldova.

1998 - Începe realizarea Proiectului ABUB-SOROS-98, subsidat de Fundația Soros Moldova și OSI Budapesta.

2001 - Noua directoare, D-na Elena Harconița, a realizat numeroase modificări și modernizări în vederea optimizării activității, asigurarea calității prin remaniere de cadre pentru o organizare eficientă a muncii, raționalizări și noi oportunități pentru beneficiari.

2002 - Implicațiile Bibliotecii în Proiectele naționale și internaționale: (Dezvoltarea colecțiilor pe diverse domenii, subsidate de Fundația SOROS; The East and Central European Journal Donation Project „Social Research” – SUA; Megaproiect „Biblioteca Puskin”), care au adus timp de 10 ani (cărți, abonamente la publicații periodice, hard, soft) în valoare de circa \$ **60 000**.

2006 - Biblioteca Științifică USARB își menține statutul instituției de categorie superioară în corespundere cu Hotărârea Guvernului R.Moldova nr. 381 din 13.04.2006

2008 - Inaugurarea Bibliotecii Depozitare Regionale a Băncii Mondiale cu participarea Directorului Băncii Mondiale în Moldova – Melanie Marlett, care a accentuat, că a fost impresionată, atât de țara noastră, cât și de locuitorii ei.

2016 - A fost inaugurat Centrul de Informare al României (15 decembrie) de către Departamentul Politici pentru Relații cu Românii de Pretutindeni

Promovare

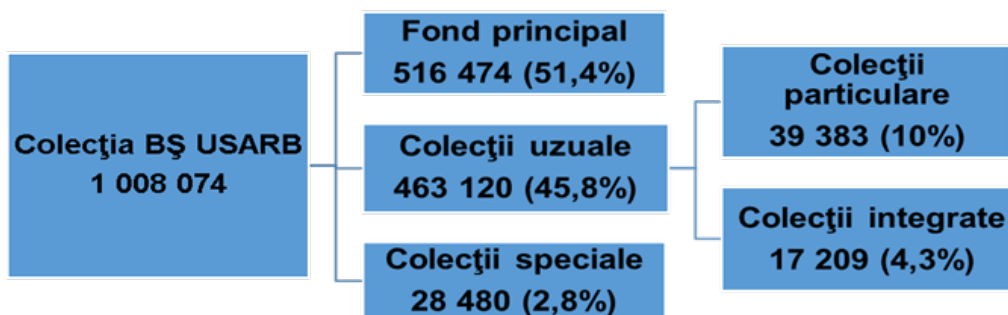
- Participarea în proiectele internaționale Tempus – MISISQ, LNSS ERASMUS+ (2015-2018), MdNoRo (2016-2019), membru al Consorțiului (REM) Resurse Electronice pentru Moldova
- Proiecte de colaborare cu companiile CEEOL, Biblioteca electronica eLibrary.ru, IPR BOOKS, Research4Life
- Repozitoriul Instituțional - ORA (Open Research Archive) USARB. Documentele sunt indexate în Google Scholar, ZENODO, OpenAire, DataCite și incluse automat în profilul cercetătorului, fiind vizibile în Web of Science, Scopus, Publish or Perich.
- Crearea Depozitului Obligatoriu Universitar
- Promovarea colecțiilor BȘ a USARB în Mass-Media - <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/media-bsusarb> <https://www.facebook.com/pg/tvmoldova/videos/>
- Indexarea lucrărilor în Biblioteca Digitală - <http://tinread.usarb.md:8888/jspui/>
- Site-ul BȘ USARB - <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro>

Strategia de dezvoltare a Bibliotecii Științifice a USARB 2017-2022

- Constituirea și dezvoltarea colecțiilor este una din cele mai importante activități bibliotecare direct proporționale cu creșterea și diversificarea lor pe diverse suporturi informaționale.
- Biblioteca deține poziția de lider în zona de Nord a Republicii Moldova, prin colecțiile sale satisface nevoile de informare ale utilizatorilor
- Clădirea de 4 niveluri, situată în centrul campusului universitar, oferă condiții, spații funcționale și program de lucru comod
- Biblioteca are integrate structuri și colecții naționale și internaționale ce măresc și diversifică oportunitățile oferite utilizatorilor
- BȘ a USARB asigură colecții bogate, coerente, diverse și variate prin achiziții anuale (cumpărare, donații, proiecte, depozit legal, schimb interbibliotecar etc.).

Structura organizatorică a colecțiilor **1 008 074 documente, 311 649 titluri în 57 de limbi, în valoare de 13 830 585,29 lei.**

Sursele de completare a colecțiilor:

- Achiziții de documente curente și retrospective
- Abonare la publicațiile seriale, baze de date
- Depozitul Obligatoriu Universitar
- Donații din partea cadrelor didactice USARB
- Donații de la instituții, biblioteci, fundații și persoane particulare
- Schimbul național și internațional de publicații
- Camera Națională a Cărții din Republica Moldova
- Transferul de publicații
- Publicații produse în rezultatul activității editoriale proprii
- Tipografia Presa universitară bălțeană
- Participarea în cadrul proiectelor.

Scopul cercetării, evaluarea calității colecțiilor Bibliotecii Științifice a USARB s-a centrat pe determinarea nivelului de satisfacere a utilizatorilor privind accesul la resursele informaționale din colecțiile BȘ a USARB.

Obiectivele cercetării

- Prezentarea colecțiilor Bibliotecii Științifice a USARB, dezvoltarea și diversifi-

care lor prin achiziții, schimb interbibliotecar național și internațional, donații, proiecte și activități editoriale proprii, asigurarea accesului la resurse informaționale relevante.

- Consolidarea rolului de furnizor unic de informații credibile și de calitate, de partener al procesului de instruire, cercetare și învățare pe parcursul întregii vieți.
- Colectarea opiniilor, aprecierilor utilizatorilor referitor la colecțiile Bibliotecii, precum și altor resurse informaționale și accesul la ele, oferi de Bibliotecă.
- Determinarea rolului bibliotecii științifice în procesul științific, de cercetare și educare.
- Opiniile și propunerile utilizatorilor vor fi utile pentru dezvoltarea în continuare a calității colecțiilor BȘ a USARB.

Ipoteza investigației: relevanța, promptitudinea și calitatea activității Bibliotecii Științifice a USARB, prospectarea unor noi direcții strategice, care depind, în mare măsură, de o bună cunoaștere a utilizatorilor, a nevoilor lor de informare, așteptărilor cu privire la ofertele Bibliotecii. Îmbunătățirea interacțiunii dintre bibliotecari, cadre didactice și utilizatori poate ajuta la dezvoltarea calității resurselor informaționale și serviciilor bibliotecii.

Ca **metodă de cercetare** a fost folosit chestionarul, structurat în 13 întrebări, cu 76 de itemi. Întrebările din chestionar au fost închise (cu variante prestabilite de răspuns), semi-deschise (s-a lasat posibilitatea de a adăuga răspunsuri libere) și deschise oferind respondenților posibilitatea de a-și exprima liber părerea, opiniile și sugestiile.

Chestionarul a fost aplicat pe un eșantion de 100 de subiecți (cadre didactice, masteranzi/doctoranzi și studenți din anii de studii 3 - 4), or aceștia au o experiență mai bună în calitate de utilizatori ai serviciilor de informare. Analiza celor 100 de chestionare prezintă opiniile utilizatorilor (lot general în corelație cu facultățile).

Chestionar, alcătuit din întrebări care reflectă cele mai importante aspecte ale calității colecțiilor BȘ a USARB, a fost propus celor mai diverse categorii de utilizatori.. Analiza răspunsurilor ne-a condus spre următoarele rezultate, care vor ajuta la identificarea problemelor-cheie în dezvoltarea calității colecțiilor, ne vor sugera noi forme și metode pentru asigurarea informațională a procesului de studii și cercetare științifică. Proportia respondenților: profesori/cercetători științifici - 16 %, masteranzi/doctoranzi - 52 %, studenți - 32 %, după facultăți: Facultatea Litere - 29 %; Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului - 26 %, Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte - 25 %, Facultatea de Drept și Științe Sociale - 20 %.

Studiul a arătat că serviciile oferite de BȘ a USARB sunt folosite de utilizatori: zilnic - 40 %, săptămâna - 40 %, iar în sesiune - 5 %, lunar - 3 % și ocazional - 2 %. Considerăm că foarte mulți utilizatori apelează în mod frecvent la colecțiile, serviciile bibliotecii, ceea ce ilustrează, evident, necesitatea resurselor infodocumentare și serviciilor bibliotecii în procesul de studii.

Participanții la sondaj au afirmă prin *acord total* că: „Biblioteca universității este pentru mine cea mai importantă și principala sursă de informare și documentare științifică” - 76 %, Biblioteca universității îmi asigură confortul necesar pentru a cerceta/studia - 76 %. Dezacord total au afirmațiile: Frecventarea bibliotecii universitare nu mai reprezintă o necesitate pentru mulți studenți - 46 %, Biblioteca trebuie să fie un loc numai pentru recreere, odihnă, comunicare - 60 %.

Afirmațiile: *Eu prefer mai mult cărțile în format tradițional și mai puțin în format digital, Computerele și Internetul fac inutile serviciile bibliotecii, împrumutul cărților,*

Bibliotecile universitare sunt necesare numai pentru cercetătorii științifici, constituie 4-6% (Tabelul 1).

Tabelul 1. Rezultatele cantitative obținute la întrebarea *În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații?*

Afirmații	Acord total	Acord parțial	Dezacord	Dezacord total
Biblioteca universității este pentru mine cea mai importantă și principala mea sursă de informare și documentare științifică	76 %	24 %	0	0
Biblioteca universității îmi asigură confortul necesar pentru a cerceta/studia	76 %	20 %	4 %	0
Eu prefer mai mult cărțile în format tradițional și mai puțin în format digital	32 %	48 %	15 %	5 %
Computerele și Internetul fac inutile serviciile bibliotecii, împrumutul cărților	10 %	18 %	48%	22 %
Bibliotecile universitare sunt necesare numai pentru cercetătorii științifici	6%	24 %	40 %	30 %
Frecventarea bibliotecii universitare nu mai reprezintă o necesitate pentru mulți studenți	6 %	14 %	34 %	46 %
Biblioteca trebuie să fie un loc numai pentru recreere, odihnă, comunicare	4 %	6 %	30 %	60 %

Constatăm că bibliotecă universitară are rolul de furnizor de informații credibile și de calitate, fiind suportul de bază în procesul de instruire și cercetare.

Utilizatorii remarcă faptul că reușesc să găsească în bibliotecă sursele de informare de care au nevoie (Tabelul 2).

Tabelul 2. *Cât de frecvent reușiți să găsiți în bibliotecă sursele de informare de care aveți nevoie?*

Surse de informare	De fiecare dată	De cele mai multe ori da	De cele mai multe ori nu	Uneori
Manuale, cărți la specialitate	45 %	46 %	6 %	3 %

Documente, articole științifice	42 %	46 %	8 %	4 %
Reviste științifice	48 %	45 %	5 %	2 %
Documente, inclusiv electronice	27 %	42 %	21 %	10 %
Baze de date	36 %	42 %	10 %	12 %
Materiale ale conferințelor științifice, mese rotunde etc.	32 %	44 %	11 %	13 %
Alte surse: literatură artistică, literatură străină, muzică tipărită, publicații periodice, materiale AV, carte veche și rară etc.	45 %	40 %	9 %	6 %

Aceste afirmații ne demonstrează că majoritatea utilizatorilor consideră că colecțiile care includ *diverse* categorii de documente, baze de date, contribuie de fiecare dată la satisfacerea deplină a necesităților informaționale complexe în procesul de studii și cercetare.

În cadrul cercetării a fost important să determinăm cum este apreciată calitatea resurselor informaționale ale bibliotecii (Tabelul 3).

Tabelul 3. *Cum apreciați calitatea următoarelor resurse informaționale ale bibliotecii?*

Resurse informaționale	Excelent	Satisfăcător	Puțin satisfăcător	Nesatisfăcător
Colecțiile de documente	55 %	44 %	1 %	
Colecția de reviste	48 %	50 %	1 %	1 %
Biblioteca Digitală	50 %	45 %	5 %	
Repozitoriul Instituțional ORA USARB	43 %	42 %	13 %	

Observăm că argumentele sunt în favoarea calității excelente și satisfăcătoare a resurselor informaționale din cadrul BȘ a USARB. Astfel, biblioteca universitară prezintă un mediu de informare și incluziune pentru toți utilizatorii. Colecțiile sunt esența Bibliotecii ca instituție ce satisface necesitățile de informare ale comunității.

Este cunoscut faptul că utilizatorii constituie elementul fundamental pentru orice tip bibliotecă, de ale căror nevoi de așteptare trebuie să se țină cont în toate aspectele de activitate. O prioritate considerabilă este catalogul electronic PRIMO ExLibris. Răspunsurile oferite de utilizatori în această direcție sunt reflectate în Tabelul 4. Accesul simultan la cataloagele celor 7 biblioteci universitare din RM este apreciat excelent de 48 %, Sortarea după relevanță a rezultatelor căutărilor, excelent apreciat de 52 %, Conexiune

cu bazele de date EBSCO, Primo Central Index, Repozitorii instituționale, excelent 45 %, Calitatea și varietatea conținutului catalogului electronic, excelent 40 %. Afirmații nesatisfăcătoare nu a fost indicate.

Tabelul 4. *Apreciați oportunitățile catalogului electronic PRIMO ExLibris*

Oportunitățile catalogului	Excelent	Satisfăcător	Puțin satisfăcător	Nesatis făcător
Accesul simultan la cataloagele celor 7 biblioteci universitare din RM	48 %	35 %	17 %	0
Calitatea și varietatea conținutului catalogului electronic	40 %	45 %	15 %	0
Plenitudinea subiectelor / punctelor de acces pentru identificarea resurselor informaționale	40 %	50 %	10 %	0
Conexiune cu bazele de date EBSCO, Primo Central Index, Repozitorii instituționale.	45 %	42 %	13 %	0
Sortarea după relevanță a rezultatelor căutărilor	52 %	46 %	2 %	0
Salvarea rezultatelor căutărilor și a căutărilor prelucrate în mapă pentru utilizare la necesitate	39 %	46 %	15 %	0
Organizarea electronică a referințelor bibliografice	34 %	50 %	16 %	0

Deci, PRIMO ExLibris, este un sistem de căutare și de furnizare a informației foarte util și necesar utilizatorilor bibliotecii. Acest sistem sporește potențialul bibliotecii prin furnizarea unei soluții universale pentru regăsirea și obținerea oricăror materiale din colecțiile bibliotecilor - inclusiv cele tipărite, electronice, digitale, locale și globale - indiferent de format sau locație.

O întrebare care ne-a interesat mult a fost ceea ce ține de satisfacția utilizatorilor în obținerea accesului la *informație*. (Tabelul 5)

Tabelul 5. Rezultatele obținute la *În ce măsură biblioteca universității vă oferă următoarele posibilități*

Posibilități	În foarte mare măsură	În mare măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură
Obținerea accesului la informație, documente necesare pentru activitatea pe care o desfășurați în calitate de student/cadru didactic/cercetător	65 %	35 %	0	0
Cunoaștereanoilor inovații/tehnologii din domeniu	45 %	55 %	0	0
Familiarizarea cu noile rezultate științifice în diverse domenii de activitate	68 %	32 %	0	0

Afirmațiile *în mică măsură* și *în foarte mică măsură* nu au acumulat nici un procent. Am concluzionat că utilizatorii sunt mulțumiți de calitatea serviciilor prestate de bibliotecă.

Am solicitat opinia utilizatorilor și asupra faptului, cât de mulțumiți sunt de condițiile/oportunitățile pe care le oferă Biblioteca Științifică a universității. La întrebarea cu privire la *Existența sălii speciale pentru profesor* nu am primit nici un răspuns. 71% constituie răspunsurile la întrebarea ce ține de *Posibilitatea de a-ți alege un spațiu individual unde să te simți confortabil (holuri)*, Procentul de 65 este pentru *Accesul deschis la fondul de carte* (Tabelul 6)

Tabelul 6. Rezultatele obținute la *Cât de mulțumit/ă sunteți de condițiile/oportunitățile pe care vi le oferă Biblioteca Științifică a universității în ceea ce privește*

Condiții/oportunități	Foarte mulțumit/ă	Mulțumit/ă	Nu prea mulțumit/ă	Nemulțumit/ă
Accesul deschis la fondul de carte	65 %	30 %	3 %	2 %
Accesul la fondul de carte în sălile de împrumut	55 %	40 %	2 %	3 %
Existența sălii speciale pentru profesori	50 %	27 %	0	0
Posibilitatea de a-ți alege un spațiu individual unde să te simți confortabil (holuri)	71 %	25 %	4 %	0

Personalul bibliotecii este perceput ca component de bază în asigurarea succesului bibliotecii și anume prin dezvoltarea calitativă a resurselor informaționale și a serviciilor

oferite. Câțiva utilizatori au pus preț pe creativitatea personalului, una dintre cele mai dorite atribuții în prezent în toate domeniile de activitate: “avem nevoie de *bibliotecari dornici de inspirație și deschiși spre inovație*”...

Tabelul 7. Rezultatele obținute la *În ce măsură sunteți mulțumiți de personalul bibliotecii în ceea ce privește*

Oportunități	Foarte mulțu-mit(ă)	Mulțumit(ă)	Nu prea mulțumit(ă)	Ne mulțu-mit(ă)
Nivelul de calificare, competența personalului	60 %	26 %	10 %	4 %
Capacitatea personalului de a se adapta la noile cerințe, tehnologii informaționale	56 %	41 %	2 %	1 %
Atitudinea, atenția bibliotecarilor față de utilizatori	50 %	45 %	3 %	2%
Activitatea bibliotecarului privind dezvoltarea colecțiilor, inclusiv pe diverse suporturi informaționale.	75 %	21 %	1 %	3 %
Cultura deservirii	60 %	35 %	4 %	1 %

Analiza răspunsurilor la întrebare corespunzătoare, ne-a permis să afirmăm că majoritatea utilizatorilor sunt *mulțumiți și foarte mulțumuți* activitățile bibliotecarilor, un număr foarte mic considerând că bibliotecarii trebuie să fie mai competenți și mai activi.

Un alt aspect urmărit în cadrul studiului - *Ce dificultăți întâmpinați mai des la utilizarea colecțiilor bibliotecii?* Cele mai multe răspunsuri au făcut referire la afirmația *Nu există careva dificultăți* - 60 %, urmate de: Asigurarea tehnică slabă, insuficiența calculatoarelor - 15 %, Sistemul de identificare a informațiilor prea complicat/dificil - 5 %, Resurse informaționale insuficiente, fondul de carte sărac - 3 %, Program incomod de funcționare a bibliotecii - 3 %, Bariere lingvistice - 5 %, Promovarea insuficientă a ofertei informaționale a bibliotecii - 3 %, Lipsa unei comunicări eficiente între bibliotecari și utilizatori (profesori, studenți) - 1 %.

Anume prin aceste afirmații se explică că pentru dezvoltarea colecțiilor BŞ a USARB, se pune un accent sporit pe diversitate, integritate și confort.

Problema accesului la resursele informaționale este foarte actuală, și bibliotecarii bine pregătiți vor putea asigura utilizatorii cu informația necesară în procesul de studii, cercetare, educație și recreere.

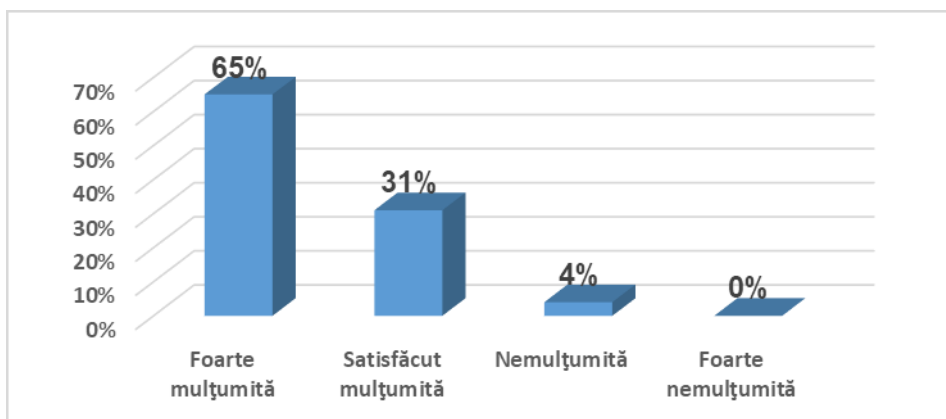

Fig. 1. Rezultatele obținute la ***Sunteți mulțumit de timpul în care vi se pune la dispoziție informația necesară***

Foarte mulțumiți sunt 65 % din respondenți. Deci, bibliotecarul este *mediator de informație și cunoaștere*, se ocupă cu colectarea, selectarea, dezvoltarea, organizarea și întreținerea colecțiilor bibliotecii, de furnizarea informației utilizatorilor.

Am dorit să aflăm și *care este percepția utilizatorilor cu privire la bibliotecă modernă*, răspunsurile servind un bun indicator cu privire la acțiunile viitoare ale instituțiilor bibliotecare într-un mediu educațional și informațional global și tot mai competitiv, prin:

- Bibliotecă care să dispună de colecții diversificate, calitative, științifice, reînnoite în mod constant – 80 %,
- Biblioteca cu specialiști de înaltă calificare, receptivi la tehnologiile moderne, la schimbările din domeniu - 63 %
- Bibliotecă care să ofere programe de dezvoltare a competențelor digitale – 61 %
- Bibliotecă dotată cu echipamente digitale moderne – 75 %
- Bibliotecă cu un program de lucru non-stop – 35 %
- Bibliotecă cu acces liber la resurse atât din bibliotecă, cât și de la distanță - 42 %
- Bibliotecă unde sunt organizate activități tematice, expoziții, întâlniri cu personalități de creație, de știință – 56 %.

Îmbunătățirea calității, eficiența colecțiilor bibliotecii și satisfacerea corespunzătoare a nevoilor de informare ale utilizatorilor sunt și ele menționate prin:

- Dezvoltarea/modernizarea colecțiilor în continuare – 81%
- Menținerea Bibliotecii digitale și a Repozitoriului electronic – 45%
- Instruirea profesională continuă și motivarea personalului bibliotecii pentru activitatea de inovare – 61%
- Inovarea serviciilor, asigurarea cu tehnologii moderne, inclusiv servicii online și prin telefonie mobilă – 54%
- Renovarea și dotarea fondului de carte cu publicații științifice noi, literatură recent apărută – 62%.

Considerăm că aceste afirmații se datorează în mare măsură dorinței utilizatorilor de a fi în pas cu *tehnologia informației și comunicării*, își doresc dezvoltarea serviciilor inovative de bibliotecă, amplificarea poziției bibliotecii în Știința Deschisă.

Gama de aspecte privind îmbunătățirea dezvoltării calității colecțiilor universitare a fost amplu exemplificată și justificată de participanți. Conform răspunsurilor primite îmbunătățirea calității trebuie să aibă loc prin: Colaborarea cu biblioteci europene pentru

îmbunătățirea calității colecțiilor; Echipament tehnic mai nou; Mai multe finanțe pentru dezvoltarea bibliotecii; Împrumutul de la distanță; Cât mai multe surse actuale noi, cursuri on-line; Dezvoltarea și modernizarea colecțiilor; Atragerea investițiilor; Dotarea bibliotecii cu publicații științifice și didactice în mai multe exemplare; Achiziții de carte după profilul facultăților; Mai multe exemplare pentru împrumut la domiciliu; Implicarea în proiecte, colaborarea cu cadrele didactice, renovarea colecțiilor, modernizarea bibliotecii; Totul e perfect etc.

Concluzii:

Dezvoltarea colecțiilor și diversificarea resurselor de informare, ca și utilizarea diverselor aplicații de comunicare, accesare și diseminare a informației reprezintă, în opinia subiecților, principalele direcții spre care se orientează bibliotecile universitare și știința informării.

Rezultatele investigației ne-au permis să concluzionăm că reprezentările utilizatorilor tind spre colecții excelente de documente, calitatea și varietatea conținutului catalogului electronic, cunoașterea noilor inovații/tehnologii din diverse domenii, accesul deschis la fondul de carte, capacitatea personalului de a se adapta la schimbare, tehnologii informaționale recente, cultură a informației adecvată noului mediu comunicațional, cultura deservirii, bibliotecă să dispună de colecții diversificate, calitative, științifice, reînnoite în mod constant, menținerea Bibliotecii digitale și a Repozitoriului electronic și altele.

În privința provocărilor cu care se confruntă bibliotecile universitare remarcăm: digitizarea colecțiilor și modernizarea infrastructurii tehnologice, împrumutul la distanță, conexiune cu bazele de date EBSCO, Primo Central Index, Repozitorii Instituționale etc.

Referințe bibliografice:

1. Ghid în sprijinul implementării SM ISO 16439:2018 „Informare și Documentare. Metode și proceduri pentru evaluarea impactului bibliotecilor” [online] [citat 13 iul. 2020]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/publicatii/Ghid-Informare-si>
2. HARCONITA, Elena. *Modulul 8 Politica de dezvoltare a colecțiilor de bibliotecă. Principii de dezvoltare a colecțiilor Erasmus + CBHE Library Network Support Services (LNSS): modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff development and reforming library services (LNSS), proiect nr 561633-EPP-1-2015-1-AMEPPKA2-CBHE-JP* [online] [citat 01 sept. 2020]. Disponibil: http://libruniv.usarb.md/images/pdf/proiect_LNSS/Politica_Dezvoltare_Colecțiilor_Principii-dezvoltare.pdf.
3. IFLA – *Guidelines for a Collection Development Policy using the* [online] [citat 10 sept. 2020]. Disponibil: <http://www.ifla.org/VII/s14/nd1/gcdp-e.pdf>.
4. LE GE cu privire la bibliotecă: nr. 160 din 20.07.2017. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. nr. 301-315/529 din 18.08.2017 [online] [citat 10 sept. 2020]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/accesDedicat/Lege-cu-privire-la-bibliotecii.pdf>.
5. *Politica de dezvoltare a colecțiilor BŞ USARB* [online] [citat 09 sept. 2020]. Disponibil: http://libruniv.usarb.md/images/pdf/strategii_politici/Politica_DC-USARB.pdf.
6. *Secțiunea IFLA pentru Materiale audiovizuale și multimedia : Reguli pentru materialele audiovizuale și multimedia din bibliotecă și alte instituții* [online] [citatt 2 sept. 2020]. Disponibil: http://libruniv.usarb.md/images/pdf/strategii_politici/strategie_2017-2022.pdf.
7. *Strategia de dezvoltare a Bibliotecii Științifice a USARB, 2017-2022* [online] [citatt 2 sept. 2020]. Disponibil: http://libruniv.usarb.md/images/pdf/strategii_politici/strategie_2017-2022.pdf.

**BIBLIODIVERSITY (КНИЖНОЕ РАЗНООБРАЗИЕ) КАК ТЕНДЕНЦИЯ
БЫТОВАНИЯ РЫНКА КНИЖНОЙ ПРОДУКЦИИ 21 ВЕКА, А ТАКЖЕ
ПРОЯВЛЕНИЯ ПРИНЦИПОВ РАЗНООБРАЗИЯ И БАЛАНСА В
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКИ USARB**

*BIBLIODIVERSITY AS A TREND IN THE 21ST CENTURY BOOK MARKET
AND AS A DIVERSITY AND BALANCE MANIFESTED IN THE ACTIVITIES
OF THE USARB SCIENTIFIC LIBRARY*

Marina ŞULMAN¹, Polina SPÎNU²

Abstract: *This paper deals with principles of bibliodiversity (variety and balance) in modern Book Market and Book Shop daily work. The authors tell us about increasing user role in 21st century library. The authors of this article also argue that interpretation of the novel, poem or picture is one of best ways to attract users. The practical part of this paper deals with acquisition of book collection in Scientific Library of USARB.*

Keywords: *bibliodiversity, modern university library, partnersheep, book market, book collection, interpretation, best-selling books, Ambroise Vollard, Pablo Picasso, Pierre-Auguste Renoir, Lafcadio Heam*

ЦЕЛЬ РАБОТЫ: Осмысление *BIBLIODIVERSITY* (книжного разнообразия) как одной из тенденций бытования рынка печатной продукции 21 века. Выявление функционирования принципов разнообразия и баланса в деятельности научной библиотеки USARB.

Авторы настоящего исследования ставили перед собой следующие **ЗАДАЧИ:**

1. кратко осветить историю вхождения термина *diversity* в научный оборот;
2. выявить сущность противоречивых тенденций бытования книжного рынка 21 в.;
3. осветить варианты отношения к читателю на книжном рынке, в магазине, а также в библиотеке;
4. констатировать участие библиотекарей, наряду с учителями и преподавателями, филологами и культурологами, в процессе возвращения к чтению, выделяя интерпретацию романа или новеллы, стихотворения или картины как эффективный способ привлечения пользователей в библиотеку;
5. сделать попытку прогноза: какой будет «библиотека будущего»?;
6. в практической части работы сопоставить данные о комплектовании фондов за 2018-2019 гг. с данными 2010 г.;
7. в соответствии с итогом анализа данных за 2010, 2018 и 2019 гг. вычертить графики.

---

¹ Bibliotecară, Biblioteca Ştiinţifică a USARB, [ORCID: 0000-0002-2631-4628]

² Bibliotecară, Biblioteca Ştiinţifică a USARB, polinaspinutudoran@gmail.com, [ORCID: 0000-0002-8876-9353]

СТРУКТУРА РАБОТЫ: Настоящее исследование предваряется вступительной частью, в которую включены рассуждения о связи книги и культуры, а также краткое изложение истории вхождения термина *Bibliodiversity* (*Книжное разнообразие*) в научный оборот. Основное содержание работы делится на теоретическую и практическую составляющие. Вступительная часть и две главы теоретической части настоящего исследования предваряются эпитафиями.

В первой главе теоретической части речь идёт о сути понятия «книжное разнообразие», а также о противоречивых тенденциях современного рынка печатной продукции. Во второй главе основной части настоящей работы освещается противостояние тенденций монополизации и моноскопии, говорится о возрастающей роли читателя в качестве определяющего начала на рынке печатной продукции, в книжном магазине и, разумеется, о партнёрских взаимоотношениях с пользователем в современной библиотеке. В качестве одной из многочисленных задач, стоящих перед нами, библиотекарями 21 века, выдвигается возвращение интереса к чтению.

Умение интерпретировать книгу или картину, продемонстрированное на примерах новелл Лафкадио Хирна и портретов Амбруаза Воллара кисти Ренуара и Пикассо, рассматривается нами как один из возможных приёмов пробуждения и углубления интереса к чтению, а также развития способности получать эстетическое наслаждение от произведений, относящихся к различным направлениям живописи 20 века (импрессионизму и кубизму).

Основой третьей (практической) части работы можно считать фиксирование проявлений принципов разнообразия и баланса в работе отдела комплектования Научной библиотеки USARB. Авторами были проанализированы данные 2010, 2018, 2019 гг. По результатам анализа нами вычерчены соответствующие графики. Работа завершается некоторыми выводами.

МЕТОДОЛОГИЯ: В качестве методов были использованы анализ, синтез, а также визуализация полученных данных.

Культура и книга

Культура – это не количество прочитанных книг, а количество понятий.
Фазиль Эскандер

В конце прошлого века, помимо распространения в обществе информационной культуры, интеллектуалы, библиотекари и культурологи стали подчёркивать взаимосвязь между книгой и культурой. Книгу считают фундаментом культуры, символом, удачно объединяющим материальную и духовную стороны жизни человека, «учебником» жизни или предметом роскоши. Различные издания в большей или меньшей степени соответствуют одному или нескольким из приведённых выше определений. Ясно, что книга является неотъемлемой частью народной культуры. Ведь и сами по себе народы подразделяются на имеющие или не имеющие письменную культуру. Даже нации, не обладающие последней, по решению ЮНЕСКО имеют полное право на признание их материальных и духовных ценностей.

В Конвенции ЮНЕСКО 2003 года (UNESCO's Convention on the safeguarding

of the intangible cultural heritage. Available at [http://portal/unesco.Org/en/ev/php-ULID=17721 &URL DO=DO TOPIC&URL SECTION=201. html.](http://portal/unesco.Org/en/ev/php-ULID=17721&URLDO=DO_TOPIC&URLSECTION=201.html)) говорится о том, что культурное наследие, в широком смысле, может быть понято как образ жизни (way of life). В это понятие могут быть включены образцы поведения, генеральные идеи, действия и ритуалы, а также ценности и жизненные ориентиры. Важен аспект преемственности. Образ жизни народа, неизбежно меняясь под влиянием времени в исторической перспективе, всё же, в своих основных чертах и особенностях, передаётся из поколения в поколение. В сферу культурного наследия могут быть включены не только объекты и артефакты, но и традиционные практики, выражения, знания и навыки. Порой прикладываются усилия к тому, чтобы сохранить для потомков нечто глубоко индивидуальное, единичное, свойственное одному народу или группе людей. Образцами ценностей, являющихся достоянием всего человечества, признаны аргентинское танго, индийская йога, испанский танец фламенко, швейцарское пение в стиле йодлинг, распространённое в горных районах Тироля. В список нематериального богатства ЮНЕСКО входит жанр мужского колядования, свойственный жителям Молдовы и Румынии, а также обычай, связанный с изготовлением и ношением мэртишора. Помимо Молдовы и Румынии (мэртишор) первый день весны сходным образом отмечают в Болгарии (мартеница) и Македонии (мартинка).

В сфере защиты материальных и нематериальных культурных ценностей трудно переоценить роль «Конвенции по защите и пропаганде культурного разнообразия». Книга может рассматриваться как неповторимое единство, средоточие духовного и материального наследия нации. Такова, например, знаменитая книга из города Муш («Евангелие святого Карапета»), во время Первой мировой войны спасённая двумя немолодыми армянками, тащившими её на плечах с риском попасть в руки преследователей. Помимо веками проверенной важности для человечества в научном или художественном смыслах, а также в духовном, абстрактном или практическом планах, книга представляет собой инструмент передачи культурных ценностей будущим поколениям.

Происхождение и вхождение в научный оборот термина «BIBLIODIVERSITY» (Книжное разнообразие).

Нетрудно догадаться о том, что термин «BIBLIODIVERSITY» создан по аналогии с «биоразнообразием», ранее вошедшим в научный обиход. В обоих случаях речь идёт о необходимости сохранения многообразия биологических видов либо типов печатной продукции или жанрового разнообразия. Официальной регистрации выражения «Biodiversity» в качестве термина не было. Известно, что в 1999 году директора «Интеллектуальной библиотеки будущего» (Bibliothèque interculturelle pour le Futur, Intercultural Library for the Future) на встрече в Дижоне впервые употребили интересующий нас термин. В качестве основателя библиотеки выступил Чарльз Л. Мауэр. Руководителями программы, а также организаторами встречи были Мишель Сакуэ и Этьенн Галлиан. В качестве изобретателей термина называют также группу чилийских издателей (Publisher RIL Editores www.rileditores.com). В 2002 году учредители Международного Союза независимых издателей использовали выражение в качестве устоявшегося термина. Члены Международного

Союза независимых издателей способствовали распространению и закреплению термина в среде издателей, говорящих на разных языках. Видимо, импонировала общепонятность и относительная простота термина «Bibliodiversity».

Выражение было использовано в Декларациях, принятых в Дакаре в 2003 году, в Гвадалахаре в 2005, а также в Париже в 2007 годах. Функционирование термина «книжное разнообразие» неразрывно связано с «Конвенцией об охране и поощрении разнообразия форм культурного самовыражения», принятой 20 октября 2005 года. Bibliodiversity (книжное разнообразие) является, по выражению Фрэнсис Бентаму, проявлением культурного разнообразия в мире печатной продукции. Отметим, что существует журнал академического характера под названием «Bibliodiversidad». Остаётся добавить, что 21 сентября в мире принято праздновать день книжного разнообразия (Bibliodiversity).

**«BIBLIODIVERSITY» (Книжное разнообразие)
и рынок печатной продукции.**

***В БЛИЖАЙШИЕ ГОДЫ ЛЮДИ В НАШЕЙ СТРАНЕ И ЗА ГРАНИЦЕЙ
НАЧНУТ ОСОЗНАВАТЬ, КАК ОПАСНО ЖИТЬ В СТРАНЕ***

С узким ассортиментом идей и альтернатив.

Андрэ Шифрин, глава издательства из США

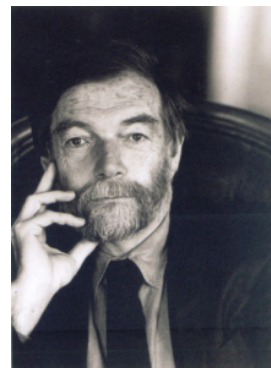
Проблема однообразия или ранообразия книжного рынка стала актуальной в конце прошлого века. Речь идёт, прежде всего, об издательской политике. Очевидно, что заинтересованность в высокой прибыльности издательского дела привела к явлению, получившему название «бестселеризация книжного рынка». Среди множества научно-популярной, беллетристической и художественной литературы стали выделять книги, оказавшиеся чемпионами продаж. Они называются бестселлерами. На обложках стали печатать выдержки из критических отзывов, а также данные о том, сколько людей познакомилось с книгой за определённый период времени в отдельно взятой стране и во всём мире.

Издатели стали отдавать предпочтение наиболее популярным произведениям. Их значительно легче продвигать на рынке печатной продукции. Так возникла опасность однообразия, стандартизации и гомогенизации книжного рынка. Новаторская или глубокая по содержанию книга могла в силу новизны идей или их словесного выражения оказаться не самой «читаемой», вовсе не лёгкой для читательского восприятия. Такая книга часто вызывает споры, а порой и нарекания.

С 90-х годов прошлого века стала набирать силу тенденция противоположная бестселеризации. Её и называют «Bibliodiversity» по-английски, а по-испански название термина звучит как «Bibliodiversidad». Русский аналог – «книжное разнообразие». По сути дела книжное разнообразие реализуется в двух направлениях. Предполагается не только наличие печатной продукции самого разного содержания под оригинальными названиями, разнообразие видов изданий (монографии, антологии, хрестоматии, карты и схемы, комиксы, социологические и статистические исследования) и присутствие на книжном рынке всевозможных жанров современной художественной литературы, но и сохранение разумного баланса между отдельными видами печатной продукции и литературными жанрами.

По английски оба направления **BIBLIODIVERSITY** могут быть обозначены кратко и выразительно: **VARIETY OF TITLES** (вариативность названий) and **BALANCE OF SPECIES** (баланс видов изданий и жанров художественной литературы).

Андрэ Шифрин - потомственный издатель. Отец его занимался изданием книг в США, работая в им же основанном небольшом издательстве «Пантеон». Андрэ, сын Жака Шифрина, тридцать лет жизни отдал «Пантеону», продолжая дело своего отца. Он опубликовал популярную и увлекательную книгу «Легко ли быть издателем» о серьёзных проблемах современного книгоиздания, обобщая в ней собственный опыт и делясь с читателями размышлениями об особенностях книжного дела в 21 веке. Автор, успешно работавший на книжном рынке США, отнюдь не на стороне гигантских книгоиздательских корпораций.

Он пишет: «Историю книжного дела не следует сводить к сухой статистике продаж — всегда надо смотреть, что именно издается, насколько широк ассортимент, а также какие новые идеи, облеченные в форму художественной либо документально-публицистической и научной литературы, предлагаются читателю. Кроме того, необходимо анализировать проблему взаимодействия высокой культуры с массовой аудиторией в эпоху продолжающейся индустриализации. Как изменились сами издательства, и чем это обернулось для людей, занятых в книжном деле»? Будучи сторонником книжного разнообразия, автор вынужден констатировать факт минимизации влияния *bibliodiversity* на мировой рынок книжной продукции после последней пандемии. Шифрин с тревогой замечает, что его страна остро нуждается в притоке новых конструктивных идей и справедливо утверждает, что подобные идеи не высказываются на страницах книг, увидевших свет в результате бестселеризации и гомогенизации книжного рынка.

Авторы настоящей работы уверены в том, что глубокий многогранный и нелицеприятный анализ сложившейся ситуации, а также находки творческого характера требуются не только США. Они необходимы Молдове и всему миру.

Господин Шифрин решительно ушёл из издательского дома, основанного его отцом. Он «создал небольшое, независимое, старающееся служить общественным интересам издательство «Нью пресс» («New Press»). Не скрывая удовлетворения, позволим себе процитировать отрадный вывод, к которому пришёл автор книги «Легко ли быть издателем». Он утверждает: «Судя по первым годам существования его издательства «New Press», альтернатива крепнущему контролю концернов над издательским делом все-таки возможна».

Появление на книжном рынке гигантских транснациональных корпораций принято сравнивать с транснациональными агрокультурными корпорациями. Возникновение процесса связано не только с экономической мощью крупной сети издательств, но и с господством глобализации во всём мире. Медиа-гиганты оказали на рынок примерно то же влияние, что и агрокультурные гигантские транснациональные корпорации оказали на сельское хозяйство многих стран.

Своей технической оснащённостью, агрессивностью, наличием крупного капитала гиганты создали условия, благоприятные для поглощения малых издательских фирм. Казалось, идёт необратимый и прогрессивный процесс, противостоять которому бессмысленно. Но в современном мире всё сильнее звучат голоса антиглобалистов, указывающих на издержки и минусы глобализации всех сфер человеческой деятельности. В начале 21 века ярко высветились недостатки издательской политики гигантов. Выработывая единую рыночную политику, именно они стремятся к стандартизации и монополизации книжного рынка.

Медиа-гиганты глубоко заинтересованы в лёгкости продвижения издательской продукции, в бестселеризации рынка, в наличии блокбастеров и т. д. Михаил Котомин пишет: «Так же, как индустриальные плантации приводят к полкам в супермаркетах, наполненным нарядными и безвкусными помидорами, **Big Publishing** предлагает нам «главный американский роман», «скандинавские детективы» и диетический научпоп». Однако, книга, по самой своей сути, результат творческого труда автора или группы авторов. Она является штучным товаром, требует индивидуального подхода на стадии публикации, а также на уровне поиска читателя, способного принять и высоко оценить достоинства конкретного издания. Выяснилось, что небольшие издательские фирмы, в которых делом управляют люди со вкусом, развитой интуицией и опытом, справляются с анализом читательского спроса лучше.

Известны случаи, когда крупные издательские сети, пройдя через процесс концентрации, выходили к решению создания серии небольших центров, успешно действующих на книжном рынке. Примером может служить сеть Waterstones. Оказавшись на грани банкротства, владельцы огромной сети пригласили нового управляющего. Им стал хозяин маленькой сети автономных магазинов «Daunt Books» Джеймс Донт. Ему удалось провести успешную реорганизацию сети Waterstones. Серия небольших магазинов реорганизованной сети начала работать эффективно. Существует множество примеров, когда издатели шли на риск, публикуя произведения никому не известных авторов, и добивались успеха.

По статистике именно владельцы небольших издательств, ведомые собственным эстетическим вкусом и интуицией, гораздо чаще, чем лидеры **Big Publishing** (гигантов издательского мира) склонны рисковать своим имиджем и деньгами ради популяризации талантливого автора. Сенсационным изданием с привкусом скандальности было явление в свет «Лолиты» Набокова в Париже в 1955 году на английском языке. В восемнадцатом веке были анонимно опубликованы знаменитые «Персидские письма» Шарля де Монтескьё. В двадцатом столетии шумным успехом пользовалась возрождённая серия романов о Конане. Автор – Роберт Говард. Издатели – Спрэг де Камп и Лина Картер. Сенсацией двадцать первого века в России стала публикация первой книги Гузели Яхиной «Зулейха открывает глаза».

В современной библиотеке с печатной книгой связан целый круг проблем, смыкающихся с издательским делом, изучением тенденций книжного рынка, разработкой стратегии пополнения книжного фонда, установлением партнёрских отношений с пользователями и, наконец, дигитизацией как процессом сохранения контента печатной книги наряду с книгой электронной. Определённые сложности связаны также с тем, что в сети всё больше пользователей, которые предпочитают

действовать анонимно. Под маской анонима легче нарушить границы правового пространства, вторгаясь в чью-то интимную жизнь или резко нарушая правила политкорректности. Разъяснение полномочий пользователя, высвечивание границ и пределов, порой, не твёрдо обозначенных в законодательных актах, также требует подготовки и соблюдения профессиональной этики современных работников библиотек. Библиотекари двадцать первого века несут ответственность за выработку стратегии пополнения фонда. Помимо этого, они должны ясно понимать свою роль в деле обеспечения доступа к содержанию книги на любом носителе информации.

Вывод:

Во второй половине 20 столетия, а также в первой четверти 21 века важнейшими процессами, определяющими характер рынка печатной продукции следует считать противостоящие друг другу тенденции монополизации, гомогенизации и бестселеризации, с одной стороны, с другой стороны, активно действующее осознанное стремление к книжному разнообразию (Bibliodiversity). Современные библиотекари, обеспечивая доступ к информации на любом носителе для разных (по возрасту, физическому состоянию, уровню духовного развития, вероисповедания и национальной принадлежности) читателей стремятся удовлетворить потребности каждого пользователя.

«Люди перестают мыслить, когда перестают читать!»

*Дени Дидро, французский
философ*

Разговор о книжном рынке и выборе книги неизбежно должен привести нас к вопросу об управлении рынком печатной продукции. Если главным лицом является медиа-гигант типа **Big publishing**, неизбежно стремление к однородности печатной продукции - гомогенизации, монополии в сфере книжной торговли, а также обилию блокбастеров и бестселеризации. Тенденция стремления к книжному разнообразию (bibliodiversity) противостоит не только бестселеризации и гомогенизации книжного рынка. Разнообразие типов печатной продукции, а также жанров художественной литературы выводит в качестве главного лица на рынке печатной продукции самого читателя, выбирающего конкретную книгу в соответствии со своими потребностями, уровнем и качеством читательского опыта, а также эстетическим вкусом. Главенство читателя, по мнению Михаила Котомина, правомерно образно назвать «диктатом читателя, выбирающего книгу для себя в единственном экземпляре». Явление это называется моноскопией. Сегодня она успешно противостоит монополизации рынка печатной продукции, а также приблизительной категоризации книг, опирающейся на сетевой интернетовский ритэйл, обеспечивая центральное положение на книжном рынке мировому читательскому содружеству.

В небольших книжных магазинах с правом самостоятельной комплектации ассортимента предлагаемой продукции постоянных читателей знают в лицо, предлагают различного рода скидки, карточки и бонусы, предоставляют

возможность, используя компьютерные программы, заказать заинтересовавшую книгу, фиксируют и учитывают стойкий интерес к научному или художественному творчеству конкретного автора, группы авторов или определённого жанру.

Думается, не случайно возникла в начале двадцать первого века русская «Премия читателя», присуждаемая после анализа читательских формуляров представителями библиотечного сообщества и консультаций с экспертами (учителями, библиотекарями, профессорами, филологами и культурологами).

Не удивительно, что при такой постановке вопроса главным лицом в современной библиотеке должен стать пользователь, которому надо деликатно помогать, подсказывать, предлагать литературу на выбор, но не диктовать условия. Логично то, что современные библиотекари изучают читательский спрос, проводят исследования библиометрического и наукометрического характера, определяют ассоциативный круг того или иного произведения.

Библиотеку нашего времени невозможно представить себе без ксеро-копирования. Неотъемлемым правом читателя должна стать возможность приобрести бесплатно или за умеренную плату копию страницы, главы или книги в целом. Пользователи 21 века не тратят время на конспектирование, явно предпочитая сделать копию оригинала. Ею можно воспользоваться в любом месте в любое время. Можно подчёркивать, писать на полях и т. д. Если библиотека в ближайшем будущем не предоставит услугу быстрого и удобного для посетителя копирования, пользователь сам решит проблему, приобретая такие портативные устройства, с помощью которых можно будет легко и быстро самостоятельно сделать копию любого объёма. Подобные аппараты уже существуют.

В процессе возвращения интереса к чтению участвуют учителя, филологи, культурологи и психологи. Отрицать наличие просветительской составляющей в работе современной библиотеки бессмысленно. Вполне понятно, почему мысли исследователей библиотечного дела на современном этапе возвращаются к характеристике жанра рекомендательной библиографии.

После распада Советского Союза жанр был осуждён далеко не без оснований. Советская рекомендательная библиография, порой, была слишком напористой, декларативной и диктаторской. Читатель рассматривался как пассивный объект. В настоящее время прочно утвердилось совсем иное отношение к пользователям. Осуществляя информационное обслуживание, библиотекари двадцать первого века вступают в партнёрские взаимоотношения с читателями. Рекомендательная библиография прошлого века, в самом деле, невозможна в наши дни.

Однако, остаются и остро стоят в начале двадцать первого века проблемы падения общекультурного уровня гимназистов и студентов, подростков и пользователей интернета. Наряду с учителями, профессорами и воспитателями библиотекари должны предпринимать усилия для минимизации вреда культурного разрыва поколений, преодоления взаимного непонимания старших и юных, устранения опасности взращивания поколения асоциальных детей. Последняя из названных нами угроз стала, к сожалению, весьма реальной в свете неизбежной и оправданной с медицинской точки зрения, самоизоляции. Перечисленные нами риски могут привести к обезличиванию, стиранию индивидуальных особенностей человеческой личности. Нельзя забывать о том, что библиотекарь должен помочь пользователю не только найти необходимую литературу, но и осознать

ценность её научного смысла, ощутить истоки авторских идей, либо осмыслить степень актуальности найденных автором болевых точек и генеральных проблем современности, успешно интерпретируя заинтересовавшее читателя произведение художественной литературы.

Авторов художественных текстов не стоит обвинять в создании жестоких реалий современной жизни. Интуитивно предвидя опасности, грозящие человечеству, писатели образно на символическом уровне выражают собственные опасения и предчувствия. Писатель отнюдь не стремится к воплощению в реальности всех своих интуитивных прозрений. Наоборот, через творчество, используя возможности символического осмысления реальности, а также ассоциативного мышления, творец устрашающих историй и пугающих образов стремится предупредить человечество об опасности. Ассоциативный и символический типы мышления у разных людей развиты в разной степени. Нередко читателю надо помочь филологически грамотно воспринять художественный образ и осмыслить символический уровень содержания книги. Одним из многочисленных примеров создания текстов, поддающихся различным, порой, противоречивым трактовкам, являются новеллы Л. Хирна.

В 2020 году исполняется 170 лет со дня рождения Лафкадио Хирна (Патрисио Лафкадио Тессима Карлос Хирн, 1850-1994). Хирн приехал в Японию в качестве журналиста и остался в этой стране до конца своих дней. Он занимался преподавательской деятельностью (университет в городе Мацуо), изучал обычаи и сказки страны восходящего солнца. Писатель женился на представительнице рода самураев Сэцу Коидзуми и принял имя Якумо Коидзуми.

В его отточенных, изящных и кратких рассказах немало страшного: гоблины, призраки, люди без лица и т. д. Наряду со всей этой нечистью явственно ощущается и активно проявляет себя доброе начало. Вот бесстрашный самурай спасает свою жену от злобных насмешников, вызванных к жизни её собственной ленью («Тин-тин Кобакама»). История начинается подобно детективному рассказу Конан Дойля с посланиями, угрозами и маленькими человечками. Читатель, дочитавший новеллу до морали в финале, вполне может интерпретировать её как нравоучительную притчу.

В «Истории о женщине, которая потеряла клёцку из рисовой муки» пожилая дама усердно ищет свою «сбежавшую» клёцку, проявляя удивительное упорство, мастерство поварахи, а также изобретательность беглянки на пути к свободе. Она трудолюбива, вежлива, но очень решительна. Героине рассказа помогает река, дают добрые советы говорящие статуи Дзидзо, покровителя путников. В первой же фразе новеллы её героиня характеризуется как «немолодая женщина, любившая посмеяться». Далее следуют невероятные приключения, страшные сцены пленения, выпивания демонами речной воды, и опасной погони. Есть даже, напоминающие европейскому читателю знаменитую «Алису в стране чудес»

игры с размерами. Уменьшившись, женщина прячется в рукаве статуи. Она же мощно работает вёслами, азартно уходя от преследователей они. Весёлое игровое начало пронизывает весь текст. Героиню рассказа выдаёт её собственный смех, её же оптимизм позволяет пожилой женщине одержать победу. В финале новеллы героиня нашла свою клёчку, сбежала от демонов, вернулась домой да ещё и разбогатела, недорого продавая клёчки путникам, проходившим мимо её дома. В коротком рассказе глубокий смысл. Помощь реки символизирует единство главной героини с природой, клёчки на ассоциативном уровне становятся эмблемой её поварского искусства, а покровительство статуи Дзидзо утверждает победу добра над злом. В крошечной новелле чувствуется приключенческое начало, весёлый юмор автора, а также несомненное влияние японской волшебной сказки на творческую манеру Лафкадио Хирна.

В одном из рассказов, кошки которых любил рисовать мальчик, в ожесточённой схватке с силами зла спасают подростка, точно следовавшего мудрым указаниям своего наставника. К финалу рассказа «Мальчик, который рисовал кошек» читателям уже совершенно очевидно, что парень талантлив. Он станет замечательным художником. Эта новелла Хирна одновременно похожа на рассказ в жанре хоррор, напоминает японскую традиционную сказку и заставляет думать о полемике с Эдгаром По. Она полна оптимизма, веры в благословенную творческую силу искусства и любви к животным.

Читать Хирна чуть страшновато и весело. По-настоящему ужасных рассказов у Лафкадио Хирна немного. Чаще он пугает не слишком, одаря остроумными шутками, а также поэтическим восприятием тинственной Японии. Будучи европейцем, Лафкадио Хирн женился на японке из рода самураев. У них было четверо детей. У Патрика Лафкадио Хирна, помимо яркого таланта и виртуозного стиля, был широкий кругозор. Он интересовался японскими сказками, пропагандировал дзюдо как тактику защиты, преодолевающей агрессию, используя в своих целях энергию противника, глубоко и тонко понимал японскую живопись. В новелле «История о старике Кодзи» Хирн писал: «Великие картины обладают собственной душой».

Книги, а также другие знаменитые произведения искусства (статуи, картины, вазы и шкатулки...) можно по-разному интерпретировать. Осознание нетривиальности искусства может служить подготовкой к восприятию неоднозначной сложности жизни, что особенно важно в 21 веке с его явственно ощутимой

виртуальной реальностью, всё теснее переплетающейся с бытом наших современников.

На портрете Амбруаза Воллара кисти Огюста Ренуара, представителя импрессионизма, знаменитый издатель и арт-диллер изображён в профиль. Зрителю лучше всего видны его лицо и руки, держащие маленькую статуэтку обнаженной женщины. Костюм Воллара и стол выполнены в холодноватой гамме серовато-голубовато-зеленоватых тонов. Воротничок и манжеты, чисто белые, выглядят вполне респектабельно. Фоном служит стена комнаты, окрашенная однотонным горячим красным цветом. На столе стоит чайник,

лежат плоды, свидетельствующие о только что законченной трапезе. Воллар не касается их руками и не смотрит на них. Взгляд его добрых и внимательных глаз сфокусирован на изящной статуэтке, которую он держит в руках. Свет играет на стигах одежды Воллара, на его руках и лице, которые написаны в неповторимой по-ренуаровски нежной манере. Тело точно живое с розоватыми оттенками и едва ощутимыми светло-кофейными бликами, уже не юное округлое лицо знаменитого коллекционера сосредоточенно, взгляд прикован к женской фигурке.

Самое удивительное в комнате – фон. Его цветовая я пылающая насыщенность пропитана энергией и мягко, завуалированно намекает на эротику. Горячность фона умеряется холодноватой гаммой цветов пиджака и скатерти на столе. В фигуре героя картины самым главным кажутся руки. Сильные, с удлинёнными пальцами, эти руки держат статуэтку с той бережностью, с какой обращаются с живым существом. Правая рука обхватила основание фигурки. Зрителю видна освещённая тёплым светом кисть и одна из фаланг пальцев. Левая рука в тени. На свету лишь пальцы, поддерживающие нижнюю половину тела (до пояса). Гибкий стан, верхняя часть статуэтки, вздымается с гордой независимостью. Женщина поправляет причёску. Зрителю не дано поймать взгляд миниатюрной фигуры, перекрещивающийся со взглядом самого Воллара. И это перекрещение взглядов создаёт ощущение тайной беседы между статуэткой и ценителем искусства, филантропом и коллекционером Амбруазом Волларом, славившимся тонкостью вкуса и безупречностью эстетического чутья. И это чудо – таинственный безмолвный диалог знатока и произведения искусства, их интимное глубокое взаимопонимание, отсекающее всё и всех лишних, даже зрителей, какими бы искушенными они ни были, даже самого художника, создателя статуи, которого на картине нет, на мой взгляд, и создаёт шедевр, полный глубокого смысла, безграничной любви к искусству, веры в торжество красоты и силу творческого начала.

Известно, что Воллар не чуждался эротики в искусстве, никогда не опускаясь до пошлости. Он, в частности, заказал Пикассо целую серию изящных работ эротического характера. Пабло Пикассо писал: «Ни одну из самых красивых женщин, когда-либо живших на этом свете, не рисовали так часто, как Воллара. Его портреты писали Сезанн, Ренуар, Руо, Боннар... Но мой кубистический портрет - самый лучший». В 1901 году Воллар устроил в галерее выставку работ малоизвестного художника. Его звали Пабло Пикассо. Коллекционер предпочитал картины «голубого» и «розового» периодов мастера. Пикассо создал портрет филантропа в 1910 году в русле новаторского для того времени направления. Кубизм и сегодня понимают и ценят далеко не все. Мне довелось видеть портрет Воллара кисти Пикассо в Москве в Пушкинском музее.

На первый взгляд двадцатилетней девчонке показалось, что картина состоит из набора квадратиков и прямоугольников. Зеленовато-серые холодные цвета не привлекали. Разглядеть черты лица было невозможно. Я ушла от странного портрета к другим картинам. Но кубики-квадратики не отпускали. Вернувшись, я отошла подальше от портрета Амбруаза Воллара кисти Пабло Пикассо, стала искать иной ракурс. И вдруг на холодном фоне вспыхнул жаркий огонь. Я увидела огненно-оранжевые сполохи на лице Воллара, трепетно ощутила их динамику, неуловимую зыбкую жизнь духа, нематериальный тайный жар души прославленного коллекционера.

Типичное для кубизма сопоставление разных плоскостей создаёт зыбкость слабо мерцающего фона, на котором явственно выступают только плечи, голова и лицо Амбруаза Воллара. Удивительно, что гению Пабло Пикассо этого вполне достаточно, чтобы создать впечатление монументальности облика знаменитого галериста. Зрителю кажется, что Воллар столь велик, что не помещается на картине. Искусственный мир небольшого полотна тесен для героя Пикассо. Выражение лица Амбруаза Воллара на кубистическом портрете совсем не похоже на выражение лица ренуаровского Воллара. Никакой нежности, лёгкой эротики, мечтательности нет и в помине. Суровая целеустремлённость, высокий ум, волевое начало выражены широким размахом плеч, высотой лысеющего лба, сухостью узких губ. Странный перебитый нос заставляет подумать о тяжести борьбы, поражениях и победах, лишениях и торжествах в сражении с жизненными обстоятельствами. Некоторые искусствоведы говорят о божественности лика Воллара.

Мне кажется, что в изображении Воллара Пабло Пикассо нет обожествления. Богов с перебитыми носами не пишут. Титанизм облика героя картины идёт от эпохи Возрождения, заставляет вспомнить работы Микеланджело. Картина Ренуара может быть интерпретирована как аллегория процессов выбора и оценки произведения искусства, необходимых в работе любого галериста. Рождение титанической мощи из зыбкости нашего мира можно понять лишь как символ явления гармонии из хаоса. В речи, посвященной Пушкину, поэт Александр Блок сказал: «Хаос есть первобытное, стихийное безначалие; космос — устроенная гармония, культура; стихия таит в себе семена культуры». Фигура Амбруаза Воллара кисти Пикассо оказывается прекрасным символом духовного горения и творческой мощи человечества в его неизменной борьбе с косностью. Вспомним, импрессионисты и кубисты французским обывателям казались недоучками и варварами в те времена, когда Воллар, догадавшись об истинной ценности работ художников этих направлений начал собирать картины, поддерживать живописцев материально, упорно постепенно убеждая публику в том, что перед ней иная интерпретация реальности и человека, по-своему, замечательная, порой лиричная, иногда горестно-саркастическая, но безусловно, талантливая. Глаза Воллара на портрете Пикассо прикрыты тяжелыми веками потому, что ему дано было увидеть будущее и бороться за него на жизненном пути. Понятно, почему этого арт-диллера часто изображали. Во внешности Амбруаза Воллара был ярко выражен масштаб личности, да ещё чувствовалась какая-то тайна его духовной жизни. Художники по-разному тайну эту интерпретировали. Мне кажется, что символическое парадоксальное решение Пабло Пикассо – самая лучшая интерпретация.

Раз в месяц во время учёбы в Московском университете я отправлялась в один из музеев изобразительного искусства. Осматривала не все залы, в каждом из музеев, в разных залах были картины и статуи, к которым я подходила всегда. Портрет Амбруаза Воллара кисти Пикассо притягивал, с разных точек зрения он

выглядел по-разному, был неизменно нов и неисчерпаемо глубок. Как и в первый раз, решившись уйти, я возвращалась, впитывала вновь и вновь силу и ум этого давно ушедшего из жизни человека, ценителя и мецената.

Вывод:

На современном рынке печатной продукции, а также в повседневной жизни книжных магазинов борются течения монополизации, обеспечивающей господство Медиа-гигантов, и моноскопии, знаменующей собой верховенство интересов читателя, выбирающего книгу для себя в единственном числе. В первой четверти 21 века коренным образом изменились взаимоотношения библиотекаря и пользователя. Читатель более не рассматривается как пассивный объект воспитательного процесса. Перед нами, работниками библиотек, остро стоит задача возвращения интереса к чтению. Одним из способов привлечения пользователя в библиотеку считаем интерпретацию художественного текста или картины.

Комплектование фондов Научной библиотеки USARB

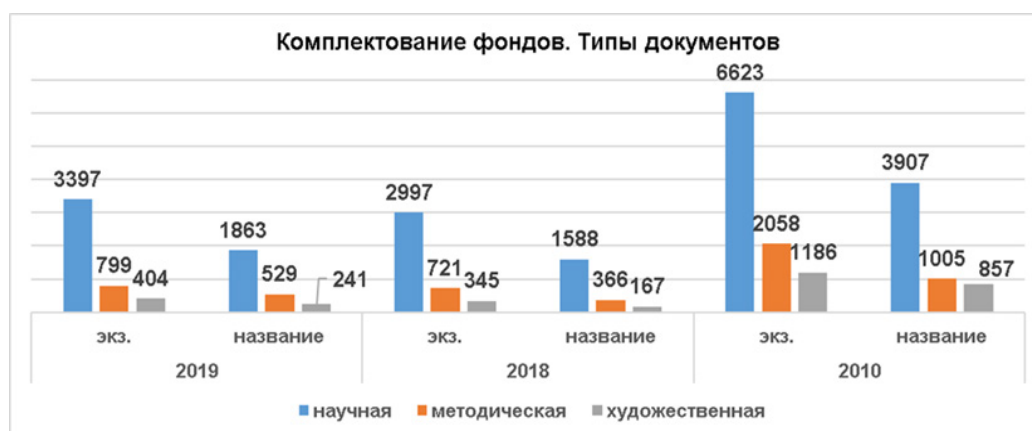
Комплектование библиотечной коллекции всегда было одним из приоритетных направлений деятельности библиотекарей. Не секрет, что в наше время средств, выделяемых на приобретение печатной продукции недостаточно. Дело осложняется тем, что ранее Научная библиотека нашего университета получала все сигнальные экземпляры. В настоящее время наша библиотека может позволить себе покупать лишь некоторые из них. Несомненно уменьшилось количество экземпляров одного и того же названия. Покупаем чаще всего в единственном экземпляре. Сам по себе процесс приобретения литературы достаточно сложен. Исследуя издательские предложения в виде различных бюллетеней и списков, каталогов библиотек и издательств, электронных источников информации, а также возможности приобретения книг и журналов в дар, библиотекарь принимает окончательное решение после серии консультаций с ведущими специалистами вуза. При этом учитывается профиль нашего университета, а также потребности факультетов и кафедр, составляющих университетское сообщество. Преподаватели совершенствуют свои курсы, нередко разрабатывают новые темы. Библиотека, по возможности, учитывает их интересы. Комплектатор советуется также с администрацией библиотеки. Выверенный список предоставляется на подпись ректору. Следующим этапом процесса комплектования является объявление отделом планирования университета конкурса среди поставщиков. Выигравший конкурс заключает договор с университетом на поставку литературы.

Мы сравнили комплектование недавнего времени (2018 и 2019 гг.) со стратегией пополнения книжной коллекции в 2010 году. Анализ полученных данных позволил нам в целях определения действия принципов книжного разнообразия (разнообразия и баланса) в деле комплектования фондов Научной библиотеки USARB вычертить три графика: «Комплектование фондов. Типы документов», «Комплектование. CZU (УДК)» и «Комплектование. Типы документов. Процентное соотношение».

«Комплектование фондов. Типы документов» наглядно показывает количество названий и экземпляров приобретённой библиотекой литературы в 2010, 2018 и 2019 гг. (5 769; 2 121; 2 633). Очевидно, что общее количество приобретённой

литературы, к сожалению, падает по сравнению с 2010 годом по разным причинам (удорожание видов печатной продукции, уменьшение количества подаренных книг и т.д.). Необходимо отметить, что в 2019 году количество названий и экземпляров немного выше, чем в 2018. Нас, однако, интересовало, в первую очередь, другое: распределение литературы по типам «научная», «методическая» и «художественная».

График «Комплектование фондов. Типы документов» демонстрирует неизменное желание комплектаторов обеспечить наличие литературы для научной работы и отдыха. Библиотека университета предоставляет пользователю, прежде всего, научную литературу (3907; 1588; 1863). На втором месте литература методическая (1005; 366; 529). Ведь наш университет является научным центром севера Молдовы, а также высшим учебным заведением. Художественная литература (857; 167; 241) необходима для полноценного функционирования Facultatea de Litere, а также для полноценного развития личности преподавателей, мастерандов и студентов других факультетов. Принцип разнообразия, таким образом, реализуется в процессе комплектования фондов Научной библиотеки USARB. При изменении количества названий, а также падении экзemplярности, сохраняется разумный баланс распределения средств. Неизменно приобретается научная литература (более всего), методическая в меньшем количестве, наконец, художественная литература (мнее всего).

Анализ полученных данных свидетельствует: в 2010 г. доля научной литературы составляла 67,7%; в 2018 г. 74,8%; в 2019 г. 70,7%. Отметим, что доля научной литературы в 2010 и 2019 гг. почти идентична. Разница составляет всего 2%. В 2018 г. было получено более всего научной литературы (74,8%). Литература методического характера в 2010 г. составляла 17,4%. Почти такой же процент в 2018 г. – 17,3%. Более всего методической литературы университетская библиотека приобрела в 2019 г. – 20,1%. Более всего художественной литературы мы получили в 2010 г. – 14,9%. Менее всего беллетристики приобрели в 2018 г. – 7,9%. В 2019 г. доля художественной литературы несколько возросла. Приобрели 9,2%.

«Комплектование. Типы документов. Процентное соотношение».

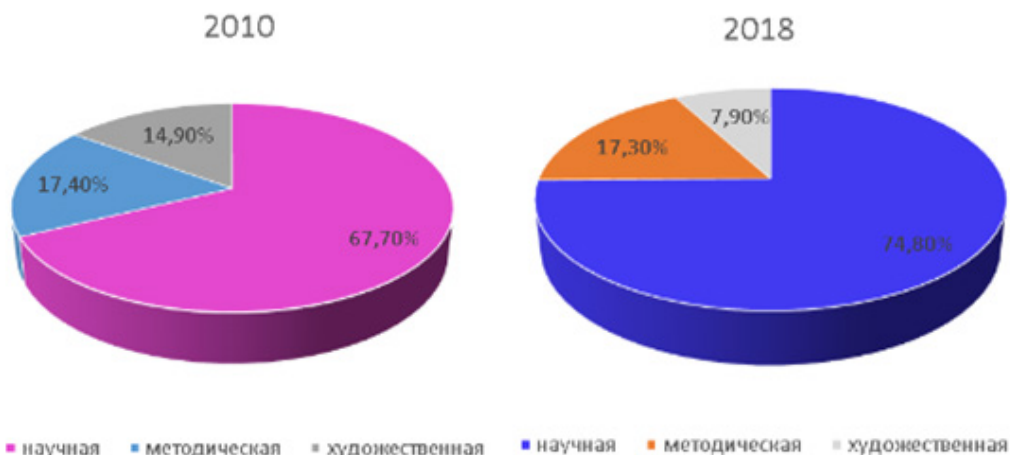
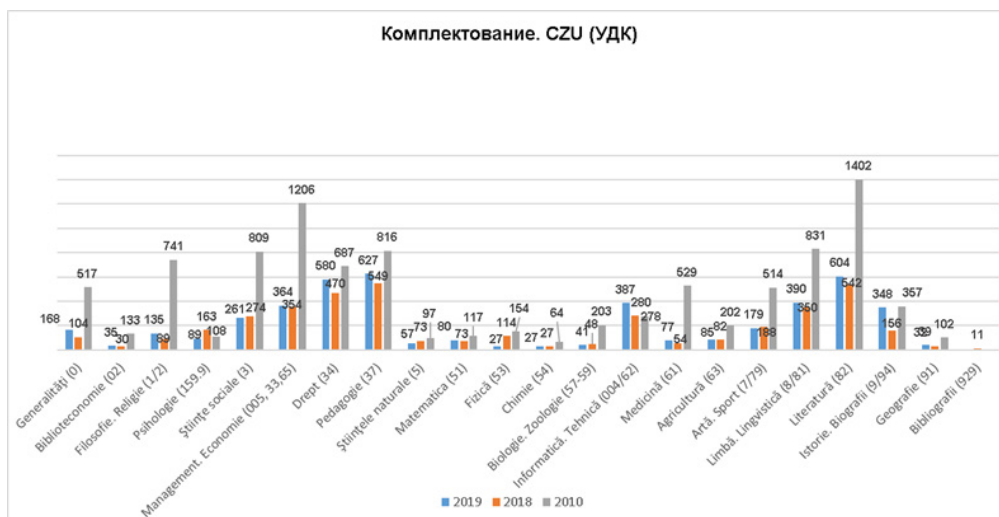

График «Комплектование. CZU (УДК)» вычерчен нами в соответствии с рубриками «Bibliografia Națională a Moldovei = National Bibliography of Moldova : Cărți. Autoreferate. Art. din rev. și ziare». Издание осуществляется Книжной палатой Молдовы. Литература подразделяется в соответствии с Универсальной десятичной классификацией (Clasificare zecimală universală). График «Комплектование. CZU (УДК)» позволяет продемонстрировать детально действие принципа книжного разнообразия в деле комплектования фондов Научной библиотеки USARB. Приобретали литературу следующего характера: *Основы знаний и культуры (0)*; *Библиотекономия (02)*; *Философия. Религия (1/2)*; *Психология (159.9)*; *Социальные науки (3/32)*; *Менеджмент. Экономика: (005, 33, 65)*; *Право: (34)*; *Педагогика (37)*; *Естественные науки (5)*; *Математика (51)*; *Физика (53)*; *Химия (54)*; *Биология. Зоология (57-59)*; *Информатика. Техника (004/62)*; *Медицина (61)*; *Сельское хозяйство (63)*; *Искусство. Спорт (7/79)*; *Лингвистика. Языки (8/81)*; *Литература (82)*; *История. Биографии(9/94)*; *География (91)*; *Библиографии(929)*.

Вывод:

В процессе комплектования фондов работники научной библиотеки USARB стремятся гармонично сочетать принцип подбора литературы в соответствии с профилями факультетов нашего вуза и потребностями пользователей (преподавателей, студентов, мастерандов и др.), используя при этом консультации с администрацией и ведущими специалистами университета, с принципами разнообразия и баланса приобретаемых библиотекой видов печатной продукции, а также жанров художественной литературы.

Библиотека будущего будет, по всей вероятности, круглосуточно работающим социально-культурным коммуникативным центром, составной частью которого могут быть весьма разные подразделения: традиционные читальные залы, небольшие помещения для семинарских занятий, коворкинг-центры, оснащенные передовыми техническими средствами с антуражем, соответствующим индивидуальным вкусам пользователя, купившего долгосрочный абонемент, помещение для содержания Редкого фонда и ознакомления с ним, медиатека, комната психологической разгрузки с невысокими стеллажами и широкими полками, на которых можно удобно устроиться подобно библиотекарю, герою романа Честертон «Возвращение Дон Кихота», и комфортабельным диванчиком.

Вот же и соответствующая картинка из интернета для визуализации идеи: надо регистрировать читателей не в читальных залах и на абонементных столах, а на входе в здание, включая в число посетителей библиотеки господ, отдыхающих в креслах. Речь идёт о концепции «библиотеки как тихого места» в грохочущем мире двадцать первого века. Её сторонники, в самом деле, не отвергают возможности отдохнуть в библиотечной среде. Но речь, конечно, идёт не только об отдыхе, а о зоне тишины в составе

библиотечного пространства, в которой на добровольной основе отключаются все мобильники и смартфоны ради плодотворной индивидуальной или совместной интеллектуальной работы.

Выводы:

1. В начале 21 века на рынке печатной продукции наблюдается противостояние тенденций монополизации, гомогенизации и бестселеризации, с одной стороны, и, с другой стороны, стремления к книжному разнообразию и моноскопии. Сегодня между библиотекарем и пользователем устанавливаются партнёрские взаимоотношения, что требует значительной переориентации самосознания современных библиотекарей, а также изменения характера просветительской работы. В практику библиотечной деятельности требуется внести необходимые коррективы:

а) предполагается переформирование библиотечного пространства в интересах пользователей с различными требованиями (создание коворкинг центра, «зоны тишины», небольших кабинетов с антуражем, соответствующим вкусам конкретного пользователя и т. д.);

б) в настоящее время значительно увеличивается роль комфортного и быстрого копирования и ксерокопирования текста, существующего на любом носителе (бумажном или электронном);

в) восприятие пользователя как полноправного партнёра ведёт к переосмыслению некоторых видов библиотечной печатной продукции. На смену напористой рекомендательной библиографии советских времён приходят иные формы просветительской деятельности, в частности, интерпретация художественного текста или картины;

2. В практике работы научной библиотеки USARB неизменно используются и гармонично сочетаются принципы книжного разнообразия, а именно: приобретается разнообразная литература (научная, методическая и художественная) при соблюдении баланса, соответствующего профилю университета.

3. Оценка успешности / неуспешности деятельности университетской библиотеки в целом, а также её конкретных сотрудников должна быть переориентирована, по нашему мнению, с количественных показателей на выяснение и учёт степени удовлетворённости разнообразием и качеством услуг, предлагаемых библиотекой.

Библиографические ссылки:

1. *International Trends in Academic Library Development : The project “Modernization of Academic Library Services in Moldova”*. Chişinău: Cartdidact, 2019. 180 p. ISBN 978-9975-3354-5-4.
2. ХИРН, Лафкадио. *Мальчик, который рисовал кошек: рассказы*. Санкт-Петербург: Азбука-Аттикус, 2018. 384 p. ISBN 978-5-389-14846-8.

SCRIITORI UNIVERSITARI BĂLȚENI
ÎN COLECȚIA BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE USARB

BĂLȚII UNIVERSITY WRITERS IN THE COLLECTION
OF USARB SCIENTIFIC LIBRARY

Natalia, LUCHIANCIUC¹, Veronica, BARBAROȘ²

Abstract: *In this paper are highlighted the works of Bălți writers present in the collection of the USARB Scientific Library. Brief biobibliographic data and literature genres are highlighted as literary criticism, poetry and prose, which highlight a tradition established in the university environment of Bălți since the second half of the twentieth century; distinctions, awards; the activities of promotion and use of the works of the respective authors within the institution.*

Keywords: *Bălți university writers, USARB Scientific Library collection, Reading Room no. 2 Philological Sciences*

A preda literatura și a te afirma ca scriitor nu este o legitate, dar, deseori, cei care călătoresc mereu prin universurile operelor artistice, inspirați de vibrațiile magice ale cuvântului, devin ei înșiși creatori de lumi noi.

În cele mai bune cărți, oamenii ne vorbesc despre gândurile lor și își revarsă sufletele în sufletele noastre. Cărțile le oferă tuturor celor care le folosesc cu credință prezența spirituală a celor mai buni reprezentanți ai neamului nostru. Aceștia sunt personalitățile universitare bălțene, Promotori ai culturii, care ne-au încredințat să păstrăm și să cunoaștem valorile, pentru a ne apropia mai mult de ele, pentru a le trece istoria și imaginea peste ani și ani [7, p. 4].

Prezența operelor scriitorilor bălțeni în colecția Bibliotecii Științifice a USARB este relevantă în sensul că pune în valoare o tradiție încetățenită în mediul universitar bălțean încă din a doua jumătate a secolului al XX-lea, când își încep și desfășoară activitatea scriitorii Anton Zencenco, Efim Levit, Elena Ciornii, Nicolae Bilețchi, Eliza Botezatu și Valeriu Senic, dar și mai tinerii Ion Cațaveică, Eugen Lungu, Gheorghe Calamanciuc și Ion Bogatu. Genurile abordate de respectivii profesori-scriitori sunt: critica literară, poezia și proza.

Peisajul literar universitar se diversifică în anii '90, odată cu formarea secției de literatura română și universală, în cadrul Catedrei de Limba și literatura română. Constituită dintr-un grup de tineri scriitori, în mai 2000, această secție sa transformat în Catedra de literatura română și universală. Maria Șleahtițchi, Nicolae Leahu, Anatol Moraru, Mircea V. Ciobanu, Margareta Curtescu, Ghenadie Nicu, Lucia Țurcanu, Adrian Ciubotaru, Vrabie Diana, deveniți succesiv și membri ai Uniunii Scriitorilor din Moldova și ai celei din România, va confirma constituirea unei noi generații literare, adeptă a altor criterii estetice decât a predecesorilor ei. Apreciat în mediile literare de la noi și din România, grupul de scriitori de la catedra de Literatura Română și universală adeseașurat o prodigioasă activitate, centrată și pe redactarea și editarea revistei *Semn*.

¹ Bibliotecară, Biblioteca Științifică a USARB, [ORCID: 0000-0001-7860-1576]

² Bibliotecară, Biblioteca științifică a USARB, [ORCID: 0000-0002-7207-4557]

Un nume de rezonanță în literatura română contemporană, un optzecist prin vârstă, dar și prin structură este **Nicolae Leahu**. Născut în 20 iulie 1963 în Bădicu Moldovenesc, jud. Cahul, Republica Moldova. A absolvit Facultatea de Filologie a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, cu licență în limba și literatura română (1985). Redactor-șef adjunct al ziarului „Glia drochiană” (1986-1993) și, prin cumul, continuă activitatea universitară, fiind și profesor de liceu. Titular al Catedrei de limba și literatura română la Facultatea de Filologie a Universității din Bălți (1993). Doctor în filologie al Universității „Al. I. Cuza” (2000), șef al Catedrei de literatura română și universală. (2000-2010). Redactor-șef al revistei literare „Semn” (din 1995), decanul Facultății de Filologie a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți (2010-2014).

Debuta publicistic în „Literatura și Arta” cu un ciclu de parodii. Debutul editorial are loc în 1990 cu volumul de versuri „Dintre sute de catarge” (Ed. Literatura artistica, Chisinau). Colaborează cu versuri, critica literară, proza, dramaturgie la: „Literatura și Arta”, „Tineretul Moldovei”, „Moldova”, „Noi”, „Contrafort”, „Ateneu”, „Porto Franco”, „Convorbiri literare”, „Dacia literară”, „Vatra”, „Agora”, „Sud-Est” s.a. După debut, a publicat volumele de poezie „Miscare browniana” (Ed. Hyperion, Chisinau, 1993) și „Personajul din poezie” (Ed. Cartier, Chisinau, 1997) și eseul „Poezia generației '80” (Ed. Cartier, Chisinau, 2000). Autorul, personajul și eroinele, eseu, ed. Arc, Chișinău, 2013, Cronograful de la Bălțișburg, poeme, ed. Junimea, Iași, 2019.

Este prezent în antologiile: „Portret de grup” (Ed. Arc, Chisinau, 1995), „Une anthologie de la poesie moldave” (editie bilingva franceza - engleza, L'esprit des peninsules. Paris, 1996); „Metafore românești din Basarabia” (Ed. Cronica, Iasi, 1998).

Este coautor al lucrării „Literatura română postbelică” (coordonator M. Dolgan, Ed. Tipografia centrala. Chisinau. 1998). Este deținătorul următoarelor premii: premiul special al revistei „Porto-Franco” (Galati, 1992), premiul I la Concursul National de poezie „G. Bacovia” (Bacau, 1993), premiul de debut al Uniunii Scriitorilor din Moldova (1993), premiul Societății de cultură „Agora” (Botosani, 1994), premiul II la Salonul National de Carte (Iasi - Chisinau, 1994), premiul pentru poezie al Uniunii Scriitorilor din Moldova (1997). Este membru al Uniunii Jurnaliștilor din Moldova (din 1990) și al Uniunii Scriitorilor din Moldova (1994).

Maria Șleahțișchi, (17 ianuarie 1960, s. Ștefănești, Florești, RSSM), scriitoare. După absolvirea școlii medii din satul natal, a urmat Facultatea de Filologie a Institutului Pedagogic de Stat „Alec Russo” din Bălți (promoția 1981), apoi doctoratul în literatura română la Institutul de Limbă și Literatură al AȘM, cu o teză despre proza pentru copii; doctor în filologie din 1991. Timp de trei ani (1981-1984) a fost profesoară de limbă și literatură română la Școala nr. 1 din orașul Bălți, după care este angajată la actuala Universitate de Stat „Alec Russo” din Bălți (1984-2012), unde a trecut treptele profesionale de la asistent la conferențiar universitar și a fost rând pe rând șefă de secție, șefă de catedră, decan al Facultății de Filologie, prorector pentru Știință. În 2012-2015 a fost directorul Departamentului Cercetare și Inovare al Universității de Stat din Moldova. În prezent este secretarul științific al Secției Științe Umanistice și Arte a AȘM. A fondat împreună cu Nicolae Leahu și Mircea V. Ciobanu revista literară „Semn” (1995). A fost redactor-șef al revistei „Noua Revistă Filologică”. Debut în poezie cu „O săptămână de poeme nescrise” (1998); alte volume: Oleandrii mă strigă roz (2010), Acum (2013), Romanul generației '80 (2014). Iubirea noastră e o doamnă frumoasă (2015). Fragile (2016). Debut în critica literară cu „Jocurile alterității” (2002); alte volume: „Istoria critică a literaturii române

din Basarabia: pe genuri” (2004, în colaborare), „Cerc deschis”. „Literatura română din Basarabia în postcomunism” (2007), Coautoare a eseului dramatic „Cvartet pentru o voce și toate cuvintele” (2001). Textele ei au fost incluse în diverse antologii apărute în limba română și în limbi străine. Întrun cuvânt este autoare a 10 volume și peste 125 de publicații de proză, dramaturgie, eseuri și studii pe variate teme, antologator, precum și un filolog mereu sedusă de carte, de rosturile ei regale. Este membru titular al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, al Uniunii Scriitorilor din România, membru al PEN (Poeți, Eseiști, Naratori) Centrului, Filiala din Republica Moldova, – toate acestea venind să confirme pe deplin valoarea operei sale de scriitor. Se știe că omul devine cunoscut prin numele său, Maria Șlehtițchi a devenit un nume cunoscut nu numai în Moldova, dar și în cercul mai larg al intelectualilor moldoveni din străinătate.

Margareta Curtescu – o voce remarcabilă a poeziei basarabene, o ființă introvertită, refugiată în „coconul de azur” (notă, cu îndreptățire Nicolae Leahu) își face apariția pe piața literară în anul 1997 cu placheta „*Prinsă între clamele speraței*” – un debut întârziat dar „împlinit” (au observat prompt comentatorii). Așadar, Margareta Curtescu poet, eseist, critic literar, conf. univ. dr., Catedra de literatură română și universală a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, sa născută în 22 septembrie 1960 în Hîncești, jud. Bălți, Republica Moldova, a absolvit Institutul Pedagogic de Stat „Alec Russo” din Bălți, unde a și activat, îmbrățișând cariera didactică. Cărți publicate: *Prinsă între clamele speraței*, versuri, ed. ARC, Chișinău, 1997; *Simple bluesuri*, versuri, ed. Cartier, Chișinău, 2003, *Orfeu*, eseu critic, ed. Știința, Chișinău, 2005, *Iubirea altfel*, versuri, ed. Cartier, Chișinău, 2013; *Proza romantică românească*, antologie, prefață, selecție a textelor, note biobibliografice, glosar, concepte operaționale și bibliografie, ed. Știința, Chișinău, 2014, în piața dante, antologie de versuri, ed. Vinea, București, 2014, *poèmes obliques* (traduit du roumain par Victoria Sicorschi, postface de Aliona Grati), ed. Vinea, Bucarest, 2015, *echinoxul de toamnă*, antologie de versuri, ed. TipoMoldova, Iași, 2016; *Inima desenată pe cer*, versuri, ed. Junimea, Iași, 2018. Este deținătoarea următoarelor premii: Premiul Simpozionului „Lucian Blaga” (2013), Premiul Festivalului Internațional Primăvara Europeană a Poeților (2014), Premiul pentru debut al Salonului național de carte, Chișinău (1997).

Moraru Anatol născut la 18 septembrie 1958 în satul Scumpia, raionul Fălești. 2019 - prezent director al „Colegiului Pedagogic Ion Creangă” din cadrul USARB. 2018 - prezent, radactor la portalul de știri nordnews.md; 2013 - prezentator, emisiuni culturale, Moldova I; 2002 - prezent - lector superior pentru cursurile Istoria literaturii române (secolul XX); Istoria literaturii universale (Romantism, Realism, Naturalism); Literatura comparată; 1986-1989 - doctoratul la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe din Republica Moldova (profilul Literatura română contemporană); 1980-1984 - Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți (Facultatea de Litere, specialitatea Limba și literatura română); 1965-1975 Școala medie din Scumpia; 1989-2002 - lector universitar la Catedra Limba și Literatura română; 2002 - prezent, lector superior la Catedra Literatura Română și Universală; 2005 - 2010 - redactor șef al revistei *Confluente Bibliologice*; 2000 - 2004 - redactor șef al publicației periodice independente *Accent Provincial*; 1995 - prezent, redactor asociat al revistei *Semn*. A efectuat stagii de documentare în România, SUA, Ungaria și Rusia.

Membru al uniunilor de creație: membru al Uniunii Scriitorilor din România, 2012; membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova, 2004. Deținătorul a mai multor premii: Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova pentru proza scurtă, 2018; Premiul Salonului

Internațional de Carte, Chișinău, 2014; Premiul Festivalului Internațional *Lucian Blaga*, ediția 2012, pentru întreaga activitate literară; premiul Salonului Internațional de Carte, Chișinău, 2012; premiul de debut Cartea de Top a Salonului internațional de carte Chișinău, 2003; Premiul de debut al Uniunii Scriitorilor din Moldova, 2000; premiul de debut al Fundației Culturale Române, 2002; Omul Săptămânii: Anatol Moraru, critic literar și prozator (ziarul „Timpul” online) - 2012.

A publicat următoarele volume: *Nou tratat de igienă* (nuvele), Chișinău: Gunivas, 2002; *Turnătorul de medalii (roman)*, Chișinău: Prut Internațional, 2008; *Ion Druță. Opera epică și dramatică*, Chișinău: Arc, 2010; *Nu mă tentează (povestiri)*, Chișinău: Cartier, 2011; *Confidența unui loser (nuvele)*, București: Casa de pariuri literare, 2013; *Dumitru Matcovschi: opera lirică, epică și dramatică*, Chișinău: Arc, 2014; *Punct de vedere (nuvele)*, Iași: Junimea, 2017; *Scurtmetraj fără final*, Chișinău: Ed. Univers Educațional, 2019.

Mircea V. CIOBANU este un scriitor, critic literar, editor de carte, este născut la 29 februarie 1956, în satul Petreni, Drochia. Fiul lui Vasile și al Valentinei Ciobanu. A absolvit Școala Medie nr. 1 (azi Liceul „Mihai Eminescu”) din orașul Drochia și Universitatea de Stat din Chișinău, Facultatea de Filologie.

Din anul 2000 este director editorial, redactor-șef la Editura Știința. Concomitent, redactor șef-adjunct la revista *Semn*, redactor asociat, profesor la catedra de Literatură Română și universală de la Facultatea de Filologie a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, membru al consiliului redacțional la revistele „Sud-Est Cultural”. Rubrici permanente la revistele „Semn”, „Sud-Est Cultural”, „Contrafort”, „Moldova”, „Clipa”; colaborări permanente cu revistele „România literară” (2016-2018), „Viața românească” (din 2018), precum și ocazionale cu revistele „Convorbiri literare”, „Observator cultural”, „Dilema veche”, „Noi”, „Scriptor”, „Limba română”, „Familia” ș.a. (în care publică poeme, proză, cronică de carte, eseu și publicistică literară). A ținut rubrica (polemică) de cultură „Ruperea rândurilor” la ziarele „Timpul” și „Jurnal de Chișinău”. Din 2013 până în 2019 a avut, la ziarul „Jurnal de Chișinău”, rubrica de publicistică *A-POLITICE*. Din 2020 rubrica apare în „Gazeta de Chișinău”. Membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova; membru al Uniunii Scriitorilor din România; membru al PEN club Moldova. Este deținătorul următoarelor premii: Premiul pentru poezie al Uniunii Scriitorilor din Moldova (2014); Premiul pentru eseu și critică literară al Uniunii Scriitorilor din Moldova (2015; 2018); Premiul Uniunii Scriitorilor din România (secțiunea „Critică și istorie literară, eseu”) (2016); Premiul de excelență al Uniunii Scriitorilor din Moldova (2017); Ordinul de Onoare al Republicii Moldova oferit de președintele Republicii Moldova Nicolae Timofti (2012); Ordinul „Meritul Cultural” în grad de ofițer oferit de președintele României Traian Băsescu (2014).

Ghenadie Nicu sa născut la 13 februarie 1963, în orașul Bălți, Republica Moldova; absolvent al Facultății de Litere la Universitatea de Stat din Chișinău (1985); autor al volumelor „Calmant pentru Alter Ego” (1992) (premiul Societății culturale Agora din Botoșani), și „Deșertul consoanelor” (2003); doctorat la Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași; bursa de Excelență a Fundației Soros – Moldova pe anul 2002, compartimentul literatură și Membru al Uniunii Jurnaliștilor și Uniunii Scriitorilor din Moldova și al Uniunii Scriitorilor din România; redactor asociat la revista literară „Semn”; a colaborator, cu tablete săptămânale, la „Ziarul de Iași” și a fost redactor-șef la revista Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți „Sintagmele”. Ghenadie Nicu este poetul care construiește textul-lume. Dialogând cu prima sa carte, autorul își elaborează discursul în

vederea unui schimb ambiguu de replici confesive între eu și alteritățile sale.

Diana Vrabie sa născut la 2 martie 1976, Soroca.

A absolvit studiile de licență (1994-1998), masterat (1998-1999), doctorat (2001-2004) la Facultatea de Litere, Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași. Debutul editorial îl începe cu: *Urme pe nisip*, 2005.

Cărți publicate: *Urme pe nisip*, volum de eseuri, ed. Integritas, Chișinău, 2005; *Cunoaștere și autenticitate* (drama cunoașterii și tentația autenticității în literatura românească interbelică, studiu monografic), ed. ArtPress& Augusta, Timișoara, 2008; *Literatura pentru copii* (analize literare, note biobibliografice, bibliografie critică și sugestii pentru lectură), ed. Integritas, Chișinău, 2009; *Dicționar bibliografic de literatură pentru copii*, ed. Integritas, Chișinău, 2011; *Dialogues francophones* (în colaborare), Tipografia din Bălți SRL, 2012; *Declinul istoric al Basarabiei și Bucovinei în mărturii și imagini* (publicistică), în colaborare, ed. PIM, Iași, 2014; *Mihail Sadoveanu, „fiul țărăncii” din Verșeni* (eseuri) (în colaborare), Tipografia „Balacron”, Chișinău, 2015; *Kafka sau Alegoria omului modern* (în colaborare), studiu critic, ed. PIM, Iași, 2016; *Lecturi în oglindă: literatura pentru copii în studii critice* (cronici și studii critice), ed. Prut, Chișinău, 2016; *Imaginea Iașilor în presa interbelică ieșeană* (antologie literară), ed. Junimea, Iași, 2016; *Orașul Iași în evocări literare: de la Costache Negruzzi la Geo Bogza* (antologie literară), ed. Muzeelor Literare, Iași, 2016; în Iași *O sută de voci lirice centenari* (antologie literară), ed. Junimea, 2018. Este deținătoarea a următoarele premii:

2017: Premiul Festivalului „Liviu Deleanu în „oglinzile fermecare ale timpului” (Uniunea Scriitorilor din Moldova)

2013: Premiul Colocviului „Gr. Vieru”, Uniunea Scriitorilor din Moldova pentru realizarea unei ample panorame a literaturii pentru copii

2010: Premiul Ministerului Educației al Republicii Moldova pentru volumul *Literatura pentru copii* (analize literare, note biobibliografice, bibliografie critică și sugestii pentru lectură), ed. Integritas, Chișinău, 2009

2009: Premiul Consiliului Uniunii Scriitorilor din Moldova pentru studiul monografic *Cunoaștere și autenticitate* (drama cunoașterii și tentația autenticității în literatura românească interbelică, Editura ArtPress& Augusta, Timișoara, 2008

2009: Premiul revistei *Dunărea de Jos* pentru studiul monografic *Cunoaștere și autenticitate* (drama cunoașterii și tentația autenticității în literatura românească interbelică, Editura ArtPress& Augusta, Timișoara, 2008

2008: Premiul revistei *Porto Franco*, Galați pentru studiul monografic *Cunoaștere și autenticitate* (drama cunoașterii și tentația autenticității în literatura românească interbelică, Editura ArtPress& Augusta, Timișoara, 2008

2008: Premiul Didactica pentru studiul monografic *Cunoaștere și autenticitate* (drama cunoașterii și tentația autenticității în literatura românească interbelică, Editura ArtPress& Augusta, Timișoara, 2008, obținut în cadrul Salonului Internațional de Carte Românească, organizat de Biblioteca „Gh. Asachi”, ediția XVII, Iași, România etc.

Lucia Țurcanu, născută la 27 ianuarie 1974 în s. Gvozdova, r. Florești, R. Moldova, este doctor în filologie, redactor la Editura Arc din Chișinău. În perioada 1998-2008 a fost lector, apoi conferențiar la Facultatea de Filologie a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Catedra de literatură română și universală. În 2008-2009 a avut o bursă de cercetare în domeniul marketingului editorial la Universitatea din Varșovia. Autoare a volumului „*Ultima epifanie*” (1999). Rubrici de cronică de carte la *Semn* și *Vatra*. A mai publicat în

revistele *Contrafort*, *Sud-Est cultural*, *Clipa*, *Jurnal de Chișinău*. Redactor-șef adjunct al revistei *Sud-Est cultural*. Membră a Uniunii Scriitorilor din Moldova.

Adrian Ciubotaru născut la 10 decembrie 1976, în or. Drochia într-o familie de medici, a absolvit liceul în orașul natal, după care și-a continuat studiile la Filologia bălțeană, încheiate în 1998. Doctorat în filologie (2009). Lector la Facultatea de Litere a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți (1998-2008). Secretar de redacție la revista literară „Semn” (1995-2012). Redactor la Editura ARC (2008-2012). În prezent, redactor-șef adjunct al „Revistei literare” și editorialist la „Jurnal de Chișinău”. Cartea de debut: „Omul roș” (poezie, 2001, Premiul Tineretului). Autor a peste 300 de articole, studii și eseuri publicate în „Semn”, „Contrafort”, „Sud-Est cultural”, „Jurnal de Chișinău” etc. Traducător (17 cărți traduse din limbile franceză și engleză pentru editurile Cartier, Știința, ARC). Coordonator și prefațator al mai multor colecții și ediții de carte la editurile ARC, Prut ș.a. Antologator („Antologie de poezie simbolistă și decadentă românească”, 2014; „Ars poetica”, 2016; „Literatura română din Basarabia. Secolul XXI. Eseu și critică literară”, în curs de apariție la Editura Știința). Prezent în mai multe antologii de poezie din RM și România. Membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova (2002).

Promovare și utilizarea operelor scriitorilor bălteni au fost desfășurate în incinta instituției prin următoarele activități (metode): lansări de carte, Book Caffee, reviste bib-liografice din cadrul lunarului licențiatului, din cadrul lunarului masterandului și din cadrul lunarului doctorandului, reviste informative petrecute pentru studenți și bib-liotecari, în cadrul seminarelor, laboratoarelor practice, în cadrul Zilei Naționale de Sensibilizare privind Bibliotecile – parte componentă a Proiectului Serviciu de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor, (LNSS), Programul Erasmus+ Consolidarea Capacităților instituționale, cofinanțat de Uniunea Europeană.

În cadrul acestui program au fost prezentate două expoziții tradiționale: **Maria ABRAMCIUC (Margareta Curtescu)** „Prinsă între clamele speranțe”, „**Nicolae Leahu**. Poet, critic, eseist, editor, jurnalist” de către Natalia Luchianciuc bibliotecară, serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing BȘ USARB. Evenimentul sa desfășurat în cadrul Clubului Cărții unde a avut loc un *Book Caffee*, organizat în parteneriat cu Margareta Curtescu, conferențiar universitar, doctor în filologie USARB, Facultatea de Filologie, invitata de onoare Valentina Budurin, profesoară de limbă și literatură română, Liceul „Mihai Eminescu” din mun. Bălți, studenții anului trei de la Facultatea de Filologie. Moderator al evenimentului a fost Valentina Topalo, bibliotecară principală.

Sala de lectură Științe Filologice a găzduit lansarea volumelor „Imaginea Iașilor în presa interbelică ieșeană” și „Orașul Iași în evocări literare: de la Costache Negruzzi la Geo Bogza”, ambele semnate de Diana Vrabie, critic și istoric literar, doctor în filologie, conferențiar universitar la Catedra de literatură română și universală, Facultatea de Litere, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Cu acest prilej sala de lectură nr. 2 *Științe Filologice* a organizat expoziția de documente: „Diana Vrabie, critic și istoric literar, teoretician, doctor în filologie, conferențiar universitar”, în care au fost așezate cărți și publicații periodice dedicate activității literare a criticului și istoricului literar Diana Vrabie.

O altă lansare de carte găzduită de BȘ a USARB a fost volumul „despre orașul Bălți și despre oamenii de aici”, „Punct de vedere” de Anatol Moraru. Evenimentul a adunat

mai mulți oaspeți: prof.univ., dr. hab. Ion Gagim, rectorul USARB, Consulul General al României la Bălți, Excelența Sa Dr Mihai Baciu, Lucian Vasiliu, scriitor, directorul editurii „Junimea” din Iași, profesori universitari, studenți și elevi. Cu acest prilej a fost organizată o expoziția de documente: „Anatol Moraru, prozator, publicist, critic literar, profesor universitar”, în care au fost expuse cărți și publicații periodice dedicate activității literare a scriitorului, publicistului și profesorului universitar Anatol Moraru.

Concluzii:

Operele scriitorilor universitari bălteni constituie un fond aparte în colecția Bibliotecii Științifice a USARB (DOU). În primul rând, aceste cărți mărturisesc despre preocupările artistice ale profesorilor-filologi, care au activat sau continuă să activeze în instituția noastră.

Colecția este destinată actualilor și viitorilor studenți ai Universității de Stat „Alec Russo”, cadrelor didactice universitare, dar și tuturor iubitorilor de literatură. Apelând la aceste cărți, cititorii vor cunoaște mai multe despre mediul literar, care a nuanțat și diversificat atmosfera academică de aici.

Resurse bibliografice:

1. *Colecția Bibliotecii Științifice USARB*. Disponibil: <http://primo.libuniv.md/>
2. *Curriculum vitae Anatol Moraru* [on-line] [citat la 09.09.2020]. Disponibil: <http://www.usarb.md/ru/facultati/filologie/>
3. CURTESCU, Margareta. *În piața dante*. București: Vinea, 2014. 92 p. ISBN 978-973-698-408-2.
4. *Dicționarul scriitorilor români din Basarabia*. Ch.: Prut Internațional, 2010, p. 191. ISBN 978-9975-69-563-3.
5. GALAICU-PĂUN, Emilian. *Poezia de după poezie (Ultimul deceniu)*. Chișinău: Editura Cartier, 1999, pp. 243-246. ISBN 9975-949-66-5.
6. MORARU, Anatol. *Scurtmetraj fără final / Anatol Moraru*. – Chișinău: Univers Educațional, 2019. – 271 p. – ISBN 978-9975-3192-2-5.
7. ȘLEAHTIȚCHI, Maria : biobibliografie. Univ. de Stat „Alec Russo”, Bibl. Șt. Alcăt. Ana NAGHERNEAC. Red. coord. Elena HARCONIȚA. Bălți, 2005. 114 p. (Scriitori universitari bălteni). ISBN 9975-931-79-0. Disponibil: <http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/sleahitchi/sleahitchi.pdf>
8. ȘLEAHTIȚCHI, Maria. Totul despre el... In: *Cerc deschis. Literatura română din Basarabia în postcomunism*. Iași: Timpul, 2007, p.143.

Resurse electronice

1. <https://www.referatele.com/referate/romana/Nicolae-Leahu/index.php>
2. <https://usarb.md/wp-content/uploads/2019/03/CV-N.-Leahu.pdf>
3. http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/expo_tem7/moraru.pdf
4. <https://www.timpul.md/articol/gheorghe-calamanciuc-dramaturg--poet-si-prozator-6340.html>
5. <https://uniuneascriitorilor.md/membru/vrabie-diana>
6. <https://uniuneascriitorilor.md/membru/curtescu-margareta>
7. http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/expo_tem/ghenadie_nicu.pdf
8. https://ro.wikipedia.org/wiki/Mircea_V._Ciobanu

ANALE – SUPORT INFODOCUMENTAR PENTRU CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ
(STUDIU BIBLIOMETRIC: 2010-2020) BȘ A USARB

THE ANNALS - INFO-DOCUMENTARY SUPPORT FOR SCIENTIFIC RESEARCH
(BIBLIOMETRIC STUDY: 2010-2020) SL USARB

Adella CUCU¹, Irina ZALÎGAEVA²

Abstract: *The paper presents a bibliometric study on the development of the collection of Annals Științifice SL USARB. The study includes statistical data on the publications purchased in the period 2010-2010: the number of titles available by field of science, by language, by year of publication and geographical coverage.*

Keywords: *annals, scientific research, researchers, library, collections*

În universitățile moderne, care sunt tezaure de informații științifice, tehnice și artistice, afară de procesul educațional și de formare de specialiști în diverse domenii, se efectuează și activitatea de cercetare științifică în diferite domenii ale științei și tehnologiei. Dacă vorbim despre cercetări în general, aceasta, în esență, este o confruntare de idei diferite despre lume sau despre modul de a rezolva problemele.

Prin *cercetare științifică* se subînțelege activitatea de cercetare fundamentală și de cercetare aplicată, având drept componente principale investigația științifică, tehnologia științifică și produsul științific.

Cercetarea științifică universitară este o componentă a misiunii universitare, având o contribuție majoră la desfășurarea activității de învățământ și educație.

Potrivit oamenilor de știință, un rol important în susținerea informației, sprijinul analitic al cercetării științifice și diseminarea rezultatelor acestora în spațiul comunicațiilor virtuale este atribuit bibliotecilor științifice și universitare.

Biblioteca Științifică a USARB funcționează în conformitate cu *misiunea* și obiectivele universității, având drept scop: sprijinul informațional al procesului educațional și al cercetării științifice, acumularea, conservarea și promovarea patrimoniului. Fondul științific al bibliotecii include resurse tipărite și electronice care conțin rezultatele cercetărilor teoretice, practice și experimentale: teze de doctor, autoreferate, monografii științifice, materialele conferințelor naționale și internaționale, reviste și analele instituțiilor etc.

Printre cele mai solicitate resurse informaționale oferite cercetătorilor din întreaga lume rămân revistele și analele.

Principale obiective ale revistei sunt: realizarea direcțiilor de cercetare științifică; creșterea calității cercetărilor științifice; dezvoltarea aptitudinilor și promovarea cunoștințelor profesionale; democratizarea accesului la cercetările științifice publicate; asigurarea unei dezvoltări perpetue a cunoștințelor. În rubricile revistelor științifice sunt

---

¹ Bbliotecară principală, Biblioteca Științifică a USARB, cucuadella@gmail.com, [ORCID: 0000-0002-7774-8776]

² Bibliotecară, Biblioteca Științifică a USARB, irina.zaligaeva@mail.ru, [ORCID: 0000-0002-7781-3558]

publicate articole care înglobează investigațiile unor probleme relevante pentru știința modernă și rezultatele cercetărilor efectuate de specialiști în diferite domenii.

Analele ale instituțiilor, publică lucrări, care prezintă rezultatele de cercetare științifică, precum și lucrări de autori sau colective dedicate celor mai presante probleme de cunoaștere și probleme de importanță pentru dezvoltare a științei și culturii.

Scopul revistei:

- oferirea oportunităților oamenilor de știință de a publica rezultatele cercetărilor proprii din diferite domenii ale științei și culturii;
- difuzarea rapidă a rezultatelor activităților de cercetare științifică, practică și experimentală a cercetătorilor științifici, cadrelor didactice, doctoranzilor, masteranzilor precum și teoreticienilor și practicienilor;
- formarea unei dezbateri științifice deschise care să contribuie la îmbunătățirea calității cercetării științifice, dezvoltarea cooperării internaționale în diferite domenii;
- dezvoltarea relațiilor științifice și schimbul de opinii între cercetători;
- promovarea, valorificarea realizărilor și rezultatelor cercetării și creației universitare;
- aplicarea realizărilor științifice în procesul instructiv-educățional.
- BȘ USARB include o bogată colecție de *Anale* naționale și străine pe diverse domenii de știință, în diferite limbi, care pot fi puse la dispoziția utilizatorilor.

Scopul cercetării :

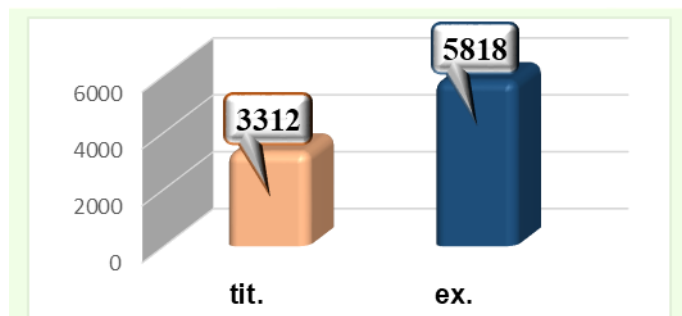
- evidențierea numărului de titluri existente în colecții care să răspundă cerințelor de *informare*, studiu și *cercetare* ale cadrelor didactice, masteranzilor și studenților USARB;
- stabilirea nivelului de acoperire la fiecare domeniu de cercetare;

Obiectivul:

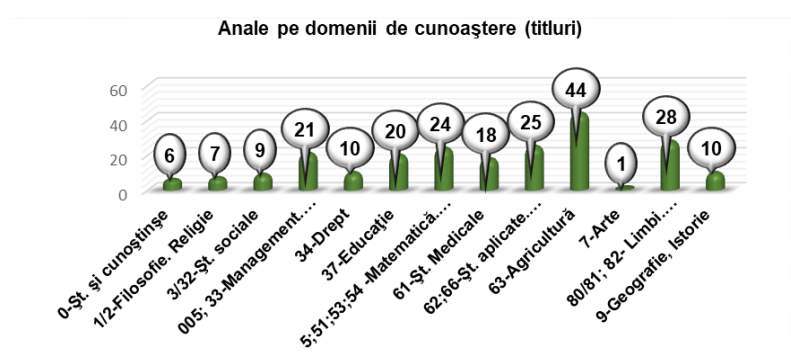
- Analiza colecțiilor de *Anale* disponibile în Biblioteca Științifică a USARB.

Pentru a atinge acest obiectiv, au fost colectate date statistice privind numărul de *Anale* disponibile pe perioada investigată (2010-2020): numărul de titluri disponibile pe domenii de știință, pe limbi, pe anii de ediție și acoperirea geografică.

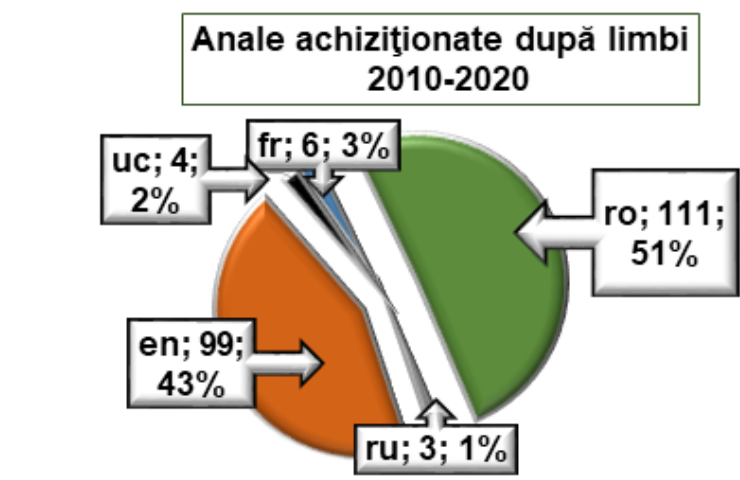
În total colecția de *Anale* deține 3312 titluri în 5818 exemplare.

În perioada 2010-2020 BŞ a USARB a achiziţionat 223 titluri (227 exemplare). Cele mai multe titluri de Anale achiziţionate în perioada 2010-2020 sunt în din domeniile: Agricultură - 44 (20%) tit., Limbă. Lingvistică. Literatură - 28 (13%) tit., Şt. tehnice şi aplicate. Tehnologii - 25 (11%) tit., Matematică şi ştiinţe naturale - 24 (11%) tit., Management. Economie - 21(9%) tit., Educaţie - 20 (9%) tit.

Majoritatea titlurilor sunt în limba română - 111 (51%) şi engleză - 99 (43%).

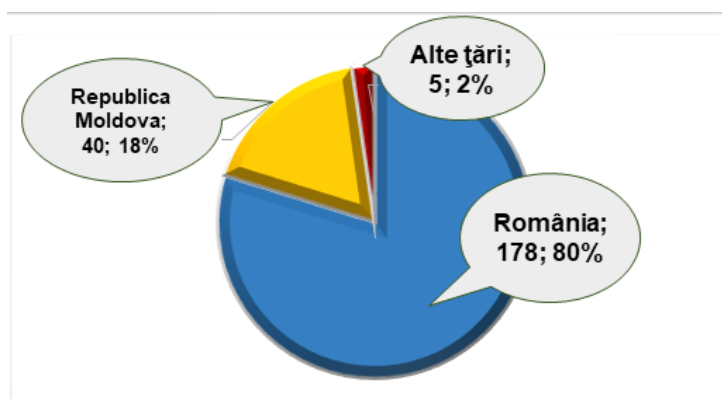
Colecţia de Anale se completează din *donatii* şi prin *schimbul naţional şi internaţional* de publicaţii. În cadrul relaţiilor de schimb interbibliotecar BŞ a USARB are parteneri din Republica Moldova, România, Ucraina, Belarus.

Din totalul titlurilor deţinute, 40 (18%) sunt din Republica Moldova: *Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu”* din Cahul - 6 titluri, *Universitatea de Stat din Moldova* - 6, *Universitatea Agrară de Stat din Moldova* -5 titluri, *Academia de Studii Economice a Moldovei* - 3, *Asociaţia Chirurgicalor Pediatri Universitari din Republica Moldova* - 3 titluri, *Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”* din Chişinău - 2 titluri, *Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere”* - 2 titluri, *Universitatea de Stat „Alec Russo” din Balţi* - 1 titlu.

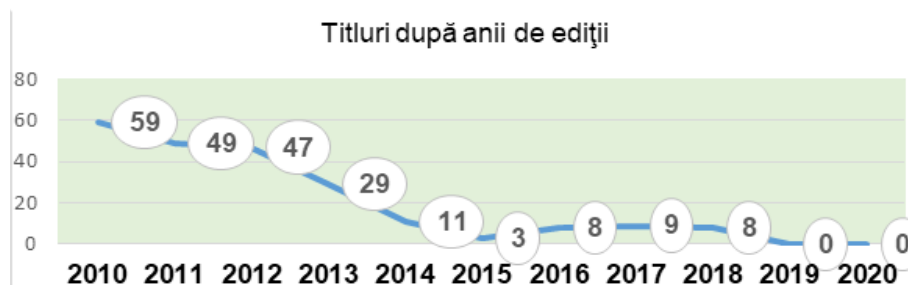
Cea mai mare parte de titluri 178 (80%) sunt din România: *Universitatea de Ştiinţe Agricole şi Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad”* - 58 titluri, *Universitatea din*

București- 38 titluri, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați - 28 titluri, Universitatea din Craiova - 24 titluri, Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu - 11 titluri, Universitatea „Stefan cel Mare”, Suceava - 9 titluri, Universitatea „Al. Ioan Cuza” din Iași - 5 titluri, Universitatea din Petroșani - 4, Universitatea de Vest din Timișoara - 1 titlu.

Disponem de 3 titluri din Ucraina: Буковинський державний фінансово-економічний університет- 3 titluri, Институт политических и этнонациональных исследований им. „И. Ф. Кураса” НАН Украины -1 titlu, 1 titlu din Belarus - Белорусского государственного педагогического университета имени „М. Танка”.

Dinamica Analelor după anii de ediție.

În concluzie, putem menționa că validarea, valorificarea rezultatelor activității de cercetare se face prin diseminarea acestora în comunitatea științifică, publicarea lucrărilor științifice fiind cea mai importantă activitate realizată în acest sens.

Prin urmare, biblioteca este cea mai sensibilă la schimbările care au loc pe piața informațională, iar bibliotecarii sunt cei care studiază atât piața publicațiilor științifice, cât și nevoile informaționale ale cercetătorilor și, într-o anumită măsură, reușesc.

Referințe bibliografice:

1. ROȘCA, Alfreda, GUZUN, Mihai, BOTNARU, Viorica. *Etapele realizării unei publicații științifice* [online]. Disponibil: <http://www.akademos.asm.md/files/Etapele%20realizarii%20unei%20publicatii%20stiintifice.pdf> [accesat la 01.09.2020].
2. ȚURCAN, Nelly. Rolul presei științifice în sistemul de comunicare științifică din Republica Moldova. In: *Biblio Polis* [online]. 2012, vol. 42, nr. 1, (serie nouă). Disponibil: <http://bibliopolis.hasdeu.md/index.php?bpa=1953> [accesat la 01.09.2020].

3. ZALÎGAEVA, Irina. Experiențe de catalogare a publicațiilor în serie de tip Anale. In: *Tradiție și inovare în cercetarea științifică, Ed. a 3-a : Materialele colloquia professorum* din 12 oct. 2012. Bălți, 2014. pp. 221-227.
4. ВАЩЕНКО, А. Н., КОЗУБЦОВ, И. Н. *Роль и место научного журнала в формировании современного научного знания (на примере деятельности редакционной коллегии и редакционного совета журнала «Бизнес. Образование. Право»)* [online]. Disponibil: <http://elar.uspu.ru/bitstream/uspu/4326/1/povr-2016-01-44.pdf> [accesat la 07.09.2020].
4. МОСКАЛЕВА, О. В. *Научные публикации как средство коммуникации, анализа и оценки научной деятельности* [online]. Disponibil: http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/40122/1/978-5-7996-1352-5_v37_0006.pdf [accesat la 07.09.2020].
5. СКАЛАБАН, А. В., ЮРИК, И. В. *Роль научной библиотеки в формировании информационно-образовательного пространства вуза* [on-line]. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/273403425_Rol_naucnoj_biblioteki_v_formirovanii_informacionno-obrazovatelного_prostranstva_vuza [accesat la 07.09.2020].
6. ХМЫЗОВА, Н. Г., ПРАВДЮК, В. Н. *Формирование научных знаний у будущих педагогов профессионального обучения* [online]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/formirovanie-nauchnyh-znaniy-u-buduschih-pedagogov-professionalnogo-obucheniya> [accesat la 03.09.2020].

